

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от 16 декември 1991 година

относно приемането на общите разпоредби, общите условия и процедурни правила за помирение и арбитраж за договори за работа, доставка и услуги, финансирани от Европейския фонд за развитие (ЕФР), по отношение прилагането им при асоциирането на отвъдморските страни и територии към Европейската икономическа общност

(92/97/ЕИО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално член 136 от него,

като взе предвид Решение 91/482/ЕИО на Съвета от 25 юли 1991 г. относно асоцииране на отвъдморските страни и територии (ОСТ) към Европейската икономическа общност¹, и по-специално членове 211, 212 и 213 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като има предвид необходимостта от приемането на общи разпоредби и общи условия, уреждащи договорите за работа, доставка и услуги, финансирани от средствата на Европейския фонд за развитие (ЕФР), администриран от Комисията, наричани по-нататък „средствата на Фонда“;

като има предвид необходимостта от приемане на процедурни правила за помирение и арбитраж на договори, финансирани от средствата на Фонда;

като има предвид, че Съветът, като приема настоящото решение, е обърнал особено внимание на подобни документи, приети за работа със „средства“ от ЕФР в държавите от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн,

РЕШИ:

Член 1

Общите разпоредби за договори за работа, доставка и услуги, финансирани със средствата на Фонда в отвъдморските страни и територии, които са поместени в приложение I, се прилагат за подготовката и сключването на договори, финансирани от ЕФР.

¹ ОВ L 263, 19.9.1991 г., стр. 1.

Изпълнението на договори, финансирани със средствата на Фонда, освен ако член 212, буква б) от Решение 91/482/ЕИО не предвижда друго, се уреждат от:

— общите условия за договори за работа, финансирани от ЕФР в ОСТ, поместени в приложение II,

— общите условия за договори за доставки, финансирани от ЕФР в ОСТ, поместени в приложение III,

— общите условия за договори за услуги, и финансирани от ЕФР в ОСТ, поместени в приложение IV.

Спорове, свързани с договор, финансиран със средства на Фонда, които, съгласно общите условия и специалните условия, приложими към договора, следва да се уредят чрез помирение или арбитраж, се уреждат съгласно процедурните правила за помирение и арбитраж на договори, финансирани от ЕФР в ОСТ, поместени в приложение V.

Член 2

Настоящото решение се прилага за всички договори, финансирани от ЕФР в ОСТ и сключени след 1 юни 1991 г.

Член 3

Настоящото решение се публикува в *Официалния вестник на Европейските общности*.

Съставено в Брюксел на 16 декември 1991 година.

За Съвета:

Председател

H. VAN DEN BROEK

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ДОГОВОРИ ЗА РАБОТА, ДОСТАВКА И УСЛУГИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ В ОСТ

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

Страница

Член 1 — Условия	20
Член 2 — Национално право	20

ПРИНЦИПИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 3 — Определения	20
Член 4 — Право на участие	22
Член 5 — Равно участие	23
Член 6 — Дерогация	23
Член 7 - Конкуренция	23
Член 8 — Конкурс за дизайн	25
Член 9 — Преференции	25
Член 10 — Видове договори	25
Член 11 — Технически спецификации и стандарти	26
Член 12 — Обяви и писмени съобщения	26

ПОКАНА ЗА УЧАСТИЕ В ТЪРГ

Член 13 — Обява на покана за участие в търг	26
Член 14 — Предварителна селекция на участници в търга	27
Член 15 — Договори чрез пряко договаряне	27

ТРЪЖНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

	<i>Страница</i>
Член 16 — Съдържание на тръжната документация	28
Член 17 — Разяснения на тръжна информация	28
Член 18 — Изменения в тръжната документация	29

УКАЗАНИЯ КЪМ УЧАСТНИЦИТЕ В ТЪРГА

Член 19 — Език	29
Член 20 — Съдържание на предложението	29
Член 21 — Лотове	29
Член 22 — Сътрудничество с трети страни	30
Член 23 — Независимост на участниците в търга	30
Член 24 — Ценообразуване на предложения	30
Член 25 — Срок на валидност	31
Член 26 — Тръжна гаранция	31
Член 27 — Варианти на изпълнение	32
Член 28 — Посещение преди търга	32
Член 29 — Подписване на предложения	32

ПОДАВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Член 30 — Срокове	33
Член 31 — Подпечатване и маркиране на пликове	33
Член 32 — Оттегляне и изменения	33

РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Член 33 — Отваряне на предложения	34
Член 34 — Оценка на предложения	34
Член 35 — Анулиране на тръжна процедура	35

ВЪЗЛАГАНЕ НА ДОГОВОРИ

	<i>Страница</i>
Член 36 — Селекция	36
Член 37 — Нотификация за възлагане	36
Член 38 — Подготовка на договорния документ	37
Член 39 — Подписване на договора	37
Член 40 — Гаранция за изпълнение	37

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 41 — Общи и заключителни разпоредби	37
--	----

ВЪВЕДЕНИЕ

Член 1

Условия

1.1. Чрез настоящите общи разпоредби се урежда възлагането на договори за работа, доставка и услуги, финансирани със средства от Европейския фонд за развитие (ЕФР).

1.2. Изпълнението на договори за работа, доставка и услуги, финансирани със средства от Европейския фонд за развитие (ЕФР) се урежда със:

а) общите условия, приложими за всяка категория договори, финансирани от ЕФР; или

б) в случаи на съфинансирани проекти или програми, или когато на трети страни е предоставена дерогация, или при ускорени процедури или други подходящи случаи — други общи условия, приети от съответната страна или територия и Европейската икономическа общност (ЕИО), т.е.:

i) общите условия съгласно националното законодателство на съответната страна или територия или установени практики по отношение на международни договори; или

ii) всякакви други международни общи условия за договори; и

в) специалните условия.

1.3. Настоящите общи разпоредби включват принципите и условията за участие в договори, указания за участниците в търг и принципите и условията за възлагане на договори.

1.4. Общите условия, уреждащи определена категория договори, включва договорни клаузи от административен, финансов, правен и технически характер, свързани с изпълнението на договори.

1.5. Специалните условия, приложими за всеки договор, включват:

а) изменения на общите условия;

б) специални договорни клаузи;

в) технически спецификации; и

г) други въпроси, свързани с договора.

Член 2

Национално право

За всички случаи, които не са предвидени в настоящите разпоредби, се прилага националното право на държавата на възложителя.

ПРИНЦИПИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 3

Определения

3.1. Определенията, които се прилагат в настоящите общи разпоредби, са следните:

ЕИО: Европейска икономическа общност,

ЕФР: Европейски фонд за развитие,

Решение на Съвета: Решение 91/482/ЕИО на Съвета от 25 юли 1991 г. относно асоциирането на отвъдморски страни и територии към ЕИО,

ОСТ: страните и териториите, асоциирани към ЕИО с решението на Съвета,

АКТБ: държавите от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн (АКТБ), които са подписали Конвенцията,

Комисия: Комисията на Европейските общности,

делегат: представителят на Комисията в ОСТ,

държави-членки: държавите-членки на Европейската икономическа общност,

Конвенция: съответната конвенция между АКТБ и ЕИО,

възложител: държавата или юридическото лице на публичното или частното право, което сключва договора, или от името на което се сключва договора,

държавата на възложителя: ОСТ, на чиято територия следва да се изпълни договора за работа, доставка или услуги,

участник в търг: всяко физическо или юридическо лице или група такива лица, които подават оферта, с цел да сключат договор,

предпочетен участник в търга: този участник в търга, който е избран след покана за участие в тържна процедура или в случай на договори по пряко споразумение — участникът в търга, който подписва договора,

надзор: правителственият отдел — юридическо лице, уредено от публичното право, или физическото или юридическо лице, определено от възложителя съгласно правото на държавата на възложителя, което отговаря за управлението и/или контрола по изпълнение на договора и на което възложителят може да делегира права и/или пълномощия съгласно договора,

представител на надзора: всяко физическо или юридическо лице, определено за представител от надзора съгласно договора и упълномощено да представлява надзора при изпълнението на неговите задължения и при упражняването на делегираните му права и/или правомощия. Съответно, когато задължения, права и/или правомощия на надзора са делегирани на представителя на надзора, тогава препратки към надзора включват също така и представителя на надзора,

строителни работи: временните и постоянни строителни работи, които следва да се извършат съгласно договора,

доставки: всички артикули, които доставчикът следва да предостави на възложителя, включително и при необходимост услуги като монтаж, тестване, поръчка, предоставяне на експертно становище, контрол, поддръжка, поправка, обучение и други подобни задължения, свързани с артикулите, предоставяни съгласно договора,

услуги: задачи, които следва да се извършат от консултанта съгласно договор за услуги като изследвания, проекти, предоставяне на техническа помощ и обучение,

съоръжения: машини, апаратура, съставни части и всички елементи, които се предоставят или внедряват съгласно договора,

оборудване: уреди и други машини, както и временните постройки на работната площадка, необходими за изпълнение на договора, ако това е приложимо съгласно правото и/или практиката на държавата на възложителя, но без да се включват съоръжения или други артикули, необходими като част от постоянните строителни работи,

инвентарен списък на количества: документът, съдържащ подробна разбивка на заданията, които ще се изпълнят чрез договор по единична цена, като се посочва количество за всеки артикул и съответната единична цена на дребно,

ценова листа: пълна ценова листа, включваща разбивка на общата цена, представена от участника в търга заедно с неговото предложение, изменена както е необходимо и съставляваща част от договора по единична цена,

разбивка на общата цена: подробен списък на ставки и цени, който показва формирането на цената при договор за обща сума, но който не съставлява част от договора,

тръжна цена: сумата, посочена от участника в търга в предложението му за изпълнение на договора,

договорна цена: сумата, посочена в договора, представляваща първоначалната оценка, дължима за извършване на работа, доставка или услуги, или друга такава сума, удостоверена като дължима в края на договора съгласно договора,

скици: скици, предоставени от възложителя и/или от участника в търга във връзка с предложението,

ден: календарен ден,

срокове: периоди от време в договора, които започват да текат от деня, последващ действието или събитието, което служи за начална точка за тези периоди. В случаите, когато последният ден от периода е неработен ден, периодът изтича в края на първия работен ден след последния ден от периода,

кореспонденция: всяко съобщение написано на ръка, на машина или отпечатано, включително телекс-, кабелна трансмисия или факсимиле,

съобщения: сертификати, известия, заповеди и указания, издадени съгласно договора,

национална валута: валутата на държавата на възложителя,

екю: европейска валутна единица,

чуждестранна валута: всяка позволена валута по смисъла на настоящите общи разпоредби, която не е националната валута и която е посочена в предложението,

официално задание: заявлението, издадено от възложителя, което дава дефиниция на неговите изисквания и/или цели на услугите, включително, където това е приложимо, методите и средствата, които да се използват и/или резултатите, които да се постигнат,

дружества или фирми: дружества или фирми, регистрирани съгласно гражданско или търговско право, включително публични или други дружества, кооперации и всяко друго юридическо лице или сдружение, уредени от публично или частно право, с изключение на тези с идеална цел, образувани в съответствие с правото на държава-членка или ОСТ и чието седалище, централна администрация или основно място на стопанска дейност е в държава-членка или съответната ОСТ; дружество обаче, на което единствено седалището е в държава-членка или ОСТ, трябва да участва в дейност, която има съществуваща или продължителна връзка с икономиката на тази държава-членка или ОСТ.

3.2. Заглавията и подзаглавията на настоящите общи разпоредби не могат да се разглеждат отделно и самостоятелно при тълкуването на настоящите разпоредби.

3.3. Където контекстът го позволява, думи, които въвеждат единствено число, се приема, че включват множествено число и обратно, а думи, които въвеждат мъжки род, се приема, че включват и женски род и обратно.

3.4. Думи, които въвеждат лица или страни, включват дружества и всяка организация с правна пригодност.

Член 4

Право на участие

4.1. С изключение на случаите, когато е предоставена дерогация в съответствие с решение на Съвета и/или член 6:

- а) участието в поканите за участие в търг и сключването на договори, финансирани от ЕФР са отворени при равни условия за:
 - i) физически лица, дружества или публични или полу-публични агенции на ОСТ, държавите от АКТЬ и ЕИО;
 - ii) кооперации и други юридически лица, уредени от публично или частно право, с изключение на такива с идеална цел, от ЕИО, ОСТ и/или държавите от АКТЬ;
 - iii) съвместни предприятия или групи от ОСТ, АКТЬ и/или ЕИО дружества;
- б) доставките трябва да са с произход от ЕИО, ОСТ и/или държавите от АКТЬ.

4.2. Физически лица и дружества нямат право да сключват договори, ако:

- а) са в несъстоятелност;
- б) плащания към тях са временно спрени в изпълнение на съдебно разпореждане, различно от решение за обявяване на несъстоятелност и в резултат на което, в съответствие с националното им право, те губят изцяло или частично правото да се разпореждат и разполагат със своята собственост;
- в) срещу тях е започнато съдебно производство, включващо разпореждане за временно спиране на плащания, което може да доведе, в съответствие с националното им право, до обявяване на несъстоятелност или друго положение, като последица от което да загубят изцяло или частично правото да се разпореждат и разполагат със своята собственост;
- г) осъдени са, чрез окончателна присъда, за престъпление или нарушение, свързано с професионалното им поведение;
- д) виновни са за сериозно погрешно представяне на информацията, която се изисква за участие в покана за търг;
- е) в нарушение са на друг договор с възложителя.

4.3. За да имат право да участват в покани за търг и възлагане на договори, участниците в търга предоставят на възложителя задоволителни доказателства за правото си на участие съгласно член 4, доказателство за съответствие с необходимите правни, технически и финансови изисквания, както и за своята способност и налични ресурси да изпълнят договора ефективно. За тази цел всички подадени предложения в търга включват следната информация:

а) документ с дата на издаване не по-рано от 90 дни преди подаване на предложението, изготвен в съответствие с националното право на участника в търга и удостоверяващ, че:

— той отговаря на условията, постановени в член 4.1,

— нито една от изброените в член 4.2 ситуации не е валидна за него;

б) копия на оригинални документи за учредяване и/или правно положение, които също така установяват мястото на регистрация и/или законното седалище на дружеството и, ако е различно, мястото на централната администрация на дружеството или сдружението или, в случай на съвместни предприятия, на всяко предприятие, съставляващо участника в търга;

в) подробности за опита и предишни изпълнения на участника в търга (или на всяка от страните в съвместно предприятие) на договори от подобен характер през последните пет години, както и подробности за други налични договори, включително подробности за действителното и ефективно участие в тях;

г) където това е приложимо, основните артикули оборудване, които се предлагат за използване за изпълнение на договора;

д) квалификацията и опита на ключовия персонал, предложен за администриране и изпълнение на договора, както на мястото на изпълнение на договора, така и извън него;

е) предложения, свързани с характера, условията и начините за подизпълнение, ако се предвижда възлагане на договор за подизпълнение на елементи от договора, възлизащ на повече от 10 % от тръжната цена;

ж) счетоводни отчети и отчети за финансовото състояние на участника в търга (или на всяка от страните в съвместно предприятие) като заявления за годишен резултат, баланс и одиторски отчет за последните пет години, оценка на финансова прогноза за следващите две години и разрешение от участника в търга (или упълномощен представител на съвместно предприятие) да се обръща за референции към банкерите на участника в търга; и

з) информация относно всякакви текущи съдебни или арбитражни производства или спорове, в които участникът в търга е въввлечен. Посочената информация е ограничена до въпроси от пряк интерес при сключването или изпълнението на договор.

Член 5

Равно участие

5.1. ОСТ и Комисията вземат необходимите мерки да осигурят възможно най-широкото участие при равни условия в поканите за участие в търг за договори за работа, доставки и услуги, включително, когато е уместно, мерки да:

а) осигурят публикуването на поканите за участие в търг в *Официален вестник на Европейските общности*, официалния вестник на съответната ОСТ

и всяка друга подходяща информационна медия, по-специално в ОСТ и държавите от АКТБ в региона;

- б) отстранят дискриминационни практики или технически спецификации, които биха могли да възпрепятстват широко участие при равни условия;
- в) окуражат сътрудничество между дружества на държавите-членки, ОСТ и държави от АКТБ, например чрез преквалифициране на съвместни предприятия и консорциуми между дружества на държавите-членки, ОСТ и държавите от АКТБ;
- г) осигурят, че всички критерии за избор са посочени в тръжната документация; и
- д) осигурят, че избраният участник в търга отговаря на изискванията на тръжната документация и на условията за избор, посочени в нея.

Член 6

Дерогация

6.1. С цел да се осигури оптимална ефективност на системата, по молба на съответната ОСТ може да се разреши на физически или юридически лица от развиващи се държави извън АКТБ да участват в договори, финансирани от ЕИО.

6.2. За всеки отделен случай съответната ОСТ предоставя на делегата информацията, необходима на ЕИО да разреши такава дерогация, като особено внимание се обръща на:

- а) географското местоположение на съответната ОСТ;
- б) конкурентноспособността на изпълнителите по договор, доставчиците и консултантите от държавите от ЕИО, ОСТ и АКТБ;
- в) необходимостта да се избягват прекомерни увеличения на себестойността на изпълнение на договорите;
- г) трудности при транспорта или закъснения поради срокове на доставка или други подобни проблеми;
- д) най-подходящата и целесъобразна за местните условия технология.

6.3. Участие от трети страни, които не са страни по Конвенцията, в договори, финансирани от ЕИО, също може да се разреши:

- а) когато ЕИО участва във финансирането на регионални или междурегионални схеми, включващи тези страни;
- б) в случай на съфинансирани проекти и програми;
- в) в случай на спешна помощ.

6.4. В изключителни случаи и в съгласие с Комисията, консултантски фирми или експерти, които са граждани на трети страни, посочени в член 6.3, могат да участват в договори за услуги.

Член 7

Конкуренция

7.1. С изключение на предвидените в член 7 други случаи, договори за работа и доставки, финансирани от ЕФР, се сключват след открита покана за участие в търг, а договори за услуги се сключват след ограничена покана за участие в търг.

7.2. ОСТ могат, в съответствие с разпоредбите на членове 7.3, 7.4 и 7.7 и в съгласие с Комисията:

- а) да сключват договори след ограничени покани за участие в търг, последващи, когато това е приложимо, покана за преквалификация;
- б) да сключват договори чрез пряко договаряне;
- в) да изпълняват договори чрез публични или полу-публични отдели на ОСТ.

7.3. Ограничена покана за участие в търг може да се използва в случаите, когато:

- а) е установена спешността на ситуацията, или характера или определени характеристики на договорите оправдават това;
- б) за проекти или програми от високо специализиран характер;
- в) за широкомащабни договори след преквалификация.

7.4. Договори чрез пряко договаряне могат да се сключват в следните случаи:

- а) дейности с малък мащаб, или при спешни ситуации или краткосрочни схеми за техническо сътрудничество;
- б) неотложна помощ;
- в) дейности, поверени на индивидуални експерти;
- г) дейности, които са допълващи или необходими за завършването на други, вече съществуващи;
- д) в случаите, когато изпълнението на договора е запазено изключително за притежателите на патенти или лицензи за употреба, обработка или внос на съответните артикули;
- е) след неуспешна покана за участие в търг.

7.5. За ограничена покана за участие в търг и пряко договаряне се прилага следната процедура:

- а) при договори за работа и доставки възложителят изготвя списък на предварително избраните евентуални кандидати в съгласие с делегата и, когато това е приложимо, след покана за преквалификация на участниците в търга;
- б) при договори за услуги възложителят изготвя списък на предварително избраните евентуални кандидати в съгласие с Комисията, въз основа на предложенията на възложителя и предложенията, подадени от Комисията;
- в) при договори чрез пряко договаряне, възложителят свободно провежда обсъждания, по свое усмотрение, с евентуални кандидати, които той е избрал предварително в съответствие с член 7.5, букви а) и б) и сключва договора с кандидата, който е избрал.

7.6. При договори за услуги надлежно се взема предвид наличието на подходящи кандидати, пребиваващи в съответната ОСТ.

Пряка работна сила

7.7. Договорите се изпълняват от пряка работна сила чрез публични или полупублични агенции или отдели на съответната ОСТ, като държавата разполага с квалифицирано управително тяло на разположение на националните отдели в случаи на неотложна помощ, договори за услуги и всички други дейности, чиято стойност по оценка е по-малка от 5 милиона екю.

7.8. Общността участва в разходите на ангажирания отдел като осигурява оборудване и/или материали, с които той не разполага и/или ресурси, за да му позволи да наеме допълнителен брой служители под формата на експерти от съответната ОСТ или държава от АКТЬ. Участието на Общността покрива единствено разходи, направени чрез допълнителни мерки и временни разходи, свързани с изпълнението, строго ограничени до изискванията на съответния проект.

Договори за неотложна помощ

7.9. Договори за неотложна помощ се сключват по такъв начин, че да отразяват спешността на ситуацията. За тази цел за дейности, свързани с неотложна помощ, възложителят може в съгласие с делегата да разреши:

- а) сключването на договори чрез пряко договаряне;
- б) изпълнението на договори чрез пряка работна сила;

- в) изпълнение чрез специализирани агенции;
- г) пряко изпълнение от Комисията.

Ускорена процедура

7.10. С цел да се осигури бързо и ефективно изпълнение на проекти и програми се използва ускорена тръжна процедура, с изключение на случаите, когато е посочено друго от съответната ОСТ или от Комисията посредством предложение за съгласието на съответната ОСТ. Ускорената процедура за издаване на покани за участие в търг включва по-кратки срокове за представяне на предложения, а поканата за участие в търг е ограничена до съответната ОСТ и съседните ОСТ или държавите от АКТЬ, в съответствие с правилата в сила в съответната ОСТ. Ускорената процедура се прилага в следните случаи:

- а) договори за работа: стойността на които по оценка е по-малка от 5 милиона екю;
- б) неотложна помощ: независимо от стойността на договора.

7.11. Посредством дерогация разпоредителят със средствата от ОСТ, в съгласие с делегата, може да осигури ограничен брой доставки и/или услуги, когато те са налични в съответната ОСТ или съседна ОСТ или държава от АКТЬ.

7.12. С цел да се ускори процедурата, ОСТ може да поиска от Комисията тя да договори, изготви и сключи договори за услуги от тяхно име и за тяхна сметка пряко или чрез съответната агенция.

Член 8

Конкурс за дизайн

8.1. Ако възложителят прецени за уместно, поради технически, естетически или финансови причини, може да се отправи покана за участие в конкурс за дизайн. Конкурсът за дизайн се провежда в съответствие с програма и критерии, съставени от възложителя. Освен това се прилага следното:

- а) програмата може да предвижда награди, които ще се присъдят на най-добрите предложения. Тези награди се упоменават в програмата и се присъждат на авторите на тези предложения в съответствие с реда, установен от възложителя. Възложителят може да не присъди награди, ако предложенията не са оценени задоволително;

б) освен ако в поканата за участие в търг не е указано друго, авторското право в подадените предложения принадлежи на състезателите. Възложителят може обаче, в съгласие със състезателите, да използва предложенията за последващи разработки.

8.2. Възложителят може да отправя покани за предложения за по-нататъшни изследвания, разработки и дизайн, ако бъдещото развитие на проекта го изисква.

8.3. При условията на член 8.1, буква б) и член 8.2, възложителят може да отправи покана за предложения за подробна разработка на дизайн на състезател и подготовката на документи до етапа, когато могат да се отправят покани за участие в търг за доставка или строителни работи.

8.4. Възложителят може да отправи покана за предложения за дизайн и строителни предложения на основа „до ключ“. Такива търгове са от типа обща сума. Предложенията се оценяват в зависимост от техните естетически, практически, технически и икономически достойнства. Награди не се предлагат.

Член 9

Преференции

9.1. Взимат се мерки за насърчаването на най-широко участие на физически и юридически лица от ОСТ при изпълнението на договори, финансирани от ЕФР, с цел да се позволи оптимизация на физическите и човешките ресурси на тези страни и територии. За тази цел:

а) за договори за работа на стойност по-малка от 5 милиона екю на участници в търга от ОСТ, при условие че поне една четвърт от основния капитал и управленски персонал произхождат от една или повече ОСТ, се предоставя 10 % преференция при цената, сравнена с тази на предложения с идентично икономическо и техническо качество;

б) за договори за доставка, независимо от стойността на тези доставки, на участници в търга от ОСТ, които предлагат доставки най-малко 50 % от договорната цена на които е с произход от ОСТ, се предоставя 15 % преференция при цената, сравнена с тази на предложения с идентично икономическо и техническо качество;

в) по отношение на договори за услуги, предвид необходимата компетентност, преференция се предоставя на експерти, институции или консултантски дружества от ОСТ, сравнени с предложения с идентично икономическо и техническо качество;

г) когато се предвижда подизпълнител, предпочетеният кандидат третира преференциално физически лица и дружества от ОСТ, способни да изпълнят необходимия договор при сходни условия.

9.2. Прагът и процентът, посочени в член 9.1 могат да се променят въз основа на съответното решение на Съвета.

Член 10

Видове договори

10.1. Договорите биват следните видове:

а) договори за обща сума, където включваща всички разходи цена покрива изцяло работата, доставките и услугите, които са предмет на договора;

б) договор с единична цена, където работата, доставките и услугите са разбити въз основа на инвентарния списък на количествата и са посочени предложените единични цени;

в) договори „плюс разходи“, където работата, доставките и услугите се оценяват въз основа на действително направени разходи, с добавка за административни разходи и печалба;

г) комбинирани договори, където цените се определят въз основа на поне два от методите, посочени в член 10.1;

д) договори с условна цена, където в изключителните случаи, упоменати в член 10.2 се сключват договори без цените да са предварително определени, след консултация и съгласуване между възложителя и участника в търга, и които се заплащат съгласно договорения начин.

10.2. Договор с условна цена може да се сключи единствено:

а) когато характерът на договора е сложен или договорът изисква използването на нови техники, представляващи значителен технически риск, което налага стартиране преди всички условия на изпълнението да могат да се определят;

б) в случай на изключителни и непредвидени обстоятелства, като за случаи на спешни договори или когато характера и средствата за изпълнение на договора трудно се определят.

10.3. С изключение на договори с условна цена, договори се сключват въз основа на предварително определени цени. Тези цени могат да бъдат общи суми или единични цени.

10.4. Указанията за участниците в търга:

- а) посочват вида договор;
- б) за договори „плюс разходи“ се указват правилата за изчисление на разходите, административните разходи и печалба;
- в) за комбинирани договори се указват методите, които ще се използват за изчисляване на сумите, които ще бъдат изплатени по договора.

Член 11

Технически спецификации и стандарти

11.1. Техническите спецификации и методи за изпитване, проверка, приемане и изчисляване за всеки договор могат да се определят по ред, чрез препратка към общите стандарти, приети от ЕИО и съответна ОСТ или стандартите на съответната ОСТ, или на държава-членка или всеки друг стандарт, включително международни стандарти.

11.2. Освен ако предметът на договора не налага това, технически спецификации, които упоменават продукти със специална направа или източник или особена обработка, което следователно благоприятства или елиминира определени продукти, се забраняват. Тази забрана обхваща търговски марки, патенти или типове или специфичен произход или производство. При все това, когато продукти или процеси не могат да се опишат по достатъчно прецизен и смислен начин, те могат да бъдат назовани, при условие че се добави думата „или равностоен“.

Член 12

Обяви и писмени съобщения

12.1. Освен ако в специалните условия не е упоменато друго, съобщения между възложителя и/или надзора от една страна, и участниците в търга или предпочетен участник в търга от друга страна, се изпращат по поща, чрез кабелна трансмисия, телекс., факсимиле или лична доставка на подходящите адреси, посочени за целта от тези страни.

12.2. Ако подателят изисква доказателство за получаване, той упоменава това изискване в съобщението си и изисква такова доказателство за получаване във всеки случай, когато има краен срок за получаване на съобщението. При всички случаи подателят взима всички необходими мерки да осигури получаване на съобщението си.

Член 13

Обява на покана за участие в търг

13.1. Възложител, който желае да сключи договор чрез открита тръжна процедура или ограничена тръжна процедура с предварителна селекция оповестява своето намерение посредством обява, публикувана от Комисията в *Официален вестник на Европейските общности*, официалния вестник на съответната ОСТ и всички други подходящи информационни медии, особено в ОСТ и държавите от АКТЬ в региона.

13.2. Възложителят представя на делегата съдържаща се в поканата тръжна документация преди да публикува поканата за участие в търга.

13.3. Делегатът:

а) за ускорени процедури, договори чрез пряко договаряне и договори за неотложна помощ одобрява поканата съдържаща тръжната документация преди възложителят да я публикува в рамките на 30 дни от предоставянето ѝ от страна на възложителя;

б) за всички случаи, различни от тези, посочени в член 13.3, буква а) по-горе предава поканата съдържаща тръжната документация на Комисията за одобрение в рамките на 30 дни от датата на предаването ѝ от страна на възложителя.

13.4. При открита тръжна процедура, обявата за покана за участие в търг посочва:

а) предмета, целта и степента на договора; ако договорът е разделен на няколко лота — реда на различните лотове по големина и възможността да се участва в търга с предложение за един, няколко или всички лота; възможността да се предлагат варианти на решения, когато това е разрешено; ако обявата се отнася до покана за участие в търг за конкурс за дизайн и строителство — критериите за дизайн и други изисквания, необходими на участниците в търга да придобият точна представа за обхвата на договора и да представят адекватни предложения.

- б) критериите за право на участие и всички важни или необичайни критерии за оценка на предложението (напр. праг на преференция);
- в) месторазположението на проекта, източника на финансиране, срока на изпълнение, а в случай на договори за доставка — мястото на доставка и/или монтаж;
- г) възложителя и името и адреса на отдела, който възлага поръчката;
- д) тържния метод, мястото, където заинтересованите лица могат да се запознаят с тържната документация и условията, при които тя може да се изиска;
- е) срока, изчислен от крайната дата, определена за получаване на предложения, по време на който участниците в търга остават обвързани със своите предложения;
- ж) крайната дата и срок, определени за получаване на предложения, адреса, на който трябва да се изпратят, броя копия, които се изискват, както и езика, на който трябва да са съставени;
- з) ако е уместно, мястото, датата и часа на отваряне на предложенията;
- и) различните гаранции, изисквани от възложителя, стойността на всяка гаранция, изразена, когато това е уместно, като процент от стойността на предложението, както и датата и часа, когато тези гаранции следва да се представят;
- й) адреса на отделите, от които участниците в търга могат да получат допълнителна информация.

13.5. При ограничена тържна процедура с предварителна селекция, обявата съдържа следното:

- а) тържния метод и информацията, посочена в член 13.4, букви а), б), в), г) и ж);
- б) условията, при които може да се изиска тържната документация;
- в) когато това е уместно, крайния срок за публикуване на обяви за покана за участие в търг от възложителя;
- г) информацията, която следва да се предостави в искането за участие, във вид на изявления и документи, свързани със състоянието и уменията на кандидата, които се изискват от възложителя в съответствие с член 4 заедно с икономическите и технически условия, на които всеки кандидат трябва да отговаря, ако иска да бъде разгледана кандидатурата му.

Член 14

Предварителна селекция на участници в търга

14.1. При ограничена процедура с предварителна селекция се изготвя предварителен кратък списък с евентуални участници в търга в съответствие с член 14.2 след, когато това е уместно, покана за преквалификация след публикуване на обявата, посочена в член 13.1.

14.2. Краткият предварителен списък се съставя, *inter alia*, в съответствие с разпоредбите на член 7.5 и необходимите квалификации за изпълнение на въпросния проект, по-специално разпоредбите на член 4.

14.3. Възложителят избира евентуалните участници в търга въз основа на информацията, предоставена от тях в искането, отправено съгласно член 13.5, буква г). Избраните евентуални участници в търга получават покана за участие в търг, в която се посочва по-специално следното:

- а) информацията, посочена в член 13.4, букви д), е), ж), з), и) и й);
- б) препратка към обявата, посочена в член 13.5;
- в) всякакви изменения, както е посочено в член 18.

Член 15

Договори чрез пряко договаряне

15.1. За договори чрез пряко договаряне, работата, доставките или услугите, които ще бъдат предмет на договора, се определят след преговори между възложителя и участника в търга.

15.2. Когато се прилага процедурата чрез пряко договаряне, кандидатът се избира от съответната ОСТ въз основа на кратък предварителен списък, изготвен в съответствие с членове 4 и 7.5.

15.3. При завършване на преговорите възложителят изготвя и обявява текста на договора в съответствие с член 38.

15.4. Възложителят и участникът в търга определят съвместно дата, която се счита за датата на сключване на договора. Тази дата се посочва в текста на договора.

ТРЪЖНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

Член 16

Съдържание на тръжната документация

16.1. Съдържащата се в поканата тръжна документация съдържа подробности за начина, по който следва да се представят предложенията, както и критериите за избор на кандидат. Като допълнение към поканата за участие в търг, тръжната документация може да съдържа един или всички от следните документи:

- а) указания за участниците в търга;
- б) общите условия, приложими към съответната категория договор;
- в) специалните условия за конкретния договор;
- г) техническите спецификации и/или официалното задание;
- д) начина за представяне на разбивка на общата цена при договори за обща сума или начина за представяне на ценови листи с цени на дребно и/или инвентарен списък на количествата при договори по единична цена;
- е) таблица с изисквания или допълнителна информация;
- ж) скици;
- з) формуляр на предложението;
- и) формуляр на гаранция за участие в търг;
- й) формуляр на договор;
- к) формуляр на гаранция за изпълнение; и
- л) описание на системата за оценка на предложенията, като се посочват критериите за оценка и тежестта на отделните критерии.

16.2. В допълнение и в зависимост от характера на договора, тръжната документация се придружава от „обща информация“. Тази обща информация се изготвя от делегата и се консултира със съответната ОСТ, която я одобрява. Тя се предоставя единствено за информация и не съставлява част от договора. Информацията включва изброеното по-долу или част от него:

- а) географски бележки за региона, в който се намира мястото на изпълнение на договора, включително бележки за климата;
- б) разположение на мястото на изпълнение на договора, пътища за достъп и друга инфраструктура, която може да се използва при изпълнение на договора;
- в) информация относно митнически, данъчни и ценови закони и наредби;

г) равнища на заплатите, както и правни или договорни такси, дължими от работодателя, включително указване на минимални или нормални нива на заплащане, постановени от правото на държавата на възложителя или обичайни за мястото, където ще се изпълнява договора, съответстващи на основните местни категории труд, необходим за изпълнение на договора;

д) информация за закони и наредби за валутен контрол, както и монетарната и банкова система на държавата на възложителя;

е) всякаква друга информация, свързана със законите и наредбите на държавата на възложителя, които уреждат изпълнението на договори, включително подробности относно отдели, до които следва да се подаде молба за получаване на копия от тези закони и наредби.

16.3. Официалното задание за договори за услуги съдържа по-специално следното:

а) възможно най-подробно описание на обекта на договора;

б) фактически подробности като данни, с които разполага възложителя, ограничения, които са задължителни за възложителя при спазването на определени технически или други правила, както и задължения, постановени от възложителя;

в) в зависимост от характера на договора, предварителни проекти на изследвания или схеми за изпълнение, както и проект на договор, ако е налице;

г) обща документация, съдържаща по-специално законите и наредбите, свързани с техническата област, застъпена от договора, или всякакви други указания, даващи достъп до такива закони и наредби.

16.4. Участникът в търга се запознава внимателно с всички указания, условия, формати, задания, спецификации и скици в тръжната документация. Участникът в търга е единствено отговорен за отговорите, които предоставя по отношение на изискванията в тръжната документация, както и за пропуските или грешките в отговорите си. Не предоставянето на цялата изисквана информация съгласно тръжната документация или представянето на предложение, което не отговаря на тръжната документация във всяко едно отношение е за сметка на участника в търга и може да доведе до отхвърляне на неговото предложение.

Член 17

Разясняване на тръжна информация

Ако в отговор на въпрос на участник в търга или по друг начин на участник в търга се предостави информация по отношение на договора, който ще се

изпълнява или друга информация, която би могла да повлияе върху формирането на цената на предложението, то тази информация се изпраща в писмен вид от възложителя до останалите участници в търга, доколкото те са известни, при условие че информацията от търговски характер, свързана с допустимостта на варианти на изпълнение, не се упоменава на останалите участници в търга. Възложителят ще отговаря само на тези въпроси или искания за разясняване, които получи най-малко 30 дни преди изтичане на крайния срок за подаване на предложения.

Член 18

Изменения в тържната документация

Всяко изменение, направено в тържната документация от възложителя по време на търга се изпраща незабавно в писмен вид до всички вероятни участници в търга, на които е предоставена тържна документация, заедно с известие за всяко удължаване на срока на търга, което възложителят може да прецени за необходимо, за да даде възможност на участниците в търга да вземат под внимание подобна промяна.

УКАЗАНИЯ КЪМ УЧАСТНИЦИТЕ В ТЪРГА

Член 19

Език

Предложението, договорните документи и цялата кореспонденция и документи, свързани с тях, са на езика, посочен в указанията към участниците в търга.

Член 20

Съдържание на предложението

20.1. Предложението, изготвено и представено от участниците в търга в съответствие с изискванията, посочени в тържната документация, съдържат:

- а) попълнен формуляр на предложение и допълнение към нея;
- б) тържната гаранция;
- в) разбивка на общата цена за договори за обща сума или ценови листи с цени на дребно и/или инвентарен списък на количествата за договори с единична цена;
- г) таблици с допълнителна информация;

- д) документите, предоставящи доказателство за положението и способностите на участника в търга, посочени в член 4, с изключение на случаите на ограничена тръжна процедура с предварителна селекция;
- е) разрешените варианти на изпълнение, както и всички други елементи, изискани за представяне в съответствие с указанията към участниците в търга, съдържащи се в тръжната документация;
- ж) всякаква информация, необходима за оценка на предложенията;
- з) ако указанията към участниците в търга посочват, че е необходимо сервизно обслужване, указване на начините, посредством които участникът в търга ще изпълни задълженията да предостави такова обслужване;
- и) където е уместно, допълнителни гаранции, предложени от участника в търга по отношение на срока на изпълнение и обхвата на работа;
- й) пълна информация за всеки предвиден подизпълнител;
- к) предлагана цена, както и метода и валутите на плащане.

20.2. Сервизно обслужване се изисква при договори за доставка, освен ако характера на доставките не оправдава подобно обслужване. Когато възложителят изисква сервизно обслужване:

- а) специалните условия посочват условията и разновидностите на това обслужване и неговата продължителност;
- б) предпочетеният участник в търга организира в държавата на възложителя изискваното сервизно обслужване, освен когато характера на доставките или съответните условия не оправдават подобно нещо.

Член 21

Лотове

21.1. При обмисляне на изпълнението на даден проект се държи сметка за предимството по икономически и технически причини от разделянето на проекта на еднакви възможно най-големи лотове

21.2. Когато даден проект е разделен на лотове, указанията към участниците в търга посочват:

- а) броя лотове;
- б) характера, местоположението и размера на всеки лот;

в) където е уместно, минималния и максималния брой лотове, за който участникът в търга може да прави предложения.

21.3. Процедурата за подаване на предложение е както следва:

- а) участник в търга може да подаде предложение за всеки лот;
- б) освен в случаите, когато указанията към участниците в търга не посочват друго, участник в търга може да включи в предложението си общата отстъпка, която би направил при обединяване на някои или всички лотове, за които той е подал индивидуални предложения;
- в) освен ако указанията към участниците в търга не посочват, че лотове, възложени на един и същи участник в търга съставляват единствен договор, всеки лот представлява отделен договор;
- г) в случаите, когато лотовете се възлагат на различни участници в търга, съдържащата се в поканата тръжна документация или указанията към участниците в търга могат да предвиждат участник в търга за определен лот да осигури координацията на изпълнението на всички лотове.

Член 22

Сътрудничество с трети страни

22.1. С цел да повиши капацитета на ОСТ за изграждане на технически умения и да подобри ноу-хау на консултантите им, се насърчават партньорства за сътрудничество между консултантски фирми, инженери-консултанти, експерти и институции от ЕИО и такива от ОСТ. За тази цел Комисията и ОСТ полагат всички усилия:

- а) да насърчат чрез съвместни предприятия, подизпълнение или използването на експерти, които са граждани на ОСТ в екипи, наети от консултантски фирми, инженери-консултанти или институции от ЕИО;
- б) да информират участниците в търга в тръжната документация за критериите за избор и преференциите, предоставени в настоящите общи разпоредби, особено тези, свързани с насърчаването на използването на човешки ресурси от ОСТ.

22.2. Възложителят може в поканата за участие в търг или по време на преговорите по договор да предложи на вероятни участници в търга помощта на други ОСТ или АКТЬ дружества или местни експерти или консултанти, които да бъдат избрани с общо съгласие. Това сътрудничество може да приеме формата или на съвместно предприятие, или на договор за подизпълнител или обучение на стажанти на място.

22.3. Когато сътрудничеството приема формата на:

- а) съвместно предприятие, се прилагат разпоредбите на член 4.3, буква б);
- б) на договор за подизпълнител, се прилагат разпоредбите на член 4.3, буква е);
- в) обучение на стажанти на място, предложените стажанти от възложителя трябва да имат основни умения, съвместими с ефективно участие в учебните задания на място, свързани с изпълнението на договора. Максималният брой стажанти се указва в специалните условия. При изчисляване на заплащането или тръжните цени се държи сметка за всеки разход на участника в търга в резултат на предоставянето на обучение на стажанти на място. Обучението на стажанти на място при никакви обстоятелства не ограничава задълженията на предпочетения участник в търга, с който е сключен договора, нито налага каквато и да е отговорност на възложителя или надзора.

22.4. Страните участнички се задължават да си сътрудничат взаимно, като съгласуват процедурата за това сътрудничество и особено произтичащите от него отговорности.

Член 23

Независимост на участниците в търга

23.1. Ако участник в търга при договори за услуги е в юридически отношения с физически или юридически лица, които могат да участват в извършваните строителни работи или доставки, които услугите целят да определят или изготвят, или ако той иначе поддържа с тях специални отношения, които могат да компрометират неговата независимост, той информира възложителя за това в предложението си или по време на преговорите по договора, или когато възникнат такива обстоятелства преди възлагането на договора.

23.2. Ако въпреки такава информация е сключен договор с въпросния участник в търга, възложителят си запазва правото да изключи съответните физически или юридически лица от участие в извършването на тези строителни работи или предоставянето на тези доставки.

Член 24

Цени на предложения

24.1. Участникът в търга предоставя изискваната в тръжната документация информация за ценообразуването, извършва необходимите аритметични изчисления, подписва тръжния формуляр и го прикрепва към предложението си.

24.2. Общата стойност на предложението се изписва с цифри и думи. За всички случаи на несъответствие между посочена в цифри и с думи цена се приема

цената, изписана с думи. Където указанията към участниците в търга изискват, се изписва с цифри и думи и следното:

- а) разбивката на общата цена при договори за обща сума;
- б) единичната цена за всеки артикул от инвентарния списък на количествата и/или ценови листи с цени на дребно за договори по единична цена;
- в) в случай на комбиниран договор, разбивката на частта с обща сума, както и инвентарния списък на количествата и/или ценовата листа за частта по цени на дребно.

24.3. Цените трябва да съответстват на относителната стойност на всеки артикул по отношение на общата стойност на предложението. Цените не бива да са с такъв характер, че да изкривят сравнението на предложенията или да станат причина за междинни плащания, които са несъизмерими със стойността на извършената работа.

24.4. Предложенията се изразяват в националната валута на държавата на възложителя.

24.5. Участник в търга може да поиска в предложението си определена част, изразена като процент от цената на предложението, да се изплати в чуждестранна валута. Представените доводи се оценяват в светлината на доказуеми факти по отношение на истинския произход на работата, доставките или услугите, които ще се извършат и свързаните с тях разходи. Обменният курс за плащането в чуждестранна валута е този в сила 30 дни преди последната фиксирана дата за подаване на предложения.

24.6. Предложената от участника в търга цена взема предвид приложимите данъчни разпоредби, съдържащи се в Конвенцията.

Член 25

Срок на валидност

25.1. Участниците в търга остават обвързани със своите предложения за срока от време, определен от възложителя съгласно член 13. Всяко предложение, валидно за по-кратък от определения срок, може да се отхвърли от възложителя. Срокът, определен от възложителя е достатъчен за оценка и сравнение на предложенията, за получаване на всички необходими разрешителни и

одобрения, и за нотификация за сключването на договор. Обикновено срокът на валидност не надвишава 120 дни от последната фиксирана дата за подаване на предложения, но може да варира в зависимост от характера и сложността на договора.

25.2. При изключителни обстоятелства преди изтичане на първоначалния срок на валидност на предложението, възложителят може да поиска от участника в търга конкретно удължаване на срока на валидност. От участниците в търга, съгласни с това, не се изисква, нито разрешава да променят предложенията си. Изисква се съответно удължаване срока на валидност на тръжните им гаранции. Разпоредбите на член 26 по отношение на изплащане и конфискация на тръжната гаранция се прилагат през удължения срок на валидност на предложението.

25.3. Предпочетеният участник в търга остава обвързан с предложението си още 60 дни след получаване на съобщението, с което се нотифицира, че е избран.

Член 26

Тръжна гаранция

26.1. Освен ако указанията към участниците в търга не предвиждат друго, участниците в търга за поръчки за работа и доставки представят гаранция като залог за предложенията си. Тръжната документация посочва стойността на тази гаранция, която в никой случай не надвишава 2 % от стойността на предложението.

26.2. Тръжната гаранция се представя във вид на банкова гаранция, банков чек, сертифициран чек, облигация, издадена от застрахователно дружество, неотменяем акредитив или паричен депозит, предоставен на възложителя. Ако тръжната гаранция е във вид на банкова гаранция, банков чек, неотменяем акредитив или облигация, тя се издава от банка, застрахователно или облигационно дружество, одобрени от възложителя и учредени в ОСТ, АКТЬ или държава-членка. Банковата гаранция или облигация са в строго съответствие с формуляра за тръжна гаранция, включен в тръжната документация или в случай на договор с пряко договаряне - специалните условия. Независимо от вида, гаранцията е независима и платима при първо поискване и валидна поне 60 дни след изтичане срока на валидност на предложението.

26.3. Предложение, което не е придружено от приемлива тръжна гаранция, може да се отхвърли от възложителя.

26.4. Тръжните гаранции на участници в търга, които не са избрани, се освобождават не по-късно от 60 дни след изтичане срока на валидност на предложението, удължен където е уместно в съответствие с член 25.2, или при сключване на договора, която дата е по-ранна.

26.5. Тръжната гаранция на предпочетен участник в търга се изплаща, когато участникът в търга е подписал договора и е предоставил необходимата гаранция за изпълнение, удовлетворителна за възложителя.

26.6. Тръжната гаранция може да се поиска без предизвестие:

- а) ако участник в търга оттегли предложението си докато тече срока на валидност на предложението му;
- б) в случай на предпочетен участник — ако не подпише в указания срок договора или не предостави необходимата гаранция за изпълнение.

Член 27

Варианти на изпълнение

27.1. Освен ако указанията към участниците в търга не посочват друго, участници в търга могат да подават предложение, базирано на вариант на изпълнение. Указанията към участниците в търга трябва да посочват всякакви ограничения, критерии за дизайн и други изисквания, приложими за вариант на изпълнение. Освен ако указанията към участниците в търга не посочват друго, подаването на предложение, базирано на вариант на изпълнение е обусловено от подаване на предложение, базирано на съобразеното изпълнение.

27.2. Варианти на изпълнение не могат да дерогират от изискванията на настоящите общи разпоредби. Предложения, базирани на тръжната документация и такива за вариант на изпълнение се оценяват едновременно.

27.3. Указанията към участниците в търга трябва да посочват дали дизайна на варианта на изпълнение е задължение на участника, подаващ вариант на изпълнение, и ако да, трябва да уточняват процедурите, по-специално за проверка, преглед и одобрение.

27.4. Подаването на всеки вариант на изпълнение включва:

- а) индивидуално предложение за вариант на изпълнение;
- б) демонстрация на предимствата на варианта на изпълнение пред съобразеното изпълнение, включително количествена обосновка за всяко икономическо предимство;
- в) проект на измененията на техническите разпоредби на специалните условия, наложени от варианта на изпълнение;
- г) скиците и спецификациите, предвидени в съобразеното изпълнение, но без да бъдат повлияни от варианта на изпълнение;
- д) скиците и спецификациите, отразяващи варианта на изпълнение;
- е) техническа бележка за концепцията на варианта на изпълнение и където е уместно — скици и изчисления;
- ж) за договори за обща сума — подробна разбивка на общата цена, изменена съгласно варианта на изпълнение;
- з) за договори с единична цена — инвентарен списък на количествата и/или ценова листа, изменени съгласно варианта на изпълнение.

Член 28

Посещение преди търга

28.1. На участника в търга се препоръчва да посети и внимателно проучи мястото и околността, където ще се изпълнява договора и да се снабди, на своя отговорност, с цялата информация, която му е необходима за изготвяне на предложението и сключване на договор. Разходите за посещението на мястото, където ще се изпълнява договора, са за сметка на участника в търга.

28.2. Доколкото това е осъществимо, възложителят издава разрешение на участника в търга и на негов служител или представител за достъп до мястото, където ще се изпълнява договора, за целите на подобно проучване, при условие че участникът в търга, негов служител или представител освобождават предварително възложителя и неговите служители и представители от всякаква отговорност по отношение на това. Участникът в търга съответно е отговорен за всяко физическо нараняване, смъртоносно или не, загуба или щета, които не биха възникнали освен при действие съгласно това разрешение.

28.3. Без да се засяга действието на законите и разпоредбите за имиграция на държавата на възложителя, съответната ОСТ предоставя разрешение за влизане на всяко лице, което подкрепи с доказателства правото си на участие съгласно условията на член 4 в покана за участие в търг, или на негов представител с цел осъществяване на посещения, които ще му позволят да изготви предложението си. Това разрешение изтича в деня последващ изтичането на срока на валидност на предложението.

Член 29

Подписване на предложения

29.1. Предложението се подписва от участника в търга или от надлежно упълномощен негов представител, съгласно изискванията на указанията към участниците в търга. Изготвя се единствен оригинален екземпляр, отбелязан с думата „оригинал“. Броят копия, които участникът в търга представя, се посочва в указанията към участниците в търга. Копията се подписват по същия начин като оригинала и се отбелязват с думата „копие“.

29.2. Предложение, подадено от представител, трябва да посочи името на принципала, от името на когото той действа. Представител не може да представлява повече от един участник в търга. Представителите прикрепят към предложението обикновен договор или нотариален акт или документ, който ги упълномощава да действат от името на участниците в търга. Подписът върху документа трябва да е заверен съгласно националното право на държавата на принципала.

29.3. Ако участникът в търга е съвместно предприятие или консорциум от две или повече лица, предложението трябва да е едно с цел да се осигури единствен договор, всяко лице трябва да подпише предложението, а всички лица са солидарно обвързани с предложението и всеки произтичащ договор съгласно правото на държавата на възложителя, като определят едно от тези лица да действа като ръководител с пълномощие да обвързва съвместното предприятие или консорциум. Съставът или учредяването на съвместното предприятие или консорциум не се променят без предварителното писмено съгласие на възложителя.

29.4. Предложението може да се подпише от представителя на съвместното предприятие или консорциум само в случаите, когато той е ясно упълномощен в писмен вид от членовете на съвместното предприятие или консорциум, и договорът за упълномощаване, нотариалният акт или документ е прикрепен към предложението. Всички подписи към документа за упълномощаване трябва да са заверени в съответствие с националните закони и наредби на всички страни,

съставляващи съвместното предприятие или консорциума, заедно с пълномощните, установяващи в писмен вид, че подписващите предложението страни са упълномощени да поемат задължения от името на членовете на съвместното предприятие или консорциум. Всеки член на такова съвместно предприятие или консорциум трябва да предостави необходимото съгласно член 4 доказателство като той самият да бе участник в търга.

29.5. Окончателното предложение е без поправки, вписвания между редовете или изтрити места в текста, освен такива, направени за да удовлетворят указанията, издадени от възложителя или необходими за поправяне на грешки, допуснати от участника в търга. Поправки и корекции се парафират от лицето, подписващо предложението.

29.6. С изключение на случай на лотове съгласно член 21 и варианти на изпълнение съгласно член 27, само едно предложение може да се подаде от всеки участник в търга. Участник в търга не може да участва в предложението на друг за един и същи договор независимо в какво качество.

ПОДАВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Член 30

Срокове

30.1. Предложения се получават от възложителя на адреса и не по-късно от датата и часа, определени съгласно член 13. Възложителят определя тази дата така че да осигури достатъчно време, предвид характера, размера, сложността и разположението на замисления проект, и други релевантни фактори. Този срок обаче е не по-малък от 90 дни за открита покана за участие в търг.

30.2. Възложителят може по своя преценка да удължи крайния срок, посочен в член 30.1. за подаване на предложения, като измени тръжната документация в съответствие с член 18, в който случай всички предишни права и задължения на възложителя и участниците в търга, обусловени от предходния краен срок, от този момент нататък се обуславят от удължения краен срок. Ако участник в търга упражни правото си да оттегли предложението си след получаване на известие за удължаването на срока, предложението му се връща, а тръжната му гаранция се освобождава след сесията по отваряне на предложенията.

30.3. Предложения, получени от възложителя след крайния срок за получаване на предложения, определен от възложителя в съответствие с член 13.4, буква ж)

и член 18, се отхвърлят и се връщат на кандидата след сесията за отваряне на предложенията

Член 31

Подпечатване и маркиране на пликове

31.1. Предложението, приложенията към него съгласно разпоредбите на указанията към участниците в търга и подкрепящите документи, посочени в член 4 се поставят в запечатан неразпознаваем плик, на който е отбелязано единствено:

- а) посочения в обявата за покана за участие в търг или поканата за участие в търг адрес за подаване на предложението;
- б) препратка към обявата за покана за участие в търг, в отговор на която се подава предложението;
- в) където е уместно — броя на лотовете, за които се подава предложение; и
- г) думите „Да не се отваря преди сесията за отваряне на предложения“, изписани на езика, на който е съставено предложението.

31.2. Указанията към участниците в търга при всички случаи посочват дали документите относно ценовото предложение се поставят заедно с техническото предложение в един плик или в отделни пликове. Във втория случай ценовото предложение се поставя в отделен разпознаваем плик, на който са отбелязани думите „тръжна цена“, запечатан и поставен заедно с техническото предложение в плика, посочен в член 31.1.

Член 32

Оттегляне и изменения

32.1. Всеки участник в търга може да изменя или оттегля предложението си преди крайния срок, посочен в член 30.3, при условие че писменото известие за това изменение или оттегляне е получено от възложителя преди този краен срок.

32.2. Известието на участника в търга за изменение или оттегляне се изготвя, подпечатва, маркира и изпраща в съответствие с разпоредбите на член 31. Известие за оттегляне може да се изпрати също така чрез лична доставка или посредством телекс:, кабелна трансмисия или факсимиле, но последвани от подписано копие за потвърждение, с дата на пощенското клеймо не по-късно от

крайния срок за подаване на предложения. Оттеглянето е безусловно и преустановява по-нататъшно участие в тръжната процедура.

32.3. Предложения не могат да се изменят след крайния срок, посочен в член 30.3, с изключение на случаите в съответствие с член 34.1.

32.4. Предложение не може да се оттегли в интервала от време между крайния срок, посочен в член 30.3 и изтичането на срока на валидност на предложението. Оттегляне на предложение в този интервал от време може да доведе до конфискация на тръжната гаранция.

РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Член 33

Отваряне на предложения

33.1. При получаване на предложенията, пликовете се вписват в специален регистър в реда на пристигането им. Регистрационният номер и датата и часа на пристигане се отбелязват върху плика. Пликовете остават запечатани и се съхраняват на сигурно място до отварянето им при условията, определени с членове 33.2 и 33.3.

33.2. При публично отваряне на предложения имената на участниците в търга, тръжните цени, писмените нотификации за изменения на предложенията и оттегляне на предложения, наличието на изискуемата тръжна гаранция и други подробности, които възложителят сметне за уместни, ако има такива, се обявяват. При система от два плика, посочена в член 31.2, обявяването включва и факта, че не са отваряни пликове с цени.

33.3. Отварянето и разглеждането на предложения спазва правилата на съответната ОСТ и е с цел да провери дали предложенията са пълни, дали изискуемата тръжна гаранция е предоставена, дали документите са надлежно подписани и дали предложенията са в общи линии наред.

33.4. Пликовете, на които е отбелязано „тръжна цена“ в съответствие с член 31, не се отварят докато не приключи работата по оценка на предложенията, различни от ценовите.

33.5. Единствено предложенията, съдържащи се в тези пликове, които са получени не по-късно от крайния срок, посочен в член 30.3, се взимат предвид при оценката.

33.6. За целите на своята отчетност възложителят изготвя протоколи от отварянето на предложенията, като включва информацията, предоставена на присъстващите в съответствие с член 33.2.

33.7. След публичното отваряне на предложения, на участниците в търга или други лица, неофициално ангажирани с процеса, не се предоставя информация свързана с разглеждането, изясняването, оценката и сравнението на предложения и препоръки относно сключването на договора.

33.8. Всеки опит на участник в търга да повлияе на възложителя в процеса на разглеждане, изясняване, оценка и сравнение на предложения, както и на решения по отношение сключването на договора, водят до отхвърляне на неговото предложение.

33.9. Делегатът присъства на отварянето на предложения и получава копие от всяко предложение.

Член 34

Оценка на предложения

34.1. С цел улесняване на разглеждането, оценката и сравнението на предложенията възложителят може да помоли всеки участник в търга индивидуално за разяснения на предложението му, включително разбивки на единични цени. Искането за разяснения и отговорът са в писмен вид и се изпращат по един от начините, посочени в член 12. Не се търси, предлага или разрешава обаче промяна в цената или същината на предложението, освен ако не е необходимо за потвърждение изправяне на аритметични грешки, открити от възложителя по време на оценката на предложенията съгласно член 34.7.

34.2. Преди подробната оценка на предложения възложителят определя дали всяко предложение основно отговаря на изискванията на тръжната документация.

34.3. За целите на член 34, предложение, отговарящо на изискванията е това предложение, което е съобразено с всички условия и спецификации на тръжната документация без съществено отклонение или уговорка. Съществено отклонение или уговорка е такова, което влияе върху обхвата, качеството или изпълнението на договора или такова, което по съществен начин противоречи на тръжната документация или ограничава правата на възложителя или задълженията на участника в търга съгласно договора, и влияе нечестно върху конкурентната позиция на участниците в търга, които представят отговарящи на изискванията предложения.

34.4. Ако дадено предложение не отговаря на тръжната документация, то се отхвърля от възложителя и впоследствие не може да се приведе във вид, отговарящ на изискванията чрез поправка или оттегляне на отклонението или уговорката.

34.5. Предложения, определени като отговарящи на изискванията, се оценяват технически за съответствие със съдържащата се в поканата за участие тръжна документация и с разпоредбите на член 36 и след това се класират въз основа на своите технически качества. Специалните условия посочват, където е уместно, подробните критерии за техническа оценка.

34.6. След приключване на техническата оценка предложения, които въз основа на член 34.5 технически отговарят на условията, се оценяват финансово. Предложенията се сравняват в националната валута.

34.7. Предложения, определени като отговарящи на условията, се проверяват от възложителя за аритметични грешки при пресмятане и сумиране. Грешки се поправят от възложителя, както следва:

- а) където има несъответствие между стойностите изразени с цифри и с думи, стойността, изразена с думи има превес; и
- б) с изключение на договори за обща сума, ако съществува несъответствие между единична цена и обща стойност, получена от умножението на единичната цена и количеството, упоменатата като единична цена има превес, освен ако по мнението на възложителя съществува очевидна грешка в единичната цена, в който случай посочената обща стойност има превес и единичната цена се поправя от възложителя.

34.8. Стойността, посочена в предложението, поправена ако е необходимо от възложителя в съответствие с член 34.7, се приема за обвързваща участника в

търга. Ако участникът в търга не приема поправената стойност на предложението, предложението му се отхвърля.

34.9. След като предложенията са изцяло оценени в съответствие с разпоредбите на член 34, отговарящите на изискванията предложения се групират на предложения, подадени от такива участници в търга, които имат право на преференция съгласно член 9, и предложения, подадени от други участници в търга. За целите на по-нататъшно оценяване и сравнение единствено на предложения, тръжните цени, поправени при необходимост, на участниците в търга, които нямат право на преференции, се увеличават с процента на преференциалния марж. По-нататъшни подробности за процедурите, които трябва да се следват при прилагането на разпоредбите за преференциалния марж на член 9 са постановените от възложителя в тръжната документация.

34.10. От заседанието по оценяване се води протокол, който надлежно се подписва, но не се известява публично и не се изпраща на нито един участник в търга. Копие от този протокол се изпраща на делегата.

Член 35

Анулиране на тръжна процедура

35.1. Възложителят може преди сключването на договора, без това да задължава участниците в търга и независимо от достигнатия етап в процедурите, които водят до сключването на договора:

- а) или да реши да анулира тръжната процедура в съответствие с член 35.2, или да нареди процедурата да бъде стартирана отново, като се използва различен метод ако е необходимо; или
- б) ако проектът е разделен на лотове, да възложи само някои лотове и може да реши останалите лотове да са предмет на друг търг или други търгове, като се използва различен метод ако е необходимо.

35.2. Анулирането от възложителя на тръжна процедура може да стане в следните случаи:

- а) ако нито едно предложение не отговаря на изискванията;
- б) ако нито едно предложение не отговаря на критериите за сключване на договор, предвидени в член 36;
- в) ако икономическите или техническите данни на проекта са изменени;

- г) ако изключителни обстоятелства правят нормалното изпълнение на договора невъзможно;
- д) ако всяко получено предложение надвишава финансовия ресурс, определен за договора;
- е) ако получените предложения съдържат сериозни неточности, водещи до намеса в нормалното взаимодействие на пазарни сили; или
- ж) ако не е имало конкуренция.

35.3. В случай на анулиране на всякаква тръжна процедура, участниците в търга, които са все още обвързани със своите предложения, се нотифицират за това от възложителя. Тези участници в търга нямат право на компенсации; те имат право на незабавно освобождаване на тръжната гаранция.

35.4. Когато анулирането на тръжната процедура е причинено от обстоятелства, които не налагат отваряне на предложения, неотворените и запечатани пликове, съдържащи ценовите предложения, ако е уместно, а при всички останали случаи — останалите елементи на предложението се връщат на участниците в търга за тяхна сметка.

СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР

Член 36

Селекция

36.1. Възложителят сключва договор с участника в търга:

- а) чието предложение е преценено, че отговаря на изискванията на тръжната документация; и
- б) за договори за работа и доставки — който е представил най-изгодно предложение, оценено между другото въз основа на:
 - i) цената, разходите за дейност и поддръжка;
 - ii) квалификациите на и гаранциите, предложени от участниците в търга, както и техническите качества на предложението, включително предложението за сервизно обслужване в съответната ОСТ;
 - iii) характера, условията и крайните срокове за изпълнение на договора и съобразяването с местните условия;

в) за договори за услуги — който е представил най-изгодното предложение, като се взема предвид, *inter alia*, цената, техническата стойност на предложението, предложената организация и методология за предоставяне на услугите, както и компетентността, независимостта и наличието на кадри.

36.2. Ако две предложения са признати за равностойни въз основа на изложените по-горе критерии, предимство се дава на:

- а) предложението от ОСТ или държава от АКТЬ; или
- б) ако такова предложение не е налице - на предложението, което позволява най-доброто възможно използване на физическите и човешки ресурси на ОСТ.

36.3. Възложителят:

- а) приключва оценяването на предложения в рамките на срока на валидност на предложенията, като взема предвид срока, необходим за одобрение на договори;
- б) изпраща резултатите от разглеждането на предложенията и предложение за сключване на договор на делегата.

36.4. Делегатът:

- а) до 30 дни одобрява предложението на възложителя за сключване на договор за всички:
 - i) договори с пряко договаряне;
 - ii) договори за услуги;
 - iii) договори, свързани с неотложна помощ; и
 - iv) договори по ускорени процедури, за договори за работа на стойност по-малка от 5 милиона екю, а за договори за доставки — на стойност по-малка от 1 милион екю;
- б) до 30 дни одобрява предложението на възложителя за сключване на договори, неизброени в член 36.4, буква а), когато са изпълнени следните условия: избраното предложение е с най-ниската цена от тези, които отговарят на изискванията на тръжната документация, отговаря на критериите за избор, посочени там и не надвишава определената за договора сума;
- в) ако условията, предвидени в член 36.4, буква б) не са изпълнени, изпраща предложението за сключване на договор до Комисията, която взема решение по него до 60 дни от получаването от делегата. Ако цената на

избраното предложение надвишава определената за договора сума, при одобрение на договора Комисията поема необходимите финансови задължения.

Член 37

Нотификация за възлагане

37.1. Преди изтичане срока на валидност на предложението, възложителят нотифицира в писмен вид предпочетения кандидат, че неговото предложение е прието.

37.2. Освен ако тръжната документация не предвижда друго, в случай на договори за работа и доставки, след като предпочетеният кандидат е представил гаранция за изпълнение в съответствие с разпоредбите на член 40, възложителят надлежно нотифицира останалите участници в търга, че техните предложения не са одобрени и връща тръжните им гаранции.

37.3. Възложителят не е задължен да посочва аргументи за своя избор, нито да навлиза в спор или кореспонденция с участници в търга по отношение на резултатите от поканата за участие в търг.

37.4. Резултатите от публичните покани за участие в търг се публикуват в *Официален вестник на Европейските общности* и, съгласно практиката на съответната ОСТ — в официалния вестник на държавата и/или всяка друга подходяща информационна медия.

Член 38

Подготовка на договорния документ

38.1. След изпращане на резултата от търга в съответствие с член 37, договорът се изготвя от възложителя за представяне на предпочетения кандидат за подпис. Този документ съдържа най-малко следното:

- а) списък с документи, съставляващи договора, като се посочва реда на предимство на документите;
- б) всички съгласувани допълнения или дерогации от тези документи;
- в) цената на договора;
- г) решения, взети от възложителя съгласно член 34.7;

д) имената на надзора и неговия представител, ако не са включени в специалните условия.

38.2. Договорният документ се представя на предпочетения кандидат за подпис.

Член 39

Подписване на договора

39.1. Освен ако в тръжната документация не е посочено друго, до 30 дни след получаване на договорния документ предпочетеният кандидат подписва договора. След подписване от предпочетения кандидат договорният документ се връща на възложителя или негов упълномощен представител или компетентния орган на съответната ОСТ за одобрение както е необходимо и подпис.

39.2. Освен ако в тръжната документация не е предвидено друго, възложителят не подписва договора докато не е представена гаранция за изпълнение в съответствие с член 40.

39.3. Чрез подписа на възложителя договорът става обвързващ и за двете страни, а предпочетеният кандидат се нотифицира за факта на този подпис.

39.4. Независимо от разпоредбите на членове 39.1—39.3, възложителят може, в зависимост от характера на договора, да реши да сключи договора въз основа на процедурата за договор-писмо, съгласно която нотификацията за възлагане на договор съставлява сключването на договор. В такива случаи изброените в член 38.1 елементи се прикрепят към писмото.

39.5. В случай на оттегляне на предпочетения кандидат, възложителят може да поиска тръжната му гаранция. В допълнение възложителят може да се обърне към останалите участници в търга съгласно реда, по който са класирани предложенията им или може да започне нова процедура за покана за участие в търг. При необходимост може да се водят преговори за договор чрез пряко договаряне.

Член 40

Гаранция за изпълнение

40.1. Освен ако тръжната документация не предвижда друго, предпочетеният кандидат за договор за работа или доставки, в рамките на 30 дни от получаване на нотификацията за възлагане от възлагащия орган, представя на възлагащия орган гаранция за изпълнение във вида, посочен в общите условия.

40.2. Неизпълнение на изискванията на член 40.1 от страна на предпочетения кандидат съставлява достатъчно основание за анулиране на решението и конфискация на тръжната гаранция, в който случай възложителят може да действа в съответствие с член 39.5.

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 41

Общи и заключителни разпоредби

41.1. Всички документи и предложения, подадени от възложителя до Комисията или делегата за съгласуване или одобрение в съответствие с настоящите общи разпоредби се одобряват или се считат за одобрени в сроковете, постановени от настоящите общи разпоредби или ако там не е посочен срок — в срок от 30 дни.

41.2. Приети искиове за забавени плащания са за сметка на съответната ОСТ и Комисията, всяка от своите собствени ресурси, за тази част от забавянето, за която съответно е отговорна.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

—

**ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ДОГОВОРИ ЗА СТРОИТЕЛНИ РАБОТИ,
ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ В ОСТ**

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Страница

Член 1 — Определения

Член 2 — Право и език на договора

Член 3 — Ред на превес на договорни документи

Член 4 — Обяви и писмени съобщения

Член 5 — Надзор и представител на надзора

Член 6 — Преотстъпване на договор

Член 7 — Сключване на договор с подизпълнител

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

Член 8 — Предоставяне на документи

Член 9 — Достъп до обекта

Член 10 — Съдействие по отношение на местни наредби

Член 11 — Закъснение на плащания към служителите на изпълнителя по договора

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ

Член 12 — Общи задължения

Член 13 — Ръководство на строителните работи
Член 14 — Персонал
Член 15 — Гаранция за изпълнение
Член 16 — Застраховка
Член 17 — План за изпълнение
Член 18 — Подробна разбивка на цени
Член 19 — Скици на изпълнителя
Член 20 — Обосновааност на тръжните цени
Член 21 — Изключителни рискове
Член 22 — Безопасност на обектите
Член 23 — Предпазване на прилежащо имущество
Член 24 — Намеса в пътното движение
Член 25 — Кабели и тръбопроводи
Член 26 — Проектен план
Член 27 — Материали от срутвания
Член 28 — Открития
Член 29 — Временни строителни работи
Член 30 — Изследвания на почвата
Член 31 — Припокриващи се договори
Член 32 — Патенти и лицензи

НАЧАЛО И ЗАКЪСНЕНИЯ

Член 33 — Заповеди за започване
Член 34 — Срок на изпълнение
Член 35 — Удължаване срока за изпълнение
Член 36 — Закъснения при изпълнение

Член 37 — Изменения

Член 38 — Временно прекратяване

МАТЕРИАЛИ И ИЗРАБОТКА

Член 39 — Работен регистър

Член 40 — Качество на строителните работи и материали

Член 41 — Проверка и изпитания

Член 42 — Отхвърляне

Член 43 — Собственост на съоръжения и материали

ПЛАЩАНИЯ

Член 44 — Общи разпоредби

Член 45 — Договори с условни цени

Член 46 — Авансови плащания

Член 47 — Задържана сума

Член 48 — Промяна на цените

Член 49 — Измервания

Член 50 — Междинни плащания

Член 51 — Окончателен отчет за финансовото състояние

Член 52 — Директни плащания на подизпълнители

Член 53 — Просрочени плащания

Член 54 — Плащания на трети страни

Член 55 — Искове за допълнителни плащания

Член 56 — Плащания в чуждестранна валута

ПРИЕМАНЕ И ПОДДРЪЖКА

Член 57 — Общи клаузи

Член 58 — Изпитания за завършени строителни работи

Член 59 — Непълно/частично приемане

Член 60 — Условно приемане

Член 61 — Задължения по поддръжка

Член 62 — Окончателно приемане

НАРУШЕНИЕ НА ДОГОВОРА И ПРЕКРАТЯВАНЕ

Член 63 — Нарушение на договора

Член 64 — Прекратяване от възложителя

Член 65 — Прекратяване от изпълнителя

Член 66 — Форсмажорни обстоятелства

Член 67 — Смърт

РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРНИ ВЪПРОСИ

Член 68 — Разрешаване на спорни въпроси

ПРЕДВАРИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Определения

1.1. За настоящите условия и за договора се прилагат следните определения:

ЕИО: Европейска икономическа общност,

ОСТ: асоциираните отвъдморски страни и територии към ЕИО,

договор: подписаното споразумение между страните за изпълнение на строителните работи, включително всички приложения към него и всички документи, съставляващи част от него,

изпълнител по договор: страната, с която възложителят сключва договор,

възложител: държавата или юридическото лице, уредено от публичното или частното право, което сключва договора или от името на което се сключва договора с изпълнителя по договора,

държавата на възложителя: ОСТ, на чиято територия следва да се изпълни договора за строителни работи,

надзор: правителственият отдел - юридическо лице, уредено от публичното право, или физическото или юридическо лице, определено от възложителя съгласно правото на държавата на възложителя, което отговаря за управлението и/или контрола по изпълнение на договора за строителни работи и на което възложителят може да делегира права и/или пълномощия съгласно договора,

представител на надзора: всяко физическо или юридическо лице, определено за представител от надзора съгласно договора и упълномощено да представлява надзора при изпълнението на неговите задължения и при упражняването на делегираните му права и/или правомощия. Съответно, когато задължения, права и/или правомощия на надзора са делегирани на представителя на надзора, тогава препратки към надзора включват също така и представителя на надзора,

строителни работи: временни и постоянни строителни работи, които следва да се извършат съгласно договора,

съоръжения: машини, апаратура, съставни части и всички артикули, които се предоставят за включване в строителните работи съгласно договора,

оборудване: уреди и други машини, както и временните постройки на работната площадка, необходими за изпълнение на договора, ако това е приложимо съгласно правото и/или практиката на държавата на възложителя, но без да се включват съоръжения или други артикули, необходими за част от постоянните работи,

инвентарен списък на количества: документът, съдържащ подробна разбивка на строителните работи, които ще се изпълнят чрез договор по единична цена, като се посочва количество за всеки артикул и съответната единична цена на дребно,

ценова листа: пълна ценова листа, включваща разбивка на общата цена, представена от участника в търга заедно с неговото предложение, изменена както е необходимо и съставляваща част от договора по единична цена,

разбивка на общата цена: подробен списък на ставки и цени, който показва формирането на цената при договор за обща сума, но който не съставлява част от договора,

договорна цена: сумата, посочена в договора и представляваща първоначалната оценка, която следва да се изплати за изпълнението на строителните работи или друга такава сума, определена от окончателния отчет за финансовото състояние като дължима на изпълнителя по договора съгласно договора,

условна сума: сума, включена в договора и определена за изпълнението на работа или доставката на стоки, материали, съоръжения или услуги или за резерв, която сума може да се използва изцяло или частично или въобще не, съгласно указанията на надзора,

скици: скици, предоставени от възложителя и/или от надзора и/или скици, предоставени от изпълнителя на договора и одобрени от надзора, за изпълнението на строителните работи,

обект: местата, предоставени от възложителя, където ще се извършват строителните работи, както и други места, посочени в договора като част от обекта,

срок на поддръжка: срокът, посочен в договора, незабавно последващ датата на условно приемане, по време на който изпълнителя по договора трябва да завърши строителните работи и да отстрани дефекти или пропуски съгласно указанията на надзора,

удостоверение за окончателно приемане: удостоверение(я), издадени от надзора на изпълнителя по договора в края на срока на поддръжка, удостоверяващи, че изпълнителят е изпълнил задълженията си да построи, завърши и поддържа съответните строителни работи,

ден: календарен ден,

срокове: периоди от време в договора, които започват да текат от деня, последващ действието или събитието, което служи за начална точка на тези срокове. В случаите, когато последният ден от срока е неработен ден, срокът изтича в края на първия работен ден след последния ден от срока,

кореспонденция: всяко съобщение написано на ръка, на машина или отпечатано, включително телекс, кабелна трансмисия или факсимиле,

съобщения: сертификати, известия, заповеди и указания, издадени съгласно договора,

административна заповед: всяко указание или заповед, издадени от надзора на изпълнителя по договора в писмен вид по отношение изпълнението на строителните работи,

национална валута: валутата на държавата на възложителя,

чуждестранна валута: всяка позволена валута, която не е националната валута и която е посочена в договора,

общо обезщетение: сумата, не предварително посочена в договора, която се присъжда от съд или арбитражен съд или която се договаря между страните като компенсация, дължима на пострадалата страна при нарушение на договора от другата страна,

оценъчна неустойка: сумата, посочена в договора като компенсация, дължима от изпълнителя по договора на възложителя за незавършване на строителните работи или част от тях в сроковете съгласно договора, или дължима от едната страна на другата за всяко друго посочено в договора нарушение,

специални условия: специалните условия, издадени от възложителя като част от поканата за участие в търга, изменени където е необходимо и включени в договора, които се състоят от:

- а) изменения на настоящите общи условия;
- б) специални договорни клаузи;
- в) технически спецификации; и
- г) всеки друг въпрос, свързан с договора.

1.2. Заглавията и подзаглавията на настоящите общи условия не могат да се разглеждат отделно и самостоятелно при тълкуването на договора.

1.3. Където контекстът го позволява, думи, които въвеждат единствено число, се приема, че включват множествено число и обратно, а думи, които въвеждат мъжки род, се приема, че включват и женски род и обратно.

1.4. Думи, които въвеждат лица или страни, включват дружества и всяка организация с правна пригодност.

Член 2

Право и език на договора

2.1. Правото на договора е правото на държавата на възложителя, освен ако в специалните условия не е посочено друго.

2.2. За всички въпроси, които не са засегнати в настоящите общи условия, се прилага правото на договора.

2.3. Езикът на договора и на всички съобщения между изпълнителя по договора, възложителя и надзора или техните представители, е този, посочен в специалните условия.

Член 3

Ред на превес на договорни документи

Освен ако в договора не е предвидено друго, редът на превес на договорните документи е този, посочен в специалните условия.

Член 4

Обяви и писмени съобщения

4.1. Освен ако специалните условия не предвиждат друго, съобщения между възложителя и/или надзора от една страна, и изпълнителя по договора от друга се изпращат по поща, чрез кабелна трансмисия, телекс;, факсимиле или лична доставка на подходящите адреси, посочени за целта от съответните страни.

4.2. Ако подателят изисква доказателство за получаване, той упоменава това изискване в съобщението си и изисква такова доказателство за получаване във всеки случай, когато има краен срок за получаване на съобщението. Във всички случаи подателят взима всички необходими мерки да осигури получаване на съобщението си.

4.3. Навсякъде в договора, където се посочва даването или издаването на обява, съгласие, одобрение, удостоверение или решение, освен ако не е посочено друго, тези обяви, съгласия, одобрения, удостоверения или решения се издават в писмен вид, а думите „обявявам“, „удостоверявам“, „одобрявам“ или

„решавам“ се тълкуват съответно. Това съгласие, одобрение, удостоверение или решение не се отказва или забавя неоснователно.

Член 5

Надзор и представител на надзора

5.1. Надзорът изпълнява задълженията, посочени в договора. Освен ако не е изрично посочено в договора, надзорът няма пълномощия да освобождава изпълнителя по договора от негови задължения съгласно договора.

5.2. Надзорът може от време на време, запазвайки пълна отговорност, да делегира на представителя на надзора някое от задълженията и пълномощията, предоставени на надзора и може по всяко време да отмени делегирането или да смени представителя. Това делегиране, оттегляне или смяна е в писмен вид и не влиза в сила докато копие от него не се представи на изпълнителя по договора.

5.3. Всяко съобщение, предадено от представителя на надзора на изпълнителя по договора в съответствие с условията на делегиране, има същото действие като да бе предадено от надзора, при условие че:

а) всеки пропуск от страна на представителя на надзора да не одобри работа, материали или съоръжения, не накърнява пълномощията на надзора да не одобри тази работа, материали или съоръжения и да даде необходимите указания за отстраняването и изправянето им;

б) надзорът е свободен да отмени или да измени съдържанието на това съобщение.

5.4. Указания и/или заповеди, издадени от надзора, се дават посредством административни заповеди. Тези заповеди са датирани, номерирани и вписани от надзора в регистър, като копия от тях се доставят на ръка, където е уместно, на представителя на изпълнителя по договора.

Член 6

Преотстъпване на договор

6.1. Преотстъпване на договор е валидно само ако е писмено споразумение, с което изпълнителят по договора прехвърля своя договор или част от него на трета страна.

6.2. Изпълнителят по договора не преотстъпва без предварително писмено съгласие на възложителя договора или част от него, нито полза или дял в печалбите съгласно договора, с изключение на следните случаи:

а) такса в полза на банката на изпълнителя по договора за парични средства, дължими или които ще са дължими съгласно договора; или

б) преотстъпване на застрахователите на изпълнителя по договора на правото на изпълнителя да получи облекчение срещу всяко друго лице, задължено в случаи, когато застрахователите са погасили загуба или задължения на изпълнителя по договора.

6.3. За целите на член 6.2 одобрението за преотстъпване от възложителя не освобождава изпълнителя по договора от неговите задължения за тази част от договора, която вече е изпълнена или за непреотстъпената част.

6.4. Ако изпълнителят по договора е преотстъпил своя договор без разрешение, възложителят може без официално известие за това да приложи автоматически санкциите за нарушение на договора, предвидени в членове 63 и 64.

6.5. Цесионерите трябва да удовлетворява критериите за право на участие, приложими за сключването на договора.

Член 7

Сключване на договор с подизпълнител

7.1. Договор с подизпълнител е валиден единствено ако е писмено споразумение, с което изпълнителят по договора поверява изпълнението на част от своя договор на трета страна.

7.2. Изпълнителят по договора не сключва договори с подизпълнители без предварително писмено разрешение на възложителя. Работата, която ще бъде предмет на договор с подизпълнител и самоличността на подизпълнителите се обявяват на възложителя. Възложителят надлежно се отнася към разпоредбите на член 4.3; в срок от 30 дни от получаването на нотификацията, нотифицира

изпълнителя по договора за решението си, като посочва причини, в случай че откаже такова разрешение.

7.3. При подбора на подизпълнители изпълнителят по договора дава предимство на физически лица или дружества от държавата на възложителя, които могат да изпълнят необходимата работа при сходни условия.

7.4. Подизпълнителите трябва да удовлетворяват критериите за право на участие, приложими за сключването на договора.

7.5. Съгласно член 52, възложителят не може да бъде в договорни отношения с подизпълнителите.

7.6. Изпълнителят по договора е отговорен за действията, пропуските и нехайството на своите подизпълнители и техните служители или служащи, като да бяха действия, пропуски и нехайство на изпълнителя по договора, неговите служители или служащи. Одобрението от възложителя за сключване на договор за подизпълнение на част от договора или за подизпълнителя, който ще изпълни част от строителните работи, не освобождава изпълнителя по договора от неговите задължения съгласно договора.

7.7. Ако подизпълнител е поел към изпълнителя по договора продължително задължение за срок от време, надхвърлящ срока на поддръжка съгласно договора, по отношение на извършваната от подизпълнителя работа или предоставяните от подизпълнителя стоки, материали, съоръжения или услуги, изпълнителят прехвърля незабавно по всяко време след изтичане на срока на поддръжка на възложителя, по молба и за сметка на възложителя, ползата от това задължение за остатък от срока.

7.8. Ако изпълнителят по договора сключи договор с подизпълнител без одобрение, възложителят може да приложи автоматически без официално известие за това санкциите за нарушение на договора, предвидени в членове 63 и 64.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

Член 8

Предоставяне на документи

8.1. В срок от 30 дни от създаването на гаранцията за изпълнение, предвидена в член 15, надзорът предоставя безплатно на изпълнителя по договора копие на скиците, изготвени за изпълнението на договора, както и две копия на спецификациите и други договорни документи. Изпълнителят по договора може да закупи допълнителни копия на тези скици, спецификации и други документи, доколкото такива са налични. При издаване на удостоверение за поддръжка или при окончателно приемане изпълнителят връща на надзора всички скици, спецификации и други договорни документи.

8.2. Освен ако не е необходимо за целите на договора, скиците, спецификациите и други документи, предоставени от възложителя, не се използват или съобщават от изпълнителя на трета страна без предварителното съгласие на надзора.

8.3. Надзорът има пълномощия да издава административни заповеди на изпълнителя, включващи допълнителни документи и указания, които са необходими за правилното и задоволително изпълнение на строителните работи и отстраняването на допуснатите дефекти.

Член 9

Достъп до обекта

9.1. Възложителят надлежно и в съответствие с напредъка на строителните работи предоставя обекта и достъпа до него на разположение на изпълнителя по договора в съответствие с плана за изпълнение, посочена в настоящите условия. Изпълнителят по договора предоставя всички разумни възможности на други заинтересовани лица да извършат своята работа както е постановено в специалните условия или както се изисква от административните заповеди.

9.2. Земя, предоставена на изпълнителя по договора от възложителя не може да се използва за цели, различни от тези за изпълнение на договора.

9.3. Изпълнителят по договора запазва всички сгради, предоставени му на разположение, в добро състояние докато ги обитава и ако възложителят или надзорът изискат това, ги възстановява в първоначалния им вид при завършване на договора, като взема предвид естественото износване и амортизация.

Член 10

Съдействие по отношение на местни наредби

10.1. Изпълнителят по договора може да поиска съдействие от възложителя при получаване на копия от закони, наредби и информация относно местни обичаи, заповеди или подзаконови инструменти на страната, където се осъществяват строителните работи, и които могат да повлияят на изпълнителя при изпълнението на задълженията му съгласно договора. Възложителят може да осигури поисканото съдействие на изпълнителя за сметка на изпълнителя.

10.2. Съгласно разпоредбите на законите и наредбите относно чуждестранна работна сила на държавата, където ще се извършват строителните работи, възложителят прави всичко възможно да улесни снабдяването на изпълнителя с всички необходими визи и разрешения, включително разрешения за работа и пребиваване, за служителите, чиито услуги изпълнителят и възложителят считат за необходими, както и разрешения за пребиваване за техните семейства.

Член 11

Закъснение на плащания към служителите на изпълнителя по договора

В случай на закъснение при заплащане на служители на изпълнителя на заплати и надници, надбавки и осигуровки, постановени от закона на държавата, където се намират строителните работи, възложителят може да уведоми изпълнителя, че в срок от 15 дни от уведомлението възнамерява да заплати тези надници, заплати, надбавки и осигуровки пряко. Ако изпълнителят оспори, че се дължат подобни плащания, той прави постъпки пред възложителя, подкрепени с доводи в срок от 15 дни. Ако възложителят, след като е разгледал постъпките, е на мнение, че заплатите и надниците следва да се изплатят, той може да изплати тези заплати, надници, надбавки и осигуровки от средствата, дължими на изпълнителя. В противен случай той може да получи вноски по всяка от гаранциите, предвидени в настоящите общи условия. Всяко действие, предприето от възложителя съгласно настоящия член не освобождава изпълнителя по договора от неговите задължения към служителите му, освен в степенята, в която задължение е удовлетворено от това действие. С това действие възложителят не поема никаква отговорност по отношение на служителите на изпълнителя по договора.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ

Член 12

Общи задължения

12.1. Изпълнителят по договора, с надлежна грижа и старание и в съответствие с разпоредбите на договора, проектира строителните работи до степента, указана в договора и изпълнява, завършва и отстранява всякакви дефекти при строителните работи. Изпълнителят по договора осигурява ръководство, хора, материали, съоръжения, оборудване и всички други артикули, от временен или постоянен характер, необходими за това проектиране, изпълнение, завършване и отстраняване на всички дефекти, доколкото са посочени в договора или могат да се заключат от него.

12.2. Изпълнителят по договора поема изцяло отговорност за годност, стабилност и надеждност на всички дейности и строителни методи по договора.

12.3. Изпълнителят по договора се съобразява с административните заповеди, издадени от надзора. В случаите, когато изпълнителят счита, че изискванията на дадена административна заповед са извън пълномощията на надзора или обхвата на договора, той, под страх от ограничения във времето, нотифицира надзора в срок от 30 дни след получаването на заповедта, като привежда доводи. Това уведомление не спира изпълнението на административната заповед.

12.4. Изпълнителят спазва и съблюдава всички закони и наредби в сила в държавата на възложителя и осигурява спазването и съблюдаването им от страна на служителите си, техните семейства и местния си персонал. Изпълнителят освобождава възложителя от иски и съдебно преследване, възникнали от нарушения на тези закони и наредби от страна на изпълнителя, неговите служители или техните семейства.

12.5. Ако изпълнителят или някой от неговите подизпълнители, представители или служители предложи или се съгласи да предложи или даде или даде на лице подкуп, подарък, паричен подарък или комисионна като подбуда или възнаграждение за извършване или въздържане от извършване на действие свързано с договора или друг договор с възложителя; или като показва благоразположение или неблагоприятно отношение към някого по отношение на договора или друг договор с възложителя, то тогава възложителят може без да накарнява придобити изискуеми права на изпълнителя по договора да прекрати договора, при който случай се прилагат разпоредбите на членове 63 и 64.

12.6. Изпълнителят третира всички документи и сведения, получени във връзка с договора, като лични и поверителни и с изключение на случаите, когато е необходимо за целите на изпълнение на договора, не публикува или разкрива никакви подробности от договора без предварителното писмено съгласие на възложителя или надзора след консултация с възложителя. Ако възникне

несъгласие относно необходимостта от публикуването или разкриването за целите на договора, решението на възложителя е окончателно.

12.7. Ако изпълнителят е съвместно предприятие или консорциум от две или повече лица, всички тези лица солидарно са обвързани с изпълнението на условията на договора съгласно правото на държавата на възложителя и по молба на възложителя определят едно от тези лица за ръководител с пълномощия да обвързва съвместното предприятие или консорциум. Съставът или регистрацията на съвместното предприятие или консорциум не се променят без предварителното писмено съгласие на възложителя.

Член 13

Ръководство на строителните работи

13.1. Възложителят лично ръководи строителните работи или назначава представител за това. Това назначение се изпраща за одобрение до надзора. Одобрението може да бъде оттеглено по всяко време. В случай че надзорът откаже да одобри или оттегли одобрение на назначението, той посочва основанията за решението, а изпълнителят представя незабавно алтернативно назначение.

13.2. Ако надзорът оттегли одобрението си за представителя на изпълнителя по договора, изпълнителят във възможно най-кратките изпълними срокове след получаване на уведомление за оттеглянето отстранява представителя от строителните работи и го заменя с друг представител, одобрен от надзора.

13.3. Представителят на изпълнителя по договора има пълни пълномощия да взема необходимите решения за изпълнението на строителните работи, да получава и изпълнява административни заповеди и да заверява работния регистър, упоменат в член 39 или приложение, където е уместно. Във всеки случай изпълнителят по договора е отговорен да осигури, че строителните работи се изпълняват задоволително, включително да осигури, че спецификациите и административните заповеди се съблюдават от служителите му и от подизпълнителите и техните служители.

Член 14

Персонал

14.1. Лицата, наети от изпълнителя трябва да са достатъчно на брой и да позволяват оптимално използване на човешки ресурси от държавата, където са

разположени строителните работи. Тези служители трябва да имат уменията и опита, необходими да се осигури редовен напредък и задоволително изпълнение на строителните работи. Изпълнителят незабавно заменя всички служители, посочени от надзора като вероятно застрашаващи задоволителното изпълнение на строителните работи.

14.2. Ставките за заплащане и общите условия на труд, постановени от правото на държавата на възложителя, се прилагат като минимум по отношение на служителите на обекта.

Член 15

Гаранция за изпълнение

15.1. В срок от 30 дни от получаване на нотификацията за възлагане на договор изпълнителят представя на възложителя гаранция за пълното и надлежно изпълнение на договора. Стойността на гаранцията е тази, посочена в специалните условия и не надвишава 10 % от стойността на договорната цена, включително всички стойности, предвидени в допълнения към договора, освен където специалните условия не предвиждат друго. В никакъв случай обаче тя не надвишава 20 % от тази цена.

15.2. Гаранцията за изпълнение се задържа срещу плащане на възложителя за загуби вследствие на неизпълнение от страна на изпълнителя в пълна и надлежна степен на задълженията му съгласно договора.

15.3. Гаранцията за изпълнение е попълнена съгласно формуляра, посочен в специалните изисквания и може да се представи във вид на банкова гаранция, банкова менителница, сертифициран чек, облигация, предоставена от застрахователно и/или облигационно дружество, неотменяем акредитив или паричен депозит, предоставен на възложителя. Ако гаранцията за изпълнение се представя във вид на банкова гаранция, банков чек, сертифициран чек или облигация, тя се издава от банка или облигационно и/или застрахователно дружество, одобрени от възложителя в съответствие с критериите за право на участие, приложими за сключването на договора.

15.4. Освен ако специалните условия не предвиждат друго, гаранцията за изпълнение се деноминира във валутата и съотношението валути, в които се изплаща договора.

15.5. Не се извършват плащания на името на изпълнителя по договора преди предоставянето на гаранцията. Гаранцията остава валидна до пълното и надлежно изпълнение на договора.

15.6. По време на изпълнение на договора, ако физическото или юридическо лице, предоставящо гаранцията, не е в състояние да съблюдава задълженията си, гаранцията престава да е валидна. Възложителят нотифицира официално изпълнителя да предостави нова гаранция при същите условия като предишната. Ако изпълнителят по договора не представи нова гаранция, възложителят може да прекрати договора.

15.7. Възложителят изисква плащане от гаранцията на всички суми, за които поръчителят е задължен съгласно гаранцията, дължима при неизпълнение на задължение съгласно договора от страна на изпълнителя, в съответствие с условията на гаранцията и до нейната стойност. Поръчителят незабавно изплаща тези суми при поискване от възложителя и не може да повдига възражения по каквато и да е причина. Преди да предяви иск по гаранцията за изпълнение, възложителят нотифицира изпълнителя по договора, като изтъква характера на неизпълнението, по отношение на което се предявява иска.

15.8. Освен когато договорът предвижда друго, гаранцията за изпълнение се освобождава до 30 дни от издаването на подписаното удостоверение за окончателно приемане, упоменато в член 51.

Член 16

Застраховка

16.1. Изпълнителят по договора прави застраховка съвместно на името на възложителя и на свое име срещу загуба или увреждане, за които той е отговорен съгласно договора. Освен ако специалните условия не предвиждат друго, тази застраховка покрива:

а) строителните работи заедно с материалите и съоръженията, които се включват в тях, до пълния размер на разходите за подмяна срещу загуба или увреждане независимо поради каква причина, различна от форсмажорни обстоятелства или рискове, които могат да се припишат на възложителя съгласно договора;

б) допълнителна сума от 15 % от тези разходи за подмяна или както е записано в специалните условия, които покриват всички допълнителни и инцидентни разходи за и при отстраняването на загуби или увреждания, включително хонорари на специалисти и разходите за разрушаване и

отстраняването на част от строителните работи и извозване на отломки от всякакъв характер;

в) оборудване на изпълнителя и други неща, доставени на обекта от изпълнителя, за сума достатъчна да осигури подмяната им на обекта.

16.2. Изпълнителят по договора може да замени застраховката, предвидена в член 16.1 с пълна застрахователна полица, която покрива, *inter alia*, елементите в член 16.1, букви а), б) и в). В този случай изпълнителят нотифицира застрахователя за интереса на възложителя.

16.3. Изпълнителят по договора прави застраховка, която покрива неговата отговорност възникваща от изпълнението на строителните работи. Застраховката покрива отговорност на изпълнителя по отношение на индустриални трудови злополуки и гражданска отговорност на всяко лице, назначено от него на строителния обект, на възложителя и всеки служител на възложителя. Тази отговорност е неограничена в случай на телесна повреда.

16.4. Изпълнителят по договора прави застраховка, която покрива отговорност по отношение на рискове и гражданска отговорност в резултат от действие или пропуск, които могат да му се припишат, на законните си наследници или представители. Тази застраховка е поне за стойността, посочена в специалните условия. Освен това той осигурява, че неговите подизпълнители са направили подобни застраховки.

16.5. Всички застраховки, упоменати в настоящия член се правят до 30 дни от нотификацията за възлагане на договора и подлежат на одобрение от възложителя. Тези застраховки влизат в сила от започване на строителните работи и остават в сила до окончателното приемане на строителните работи. Изпълнителят по договора представя на възложителя застрахователната полица и незабавно предоставя доказателство за редовно плащане на премиите при поискване от възложителя или надзора.

16.6. Без да се засягат задълженията на изпълнителя по договора да застрахова в съответствие с член 16, изпълнителят е единствено отговорен и освобождава възложителя и надзора от всякакви искове на трети страни за увреждане на имущество или телесни повреди, причинени от изпълнението на строителните работи от изпълнителя, неговите подизпълнители и служители във връзка със строителните работи.

Член 17

План за изпълнение

17.1. Изпълнителят по договора изготвя и представя за одобрение на надзора план за изпълнение на договора в съответствие със специалните условия. Планът съдържа най-малко следното:

- а) реда, в който изпълнителят предлага да се извършват строителните работи;
- б) сроковете, в които е необходимо подаването и одобрението на скиците;
- в) общо описание на методите, които изпълнителят предлага да използва за извършване на строителните работи;
- г) тези допълнителни детайли и сведения, които надзорът може да прецени за разумно да изиска.

17.2. Одобрението на плана от надзора не освобождава изпълнителя от нито едно от неговите задължения съгласно договора.

17.3. Не се правят никакви изменения в плана без одобрението на надзора. Ако обаче напредъкът на строителните работи не съответства на плана, надзорът може да даде указания на изпълнителя да промени плана и да му представи изменения план за одобрение.

Член 18

Подробна разбивка на цени

18.1. Където е уместно и не по-късно от 20 дни след мотивираното искане на надзора, изпълнителят по договора представя подробна разбивка на ставките и цените, в случаите, където такава разбивка се изисква съгласно договора.

18.2. След нотификацията за възлагане, в сроковете, посочени в специалните условия, изпълнителят представя на надзора единствено за негова информация подробна предварителна оценка за паричния поток за тримесечия за всички плащания, които могат да са дължими на изпълнителя съгласно договора. Изпълнителят впоследствие представя ревизирани предварителни оценки за паричния поток за тримесечия, ако надзорът ги изиска. Кореспонденцията не налага никаква отговорност на възложителя или надзора.

Член 19

Скици на изпълнителя

19.1. Изпълнителят представя на надзора за одобрение:

- а) скици, документи, мостри и/или макети, които се посочват в договора в сроковете, постановени там или в плана за изпълнение;
- б) скици, които надзорът може с основание да изиска за изпълнението на договора.

19.2. Ако надзорът не извести решението си за одобрение, упоменато в член 19.1. в сроковете, посочени в договора или в одобрения план за изпълнение, тези скици, документи, мостри или макети се считат за одобрени в края на посочените срокове. Ако не е посочен срок, те се считат за одобрени 30 дни след получаването им.

19.3. Одобрени скици, документи, мостри и макети се подписват или идентифицират по друг начин от надзора и се следват стриктно, освен ако надзора на даде други указания. Скици, документи, мостри или макети на изпълнителя, които надзорът не одобри, незабавно се изменят, така че да изпълнят изискванията на надзора и се подават отново от изпълнителя за одобрение.

19.4. Изпълнителят предоставя допълнителни копия на одобрените скици във вида и броя, посочени в договора или в последващи административни заповеди.

19.5. Одобрението на скиците, документите, мострите или макетите от надзора не освобождава изпълнителя от негови задължения съгласно договора.

19.6. Надзорът има право по всяко време да инспектира всички скици, документи, мостри или макети по договора в сградата на изпълнителя.

19.7. Преди условното приемане на строителните работи, изпълнителят представя наръчници за работа и поддръжка, заедно със скици, които са достатъчно подробни, за да позволят на възложителя да работи, поддържа, преустройва и поправя всички части на строителните работи. Освен ако

специалните условия не предвиждат друго, наръчниците и скиците са на езика на договора и в такъв вид и брой, както е записано в договора Строителните работи не се считат за завършени за целите на условно приемане, докато тези наръчници и скици не са предоставени на възложителя.

Член 20

Обоснованост на тръжните цени

20.1. Приема се, че преди подаването на предложението изпълнителят по договора е инспектирал и проучил обекта и околностите му и е удовлетворен по отношение вида на почвата и подпочвения слой и че е взел предвид вида и формата на обекта, степента и характера на работата и материалите, необходими за завършване на строителните работи, средствата за комуникации и достъпа до обекта, настаняването, което може да му е необходимо, и по принцип е получил необходимата му информация относно рискове, непредвидени обстоятелства и събития, които могат да повлияят или засегнат неговото предложение.

20.2. Приема се, че преди подаването на предложението изпълнителят по договора е удовлетворен по отношение точността и удовлетворителността на предложението и ставките и цените, посочени в инвентарния списък на количествата или ценовата листа, освен в случаите, когато договорът предвижда друго, покриват неговите задължения съгласно договора.

20.3. Тъй като се приема, че изпълнителят по договора е определил цените си въз основа на собствени изчисления, действия и оценки, то той извършва без допълнително заплащане всякаква работа, която е предмет на точка в предложението му, за която не е определил единична цена или твърда сума.

Член 21

Исключителни рискове

21.1. Ако по време на изпълнението на строителните работи изпълнителят по договора се натъкне на законови пречки или е изправен пред здравословно състояние, които не биха могли действително да се предвидят от опитен изпълнител, и ако изпълнителят е на мнение, че ще се направят допълнителни разходи и/или в резултат на това ще е необходимо удължаване срока на изпълнение на договора, той нотифицира надзора в съответствие с членове 35 и/или 55. Изпълнителят посочва в уведомлението законовите пречки и/или здравословно състояние, като представя подробности за очаквания ефект от тях, мерките, които предприема или възнамерява да предприеме и размера на очакваното закъснение или спънка при изпълнението на строителните работи.

21.2. След получаване на уведомлението, надзорът може, *inter alia*, да:

- а) изиска от изпълнителя по договора да предостави оценка на разходите по мерките, които той предприема или възнамерява да предприеме;
- б) одобри мерките, посочени в член 21.2, буква а) със или без изменение;
- в) даде писмени указания как да се подходи към законовите пречки или здравословно състояние;
- г) нареди изменение, временно прекратяване или прекратяване на договора.

21.3. До степента, до която надзорът реши, че част от или всички законови пречки или здравословно състояние не биха могли разумно да се предвидят от опитен изпълнител, надзорът:

- а) взема предвид всяко закъснение, причинено от изпълнителя в резултат от тези пречки или условия при определяне удължаването на срока на изпълнение, на което изпълнителят има право съгласно член 35; и/или
- б) в случай на законови пречки или здравословно състояние различни от такива като метеорологични условия, определя допълнително плащания, дължими на изпълнителя в съответствие с член 55.

21.4. Метеорологичните условия не дават право на изпълнителя да предявява иск съгласно член 55.

21.5. Ако надзорът реши, че законовите пречки или здравословно състояние биха могли частично или изцяло да бъдат разумно предвидени от опитен изпълнител, той нотифицира за това изпълнителя възможно най-бързо.

Член 22

Безопасност на обектите

22.1. Изпълнителят има право да забрани достъп до обекта на всяко лице, което не участва в изпълнението на договора, с изключение на лицата, упълномощени от надзора.

22.2. Изпълнителят осигурява безопасността на обектите за целия срок на изпълнение и е отговорен за предприемане на необходимите стъпки в интерес

на своите служители, представители на възложителя и трети страни, за предотвратяването на загуби или инциденти, които могат да възникнат от извършване на строителните работи.

22.3. Изпълнителят предприема всички съществени стъпки, на своя отговорност и за своя сметка, да осигури, че съществуващите постройки и съоръжения са защитени, съхранени и поддържани. Той е отговорен за предоставянето и поддържането за своя сметка на цялото осветление, защита, заграждения и оборудване за безопасност, които са необходими за надлежното изпълнение на строителните работи или които могат разумно да се изискат от надзора.

22.4. Ако по време на изпълнението на договора се наложат спешни мерки за избягването на риск от инцидент или увреждане, или за осигуряване на безопасност последващ инцидент или увреждане, надзорът нотифицира официално изпълнителя да извърши необходимото. Ако изпълнителят не желае или няма възможност да предприеме необходимите мерки, надзорът може да извърши работата за сметка на изпълнителя до степента на отговорност на изпълнителя.

Член 23

Предпазване на прилежащо имущество

23.1. На своя отговорност и за своя сметка изпълнителят предприема всички предпазни мерки, изисквани от добрата строителна практика и от преобладаващите обстоятелства, да опази прилежащото имущество и да избегне причиняването на необичайно безпокойство.

23.2. Изпълнителят освобождава от материална отговорност възложителя срещу финансовите последици на всякакви искове от страна на собственици или живущи в съседство до степента на отговорност на изпълнителя и до степента, до която увреждането на прилежащото имущество не е в резултат на опасност, създадена чрез проекта или метода на строителства, наложени на изпълнителя от възложителя или от надзора.

Член 24

Намеса в пътното движение

24.1. Изпълнителят осигурява, че строителните работи и съоръжения не увреждат или възпрепятстват движението по пътни артерии като сухоземни шосета, железопътни трасета, водни пътища или аеродруми, с изключение на

разрешенията съгласно специалните условия. Той по-специално държи сметка за ограниченията за товари при избора си на маршрути и транспортни средства

24.2. Всички специални мерки, които изпълнителят сметне за необходими или които са посочени в специалните условия или които се изискват от възложителя с цел да се обезопасят или укрепят части от сухоземни пътища, железопътни линии или мостове, са за сметка на изпълнителя, без оглед на това дали са извършени от изпълнителя или не. Изпълнителят нотифицира надзора за всички специални мерки, които възнамерява да предприеме преди да ги извърши. Отстраняването на нанесено увреждане, причинено на сухопътни пътища, железопътни линии или мостове от транспортирането на материали, съоръжения или оборудване са за сметка на изпълнителя.

Член 25

Кабели и тръбопроводи

25.1. Когато в хода на извършване на строителните работи изпълнителят се натъкне на репери, обозначаващи посоката на подземни кабели, тръбопроводи и съоръжения, той запазва тези репери на местата им или ги заменя, ако изпълнението на строителните работи изисква временното им отстраняване. Такива и свързани с тях дейности изискват разрешение на надзора.

25.2. Изпълнителят е отговорен за съхраняването, отстраняването и замяната, какъвто е съответния случай, на кабелите, тръбопроводите и съоръженията, посочени от възложителя в договора и за разходите за тях.

25.3. В случаите, когато наличието на кабели, тръбопроводи и съоръжения не е било посочено в договора, но е видно от репери и указания, изпълнителят е общо задължен от задължителна предпазливост и сходни задължения по отношение на съхраняването, отстраняването и замяната на посочените по-горе.

25.4. При все това обаче задълженията да отстрани и подмени кабели, тръбопроводи и съоръжения, както и произтичащите от това разходи, не са отговорност на изпълнителя, ако възложителят реши да приеме тази отговорност. Същото важи и в случаи, когато това задължение и произтичащите от него разходи са прехвърлени на друг специалист, администрация или служител.

25.5. Когато работа на обекта вероятно ще причини безпокойство или увреждания на учреждение в обществена полза, изпълнителят незабавно нотифицира надзора в писмен вид, като дава достатъчно време за предизвестие, така че да се предприемат навреме подходящи мерки, които да позволят нормалното продължаване на работата.

Член 26

Проектен план

26.1. Изпълнителят е отговорен за:

- а) точното проектно планиране на строителните работи във връзка с първоначалните отбелязвания, очертания и нива за справка, дадени от надзора;
- б) точността на положението, нивата, размерите и подравняването на всички части на строителните работи; и
- в) предоставянето на всички необходими инструменти, съоръжения и труд във връзка с предшестващите отговорности.

26.2. Ако по време на изпълнението на строителните работи възникне грешка в положението, нивата, размерите или подравняването на част от строителните работи, изпълнителят, ако надзорът го изиска, за своя сметка отстранява тази грешка до степен удовлетворителна за надзора, освен ако тази грешка не се основава на неточни данни, предоставени от надзора, в който случай възложителят е отговорен за разходите по отстраняването.

26.3. Проверянето на проектния план или на очертание или ниво от надзора по никакъв начин не освобождава изпълнителя от неговата отговорност за точността им, като изпълнителят внимателно предпазва и съхранява всички репери, странични парапети, колчета и други предмети, използвани при проектното планиране на строителните работи.

Член 27

Материали от срутвания

27.1. Когато договорът включва срутвания, материалите и предметите, получени от тях, освен ако специалните условия и/или правото на държавата на възложителя не предвиждат друго и съгласно разпоредбите на член 28, са собственост на изпълнителя.

27.2. Ако специалните условия запазват за възложителя правото на собственост върху материалите или всички или част от предметите, получени при събаряне, изпълнителят взема всички необходими предпазни мерки да осигури тяхното съхранение. Той носи отговорност за унищожението или увреждането на тези материали или предмети, причинени от него или от негови служители.

27.3. Без оглед на начина, по който възложителят възнамерява да използва материалите или предметите, по отношение на които той запазва правото на собственост, всички разходи, възникнали при транспортирането и складирането им, както и разноските за държане на склад на мястото, указано от надзора, са за сметка на изпълнителя, ако разстоянието не надхвърля 100 метра.

27.4. Освен когато специалните условия не предвиждат друго, изпълнителят за своя сметка постепенно отстранява отломки и други материали от събарянето, боклук и остатъци от обекта.

Член 28

Открития

28.1. Открития от всякакъв интерес, направени по време на изкопните работи или при срутвания, незабавно се представят на вниманието на надзора. Надзорът решава как да се подходи към такива открития, като държи сметка за правото на държавата на възложителя.

28.2. Възложителят си запазва правото на собственост върху материали, открити по време на изкопните работи и срутванията, извършени върху земята, която му принадлежи, при условие че обезщети изпълнителя за всички допълнителни усилия.

28.3. Изработени предмети, антики, както и естествени, нумизматични или други предмети, които са от научен интерес, а също редки предмети или предмети, изработени от ценни метали, открити по време на изкопните работи или срутванията са собственост на възложителя.

28.4. В случай на несъгласия възложителят има еднолично правомощие да реши съгласно условията, посочени в членове 28.1 и 28.3.

Член 29

Временни строителни работи

29.1. Изпълнителят извършва за своя сметка всички временни строителни работи, за да позволи изпълнението на строителните работи. Той представя на надзора скици на временните съоръжения, които възнамерява да използва, като насипи, скели, подпорни конструкции и кофражи. Той взема предвид всяка забележка, която надзорът направи при приемане на отговорност за тези скици.

29.2. Когато проектът на определени временни строителни работи е посочен в специалните условия като отговорност на възложителя, надзорът предоставя на изпълнителя всички необходими скици в разумен срок, за да позволи на изпълнителя да предприеме временните строителни работи в съответствие с програмата си. В тези случаи възложителят е единствено отговорен за безопасността и достатъчността на проекта. Изпълнителят обаче е отговорен за точното изпълнение.

Член 30

Изследвания на почвата

Съгласно специалните условия и техническите спецификации, изпълнителят предоставя на разположение на надзора необходимите персонал и оборудване за извършване на изследвания на почвата, които надзорът прецени разумно за необходими. Изпълнителят се обезщетява за действително направените разходи за работна сила и оборудване, които са използвани или предоставени на разположение за тази работа, ако вече не е предвидено в договора.

Член 31

Припокриващи се договори

31.1. В съответствие с изискванията на надзора изпълнителят предоставя всички разумни възможности за извършване на работа на друг изпълнител, нает от възложителя и техните работници, на работниците на възложителя и на всеки друг публичен орган, който може да е нает на или в близост до обекта при изпълнението на всяка работа, която не е включена в договора или в договор, който възложителят може да сключи във връзка или в помощ на строителните работи.

31.2. Ако обаче изпълнителят при писмена молба на надзора, предостави на разположение на такъв изпълнител или публичен орган или на възложителя пътища, за чиято поддръжка изпълнителят е отговорен, или разреши на тези други лица да използват временните строителни съоръжения на изпълнителя, скели или друго оборудване на обекта, или предостави друга услуга независимо от какъв характер, която не е предвидена в договора, възложителят заплаща на изпълнителя за това използване или услуга сума и/или предоставя удължаване на срока на изпълнение, които по мнението на надзора са разумни.

31.3. Изпълнителят не се освобождава по причина на член 31 от свое задължение съгласно договора, нито има право да предяви искове, различни от тези, предвидени в член 31.2.

Член 32

Патенти и лицензи

Освен ако не е предвидено друго в специалните условия, изпълнителят освобождава възложителя и надзора от материална отговорност срещу иск в резултат от използването на посочените в договора патенти, лицензи, скици, проекти, модели или търговски марки, с изключение на случаите, когато такова нарушение възникне в резултат от съблюдаване с проекта или спецификациите, предоставени от възложителя и/или надзора.

НАЧАЛО И ЗАКЪСНЕНИЯ

Член 33

Заповеди за започване

33.1. Възложителят определя датата, на която трябва да започне изпълнението на договора, като известява изпълнителя или в уведомлението за сключване на договора, или чрез административна заповед, издадена от надзора.

33.2. Датата за започване на изпълнението е не по-късно от 180 дни след уведомлението за сключване на договор, освен ако страните не се съгласят друго.

Член 34

Срок на изпълнение

Срокът за изпълнение започва да тече на датата, определена в съответствие с член 33.1 и се посочва в договора, без да засяга удължавания на срока, които могат да се предоставят съгласно член 35.

Член 35

Удължаване срока за изпълнение

35.1. Изпълнителят може да поиска удължаване на срока за изпълнение, ако е закъснял или ще закъснее със завършването на договора поради някоя от следните причини:

- а) изключителни метеорологични условия в държавата на възложителя;
- б) законови пречки или здравословни състояния, които не биха могли разумно да се предвидят от опитен изпълнител;
- в) административни заповеди, която засягат датата на завършване, различни от тези, възникващи по вина на изпълнителя;
- г) неизпълнение от страна на възложителя на задълженията му съгласно договора;
- д) временно прекратяване на строителните работи, което не е по вина на изпълнителя;
- е) форсмажорни обстоятелства;
- ж) друга причина, посочена в настоящите общи условия, която не е по вина на изпълнителя

35.2. В срок от 30 дни след като е осведомен, че може да възникне закъснение, изпълнителят нотифицира надзора за намерението си да поиска удължаване на срока за изпълнение, на което счита, че има право и възможно най-скоро след това доколкото е разумно при обстоятелствата, представя на надзора пълна и подробна информация за искането си с цел тази молба да се разгледа навреме.

35.3. Чрез писмено известие до изпълнителя след надлежна консултация с възложителя и където е уместно — изпълнителя, надзорът предоставя удължаване срока за изпълнение както е оправдано, с бъдеща или минала дата или нотифицира изпълнителя, че няма право на удължаване.

Член 36

Закъснения при изпълнение

36.1. Ако изпълнителят не успее да завърши строителните работи в посочения в договора срок или срокове, възложителят без официално предизвестие и без да засяга действието на други правни средства съгласно договора, има право на оценъчни неустойки за всеки ден или част от него, който изтича между края на посочения срок за изпълнение или удължения срок за изпълнение съгласно член 35 и действителната дата на завършване, при ставка и до максималната стойност, посочени в специалните условия. Ако строителните работи са били предмет на частично приемане в съответствие с член 59, оценъчните неустойки, посочени в специалните условия могат да се намалят със съотнесената стойност на приетата част спрямо стойността на общите строителни работи.

36.2. Ако възложителят има право на максималния иск съгласно член 36.1, той може, след като даде предизвестие до изпълнителя:

- а) запази гаранцията за изпълнение; и/или
- б) да прекрати договора; и
- в) да сключи договор с трета страна за сметка на изпълнителя за предоставяне на останалата част от строителните работи.

Член 37

Изменения

37.1. Надзорът има право да нареди изменение на част от строителните работи, необходимо за правилното завършване и/или функциониране на строителните работи. Тези изменения могат да включват допълнения, пропуски, замени, промени в качеството, количеството, формата, характера, вида, положението, размера, нивото или очертанието и промени в посочената последователност, метод или график на изпълнение на строителните работи. Заповед за изменение не обезсилва като последица договора, но финансовите последствия, ако има такива, от тези изменения се остойностяват в съответствие с членове 37.5 и 37.7.

37.2. Изменение се прави единствено чрез административна заповед, при условие че:

- а) ако по някаква причина надзорът е сметнал за необходимо да издаде устна заповед, възможно най-скоро след това той потвърждава заповедта чрез административна заповед;

б) ако изпълнителят потвърди в писмен вид устна заповед, издадена за целите на член 37.2, буква а) и потвърждението не се опровергае незабавно в писмен вид от надзора, приема се, че е издадена административна заповед за изменение, освен ако специалните условия не предвиждат друго;

в) не се изисква административна заповед за увеличение или намаление на количеството на дадена работа, ако това увеличение или намаление е в резултат от по-малкото или по-голямото количество в сравнение с посоченото в инвентарния списък на количествата.

37.3. С изключение на случаите, предвидени в член 37.2, преди всяка административна заповед за изменение надзорът нотифицира консултанта за характера и формата на това изменение. Възможно най-скоро след получаването на такова уведомление изпълнителят подава до надзора предложение, съдържащо:

а) описание на заданията, ако има такива, които ще се изпълнят или мерките, които ще се предприемат, както и план за изпълнение; и

б) всички необходими промени в плана за изпълнение или в някое от задълженията на изпълнителя съгласно договора; и

в) всяка промяна на договорната цена в съответствие с правилата, постановени в член 37.

37.4. След като получи от изпълнителя документите, посочени в член 37.3 надзорът след надлежна консултация с възложителя и където е уместно — с изпълнителя, решава възможно най-бързо дали измененията да се извършат или не. Ако надзорът реши, че измененията ще се извършат, той издава административна заповед, като заявява, че изменението се извършва при цените и съгласно условията, представени в документите на изпълнителя, упоменати в член 37.3 или изменени от надзора в съответствие с член 37.5.

37.5. Цените на всички изменения, наредени от надзора в съответствие с членове 37.2 и 37.4 се удостоверяват от надзора в съответствие със следните принципи:

а) когато работата е от сходен характер и се изпълнява при сходни условия спрямо работа, оценена в инвентарния списък на количествата или в ценовата листа, тя се остойностява при тези ставки и цени, които се съдържат там;

б) когато работата не е от сходен характер или не се изпълнява при сходни условия, ставките и цените в договора се използват като основа за остойностяването доколкото е разумно, в противен случай надзорът определя стойността справедливо;

в) ако характера или стойността на дадено изменение, отнасящо се до характера или стойността на целия договор или част от него са такива, че по мнението на надзора всяка ставка или цена, съдържащи се в договора за независимо коя част от работа по причина на това изменение се обезсмисля, то тогава надзорът определя такава ставка или цена, каквито при дадените обстоятелства смята за разумни и уместни;

г) когато изменението се налага поради неизпълнение на задължение или нарушение на договора от страна на изпълнителя, всеки допълнителен разход, присъщ на това изменение, е за сметка на изпълнителя.

37.6. При получаването на административната заповед, изискваща изменението, изпълнителят пристъпва към изпълнение на изменението и при изпълнението на това изменение е задължен от настоящите общи условия като да бяха посочени в договора. До одобрения на удължаване срока на завършване или корекции в договорната цена строителните работи се изпълняват навреме. Когато заповед за изменение предшества корекцията в договорната цена, изпълнителят води отчет за разходите за изпълнение на изменението и времето, отделено за това. Тези отчети са на разположение на надзора за проверка по всяко уместно време.

37.7. Когато при условно приемане увеличение или намаление в общата цена на строителните работи, в резултат на административна заповед или на други обстоятелства, които не са причинени от изпълнителя, надвишава 15 % от договорната цена, надзорът след консултация с възложителя и изпълнителя определя всички увеличения или намаления на договорната цена вследствие приложението на член 37.5. Така определената сума се базира на сумата, с която увеличението или намалението в стойността на строителните работи надвишава 15 %. Надзорът нотифицира възложителя и изпълнителя за сумата, а договорната цена се коригира съответно.

Член 38

Временно прекратяване

38.1. По заповед на надзора изпълнителят спира временно изпълнението на строителните работи или на част от тях за срок от време и по начин, които надзорът сметне за необходимо.

38.2. По време на временното спиране изпълнителят взема предпазни мерки, които могат да се наложат за обезопасяване на строителните работи, съоръженията, оборудването и обекта срещу влошаване, загуба или увреждане. Допълнителни разходи, направени във връзка с такива предпазни мерки, се добавят към договорната цена, освен ако временното прекратяване не е:

- а) предвидено по друг начин в договора; или
- б) необходимо по вина на изпълнителя; или
- в) необходимо по причина на обичайни климатични условия на обекта; или
- г) необходимо за безопасността или правилното изпълнение на строителните работи или на част от тях, доколкото такава необходимост не възниква от действие или пропуск на надзора или възложителя или от изключителните рискове, посочени в член 21.

38.3. Изпълнителят няма право на такива допълнения към договорната цена, освен ако не уведоми надзора в срок от 30 дни след получаване на заповедта за временно спиране на строителните работи за намерението да предяви иск за тях.

38.4. Надзорът след консултация с възложителя и изпълнителя определя допълнително заплащане на изпълнителя и/или удължаване срока за изпълнение във връзка с този иск, каквито по мнението на надзора са справедливи и уместни.

38.5. Ако срокът на временно прекратяване надвишава 180 дни и временното прекратяване не е по вина на изпълнителя, изпълнителят може чрез съобщение до надзора да поиска разрешение да поднови изпълнението в срок от 30 дни или да прекрати договора.

МАТЕРИАЛИ И ИЗРАБОТКА

Член 39

Работен регистър

39.1. Освен ако в специалните условия не е предвидено друго, на обекта се пази работен регистър от надзора, който вписва в него следната информация:

- а) метеорологичните условия, прекъсвания на работата поради сурово време, часове работа, брой и вид работници, наети на обекта, доставени материали, оборудване в употреба, оборудване, които не работи, извършени на място тестове, изпратени проби, непредвидени обстоятелства, както и заповеди, дадени на изпълнителя.

б) подробни заявления за всички количествени и качествени елементи на свършената работа и на доставените и използвани доставки, които могат да се проверят на обекта и имат отношение за изчисляването на плащания към изпълнителя.

39.2. Тези заявления са неразривна част от работния регистър, но когато е уместно могат да се вписват като отделни документи. Техническите правила за изготвяне на заявленията се постановяват в специалните условия.

39.3. Изпълнителят осигурява, че заявленията са изготвени навреме и в съответствие със специалните условия по отношение на работа, услуги и доставки, които не могат да се измерят или удостоверяват впоследствие; в противен случай той приема решенията на надзора, освен ако не предостави за своя сметка доказателства за обратното

39.4. Вписвания в работния регистър с напредването на работата се подписват от надзора и преподписват от изпълнителя или негов представител. Ако изпълнителят възрази, той съобщава становището си на надзора в срок до 15 дни след датата, на която вписването или заявлението, които не се приемат, са направени. В случай че не преподпише или не изпрати становището си в разрешения срок, приема се, че изпълнителят е съгласен с показаните бележки в регистъра. Изпълнителят може да преглежда работния регистър по всяко време и може, без да взима документа, да направи или получи копие от вписвания, които той смята за необходими за собствена информация.

39.5. Изпълнителят предоставя по молба на надзора информацията, необходима за поддържане на работния регистър в ред.

Член 40

Качество на строителните работи и материали

40.1. Строителните работи, компоненти и материали са съобразени със спецификациите, скиците, изследванията, моделите, пробите, мострите и други изисквания в договора, които се предоставят на разположение на възложителя или надзора за удостоверяване за срока на изпълнение.

40.2. Всяко предварително техническо приемане постановено в специалните условия е предмет на искане, изпратено от изпълнителя до надзора. Искането прави препратка към договора, номера на лота и подходящо място, където да се извърши приемането. Компонентите и материалите, посочени в искането, трябва да са удостоверени от надзора като отговарящи на изискванията за приемане преди да бъдат използвани в строителните работи.

40.3. Дори когато материали или артикули, които ще се използват в строителните работи или при изработването на компоненти са били технически приети по този начин, те все пак могат да бъдат отхвърлени и трябва да бъдат заменени незабавно от изпълнителя, ако последваща проверка разкрие дефекти или грешки. На изпълнителя може да се предостави възможност да поправи материалите и артикулите, които са били отхвърлени, но тези материали и артикули се приемат за използване в строителните работи само ако са били поправени в удовлетворителна за надзора степен.

Член 41

Проверка и изпитания

41.1. Изпълнителят осигурява, че компонентите и материалите са доставени до обекта навреме, за да позволи надзора да пристъпи към приемане на материалите и компонентите. Приема се, че изпълнителят е отчетел в пълна степен трудностите, които могат да възникнат в това отношение и не се разрешава да изтъква каквито и да е причини за закъснение при изпълнение на задълженията си.

41.2. Надзорът има право лично или чрез свой представител да проверява, разглежда, измерва и изпробва компонентите, материалите и изработката, както и да проверява напредъка по подготовката, производството или изработката на всичко, което се подготвя, произвежда или изработва за доставка съгласно договора, с цел да установи дали компонентите, материалите и изработката са от нужното качество и количество. Това се осъществява на мястото на изработката, производството, подготовката или на обекта или на друго такова място, както е посочено в договора.

41.3. За целите на тези проверки и изпитания, изпълнителят:

а) предоставя на надзора, временно и безплатно, съдействие, пробни мостри, части, машини, оборудване, инструменти или материали и труд, които обичайно се изискват за проверка и изпитания;

б) съгласува с надзора времето и мястото за провеждане на изпитанията;

в) предоставя достъп на надзора по всяко разумно време до мястото, където ще се извършват изпитанията.

41.4. Ако надзорът не присъства на съгласуваната дата за изпитания, изпълнителят може, освен ако надзорът не е дал указания за друго, да продължи с изпитанията, които се считат за извършени в присъствието на надзора. Изпълнителят незабавно изпраща надлежно заверени копия от резултатите от изпитанията на надзора, който, ако не е присъствал на изпитанията, се задължава с резултатите от изпитанията.

41.5. Когато компоненти и материали са преминали изпитанията, посочени в член 41, надзорът нотифицира изпълнителя или приема удостоверението на изпълнителя в този смисъл.

41.6. Ако надзорът и изпълнителят имат разногласия по отношение на резултатите от изпитанията, всеки един излага становището си и го изпраща на другия до 15 дни след възникването на разногласието. Надзорът или изпълнителят могат да изискат изпитанията да се повторят при същите положения и условия или ако някоя от страните поиска — от експерт, който се избира с общо съгласие. Всички отчети от изпитанията се представят на надзора, който съобщава резултатите от тези изпитания незабавно на изпълнителя. Резултатите от повторните изпитания са окончателни. Разходите за повторните изпитания са за сметка на страната, чието становище е опровергано от повторните изпитания.

41.7. При изпълнение на задълженията си надзорът и всички лица, упълномощени от него, разкриват единствено на лицата, които имат право да знаят това, сведения, които са получили посредством проверката или изпитанията за метода на изработка или действие на предприятието.

Член 42

Отхвърляне

42.1. Компоненти и материали, които не са с посоченото качество се отхвърлят. Отхвърлените компоненти и материали могат да се обозначат със специален знак, който е такъв, че да не ги уврежда или нарушава търговската им стойност. Отхвърлени компоненти и материали се отстраняват от изпълнителя от обекта в посочен от надзора срок, в противен случай те се отстраняват от надзора за сметка и риск на изпълнителя. Всяка работа, която включва отхвърлени компоненти или материали, се отхвърля.

42.2. По време на процеса на строителните работи и преди строителните работи да са предадени, надзорът има правомощията да нареди или реши:

а) отстраняване от обекта в срок, какъвто може да се посочи в заповедта, на компоненти или материали, които по мнението на надзора не са в съответствие с договора;

б) подмяната със съответни и подходящи компоненти или материали; или

в) събарянето и правилното повторно изпълнение или поправка в задоволителна степен, без оглед на предишни изпитания или междинно заплащане на работа, която по отношение на компоненти, материали, изработка или проект от изпълнителя, за които той е отговорен, не е по мнението на надзора в съответствие с договора.

42.3. Във възможно най-кратки разумни срокове надзорът известява изпълнителя в писмен вид за решението си, като посочва подробности на дефектите, които твърди.

42.4. Изпълнителят възможно най-бързо и за своя сметка отстранява посочените дефекти. Ако изпълнителят не се съобрази с такава заповед, възложителят има право да наеме други лица да извършат същото, като всички последващи или

произтичащи разходи могат да се приспаднат от възложителя от дължими суми или бъдещи дължими суми на изпълнителя.

42.5. Разпоредбите на член 42 не засягат правото на възложителя да предяви иск съгласно членове 36 и 63.

Член 43

Собственост на съоръжения и материали

43.1. Цялото оборудване, временни постройки, съоръжения и материали, предоставени от изпълнителя, при доставянето им на обекта се приемат изключително предназначени за изпълнение на строителните работи и изпълнителят не ги отстранява, нито част от тях, освен за да ги пренесе от една част на обекта до друга, без съгласието на надзора. Такова съгласие обаче не се изисква за превозни средства, наети за превозване на служители, работници, оборудване, временни съоръжения, съоръжения или материали до и от обекта.

43.2. Специалните условия могат да предвидят цялото оборудване, временни постройки, съоръжения и материали на обекта, собственост на изпълнителя или на дружество, в което изпълнителят има контролен пакет, за срока на изпълнение на строителните работи:

- а) се предоставят на възложителя; или
- б) подлежат на задържане в полза на възложителя; или
- в) са предмет на други условия по отношение приоритетен интерес или сигурност.

43.3. В случай на прекратяване на договора в съответствие с член 63 по вина на нарушение на договора от страна на изпълнителя, възложителят има право за

използва оборудването, временните постройки, съоръжения и материали на обекта с цел завършване на строителните работи.

43.4. Споразумение за наемане от изпълнителя на оборудване, временни постройки, съоръжения и материали, доставени до обекта, съдържа разпоредба, че по искане в писмен вид от възложителя в срок до седем дни от датата, на която прекратяването съгласно член 64 влиза в сила, и при задължение от страна на възложителя да заплати всички такси за наем в тази връзка от тази дата, собственикът предоставя под наем това оборудване, временни постройки, съоръжения и материали на възложителя при същите условия, като да бяха наети от изпълнителя, с изключение на това, че възложителят има право да разреши използването им от друг изпълнител, нает от него, за завършване на строителните работи съгласно разпоредбите на член 64.3.

43.5. При прекратяване на договора преди завършване на строителните работи, изпълнителят предоставя на възложителя съоръжения, временни постройки, оборудване и материали, чиято собственост е прехвърлена на възложителя или които са били предмет на запориране по смисъла на член 43.2. В противен случай възложителят може да предприеме съответните мерки, които смята за необходими цел да получи собственост върху тези съоръжения, временни постройки, оборудване и материали, като си възстановява разходите за това от изпълнителя.

ПЛАЩАНИЯ

Член 44

Общи разпоредби

44.1. Плащания се извършват в националната валута освен в случаите, когато договорът предвижда друго.

44.2. Административните и технически условия, които обуславят плащането на авансови, междинни и/или окончателни плащания, направени в съответствие с членове 45—56 се посочват в специалните условия.

Член 45

Договори с условни цени

45.1. В изключителни случаи, когато е сключен договор с условна цена, дължимите съгласно договора суми се изчисляват по следния начин:

- а) като при договори „плюс разходи“ в член 49.1, буква в); или
- б) първоначално на базата на условни цени, а след като условията за изпълнение на договора са известни, като при договори за обща сума или договори с единична цена в член 49.1, букви а) и б) съответно, или като при комбинирани договори.

45.2. Изпълнителят предоставя информацията, която възложителят или надзорът разумно изискат по отношение на всеки въпрос, свързан с договора за целите на изчисленията. Когато не може да се постигне съгласие за стойността на строителните работи, дължимите суми се определят от надзора.

Член 46

Авансови плащания

46.1. Ако специалните условия го предвиждат, на изпълнителя се предоставят авансови плащания по негово искане за действия, свързани с изпълнението на строителните работи, в случаите, изброени по-долу:

- а) аванс като обща сума, която му позволява до посрещне разходи в резултат от започването на договора;
- б) ако представи доказателство за сключването на договор за закупуване или поръчка на материали, съоръжения, оборудване, машини и инструменти,

необходими за изпълнението на договора, както и на всички други значителни предишни разходи като разходи за придобиването на патенти или проучвания.

46.2. Специалните условия определят сумата на авансовите плащания, които не надвишават 10 % от първоначалната договорна цена по отношение на аванс като обща сума, посочен в член 46.1, буква а) и 20 % от тези цени за всички други авансови плащания, посочени в член 46.1, буква б).

46.3. Не се предоставя авансово плащане:

- а) преди сключването на договора;
- б) преди предоставяне на възложителя съгласно процедурата на гаранцията за изпълнение в съответствие с член 15; и
- в) преди предоставяне на възложителя от изпълнителя на отделна гаранция с пряка отговорност за пълната стойност на авансовото плащане от институциите, посочени в член 15.3, която остава валидна до пълното изплащане на аванса от изпълнителя от междинните плащания съгласно договора.

46.4. Изпълнителят използва авансовото плащане изключително за дейности, свързани с изпълнението на строителните работи. В случай на злоупотреба от страна на изпълнителя по договора с част от авансовото плащане, то става дължимо и трябва да се изплати незабавно, като не се правят други авансови плащания на изпълнителя по договора.

46.5. Ако при изтичане валидността на авансовата гаранция изпълнителят по договора не успее да поднови валидността ѝ, възложителят може да удържи равностойността на авансовото плащане от бъдещи плащания дължими на изпълнителя съгласно договора, или да приложи разпоредбите на член 15.6.

46.6. Ако договорът се прекрати поради независимо каква причина, гаранциите, обезпечавщи авансовите плащания могат да се поискат, за да се изплати разликата, която се дължи на изпълнителя, като поръчителят по никаква причина не забавя плащане, нито повдига възражение.

46.7. Гаранцията за авансово плащане, предвидена в член 46 се освобождава при изплащане на авансовите плащания.

46.8. По-нататъшни условия и процедури за предоставяне и изплащане на авансови плащания са постановени в специалните условия.

Член 47

Задържана сума

47.1. Сумата, която се задържа от междинните плащания като гаранция за изпълнение на задълженията на изпълнителя по време на срока на поддръжка, както и подробните правила, уреждащи тази гаранция, се постановяват в специалните условия, при условие че в никой случай сумата не надвишава 10 % от договорната цена.

47.2. Изпълнителят може, след одобрение от възложителя и ако така пожелае, да замени не по-късно от датата, определена за започване на строителните работи, тези задържани суми с гаранция за задържане на суми, издадена в съответствие с член 15.3.

47.3. Задържаната сума или гаранция за задържане на сума се освобождават до 90 дни от датата на окончателното приемане на строителните работи.

Член 48

Промяна на цените

48.1. Освен ако в специалните условия не е предвидено друго и с изключение на случаите, предвидени в член 48.4, договорът е с фиксирани цени, които не подлежат на промяна.

48.2. Ако съгласно договора цените могат да се променят, тези промени взимат предвид вариации в цените на важни местни или външни елементи, които служат като основа за изчисляване на тръжната цена, като работна сила, услуги, материали и доставки, както и такси, постановени със закон или наредба. Подробните правила за промяна са постановени в специалните условия.

48.3. Приема се, че цените, съдържащи се в предложението на изпълнителя по договора:

- а) са определени въз основа на условията в сила 30 дни преди крайната дата, определена за подаване на предложения; или в случай на договори с пряко договаряне — датата на договора;
- б) взимат предвид законодателството и съответните данъчни разпоредби, приложими към датата, посочена в член 48.3, буква а).

48.4. В случай на промени или въвеждане на национален или държавен законодателен акт, наредба, указ или друг закон или наредба или подзаконов акт на местен или друг държавен орган след датата, посочена в член 48.3, което предизвиква промяна в договорните отношения между страните по договора, възложителят и изпълнителят по договора се консултират как най-добре да се продължи работата съгласно договора, и в резултат от тези консултации могат да решат:

- а) да променят договора; или
- б) едната страна да изплати компенсация на другата за възникналите несъответствия; или
- в) да прекратят договора по взаимно съгласие.

48.5. В случай на закъснение в изпълнението на строителните работи, за които изпълнителят е отговорен или в края на срока на изпълнение, изменен както е необходимо в съответствие с договора, не се разрешава промяна на цените до 30 дни преди условното приемане, освен когато се прилага нова ценова индексация, ако това е в полза на възложителя.

Член 49

Измервания

49.1. За оценка на договори за строителни работи се прилагат следните методи:

а) за договори за обща сума стойността, дължима съгласно договора се определя въз основа на разбивката на общата договорна цена или въз основа на разбивка, изразена като процент от договорната цена, съответстваща на завършените етапи от строителните работи. Когато артикули са придружени от количества, то тогава има твърди количества, за които изпълнителят е подал своята включващата всички разходи цена и които се заплащат независимо от количествата действително извършена работа;

б) за договори с единична цена:

i) стойността, дължима съгласно договора се изчислява като се прилагат единичните ставки за количествата, действително изпълнени за съответните артикули в съответствие с договора;

ii) количествата, определени в инвентарния списък на количествата са предварително оценените количества на строителните работи, които не се приемат за действителните и точни количества строителни работи, които изпълнителят трябва да извърши в изпълнение на задълженията си съгласно договора;

iii) надзорът определя чрез измерване действителните количества строителни работи, извършени от изпълнителя, и те се заплащат в съответствие с член 50. Освен ако специалните условия не предвиждат друго, не се правят допълнения към артикулите в инвентарния списък на количествата, освен в резултат на вариация в съответствие с член 37 или друга разпоредба в договора, която дава право на изпълнителя на допълнително заплащане;

iv) ако надзорът изиска част от строителните работи да се измери, той известява в разумен срок изпълнителя да присъства или да изпрати квалифициран служител да го представлява. Изпълнителят или неговият представител подпомагат надзора при извършването на тези измервания и представят всички подробности, изискани от надзора. В случай, че изпълнителят не присъства или пропусне да изпрати представител, измерванията, направени от надзора или одобрени от него са задължителни за изпълнителя;

v) строителните работи се измерват нетно, независимо от общи или местни обичаи, освен ако договорът не предвижда друго;

в) За договори „плюс разходи“ стойността, дължима съгласно договора се определя въз основа на действителни разходи с договорена добавка за административните разходи и печалба. Специалните условия постановяват

информацията, която изпълнителят трябва да представи на надзора за целите на член 49.1, буква в), както и начина, по който да се представи информацията.

49.2. Ако артикул в договора е обозначен като „условен“, условната сума, заделена за него не се взема предвид при изчисляване на процентите, посочени в член 37.

Член 50

Междинни плащания

50.1. Освен ако в специалните условия не е предвидено друго, изпълнителят подава искане за междинно плащане до надзора в края на всеки период, упоменат в член 50.7 във формат, одобрен от надзора. Искането включва следните елементи, където са приложими:

- а) приблизително изчислената договорна стойност на постоянните строителни работи, извършени до края на съответния период;
- б) сума, отразяваща всички промени на цените съгласно член 48;
- в) сума, която да бъде удържана като задържана сума съгласно член 47;
- г) кредит и/или дебит за съответния период по отношение на съоръжения и материали на обекта, предназначени за, но все още не внедрени в постоянните строителни работи в размера и съгласно условията, постановени в член 50.2;
- д) сума, която да се приспадне заради авансовото изплащане съгласно разпоредбите на член 46; и
- е) всяка друга сума, на която изпълнителя може да има право съгласно договора.

50.2. Изпълнителят има право на тези суми, които надзорът сметне за уместни по отношение на съоръжения и материали, предназначени за, но все още не внедрени в постоянните строителни работи, при условие че:

- а) съоръженията и материалите отговарят на спецификациите за постоянни строителни работи и са представени на партиди по начин, по който надзорът може да ги разпознае;
- б) тези съоръжения и материали са доставени до обекта и са надлежно съхранени и защитени срещу загуба или повреда или влошаване, в задоволителна за надзора степен;
- в) досието на изпълнителя за изисквания, поръчки, постъпления и използване на съоръжения и материали съгласно договора се съхраняват във формата, одобрен от надзора и тези досиета са на разположение за проверка от надзора;
- г) изпълнителят подава заедно със заявлението си приблизителна оценка за стойността на съоръженията и материалите на обекта заедно с тези документи, които надзорът може да изиска за целите на оценка на съоръженията и материалите и които представят доказателство за собственост и заплащане на собствеността; и
- д) където специалните условия предвиждат това — приема се, че собствеността на съоръженията и материалите, упомената в член 43, се прехвърля на възложителя.

50.3. Одобрение от надзора за междинно плащане, сертифицирано от него по отношение на съоръжения и материали съгласно член 50 не засяга упражняването на правомощия на надзора съгласно договора да отхвърли съоръжения или материали, които не са в съответствие с разпоредбите на договора.

50.4. Изпълнителят е отговорен за всяка загуба или увреждане, както и за разходите за съхраняване и обработка на съоръжения и материали на обекта и извършва допълнителни застраховки, които са необходими да покрият риска от загуба или увреждане, настъпили независимо по какви причини.

50.5. До 30 дни от получаване на искането за междинно плащане то се одобрява или изменя така че по мнението на надзора, искането да отразява сумата, дължима на изпълнителя в съответствие с договора. В случаите, където има различни мнения по отношение стойността на даден артикул, мнението на надзора има превес. При определяне на дължимата сума на изпълнителя, надзорът издава на възложителя и на изпълнителя удостоверение за междинно плащане за сумата, дължима на изпълнителя и нотифицира изпълнителя за кои строителни работи е направено плащане.

50.6. Надзорът може посредством удостоверение за междинно плащане да направи поправки или изменения в предишно удостоверение, издадено от него и има пълномощия да измени оценката в удостоверение за междинно плащане или да задържи издаването му, в случай че строителните работи или част от тях не са извършени задоволително.

50.7. Освен ако специалните условия не предвиждат друго, честотата е едно междинно плащане на месец.

Член 51

Окончателен отчет за финансовото състояние

51.1. Не по-късно от 90 дни след издаване на окончателния отчет за финансовото състояние, упоменат в член 62, изпълнителят подава до надзора проект на окончателен отчет за финансовото състояние с подкрепящи документи, които показват в детайли стойността на извършената работа в съответствие с договора, заедно с всички други суми, които изпълнителят счита, че му се дължат съгласно договора, за да позволи на надзора да изготви окончателния отчет за финансовото състояние. Специалните условия могат обаче, в съответствие с член 51.6, да постановят, че проекта на окончателен отчет за финансовото състояние и по-нататъшни процедури, свързани с него, се разглеждат преди издаването на удостоверение за условно приемане.

51.2. До 90 дни след получаване на проекта на окончателен отчет за финансовото състояние и на всякаква информация, разумно изискана за удостоверяването му, надзорът изготвя окончателен отчет за финансовото състояние, който определя:

- а) сумата, която според него е окончателно дължима съгласно договора; и
- б) след установяване на сумите, платени преди това от възложителя и всички суми, на които възложителя има право съгласно договора, остатъкът, ако има такъв, дължим от страна на възложителя на изпълнителя или от страна на изпълнителя на възложителя, какъвто е конкретния случай.

51.3. Надзорът издава на възложителя или на неговия надлежно упълномощен представител и на изпълнителя окончателния отчет за финансовото състояние,

който посочва окончателната сума, на която изпълнителя има право съгласно договора. Възложителят или надлежно упълномощеният му представител и изпълнителят подписват окончателния отчет за финансовото състояние като потвърждение на пълната и окончателна стойност на извършената работа съгласно договора и незабавно представят подписано копие на надзора. Окончателният отчет за финансовото състояние не включва обаче спорни суми, които са предмет на преговори, помирителна процедура, арбитраж или съдебен процес.

51.4. Окончателният отчет за финансовото състояние, подписан от изпълнителя, съставлява писмено издължаване на възложителя, потвърждаващо, че общата сума в окончателния отчет за финансовото състояние представлява пълно и окончателно изплащане на всички парични средства, дължими на изпълнителя съгласно договора, различни от онези суми, които са предмет на мирна сделка, арбитраж или съдебен процес. Това издължаване обаче влиза в сила едва след като всички плащания, дължими в съответствие с окончателния отчет за финансовото състояние са направени и гаранцията за изпълнение, упомената в член 15 е върната на изпълнителя.

51.5. Възложителят не е отговорен пред изпълнителя за никакъв въпрос или предмет, възникващ от или съгласно договора или изпълнението на строителните работи, освен ако изпълнителят не е включил иск в това отношение в проекта си на окончателен отчет за финансовото състояние.

51.6. Разпоредбите на член 51 могат да се изменят от специалните условия предвид практиките в държавата на възложителя.

Член 52

Директни плащания на подизпълнители

52.1. Когато надзорът получи иск от подизпълнител, надлежно одобрен съгласно член 7, в смисъл на това, че изпълнителят не е изпълнил финансовите си задължения по отношение на подизпълнителя, надзорът предупреждава изпълнителя или да плати на подизпълнителя, или да го уведоми за причините, поради които плащане не може да се извърши. Ако плащането не се извърши или не се предоставят причини в рамките на указания срок, надзорът може, след като се увери, че работата е извършена, да удостовери, а възложителят посреща

задължението, за което подизпълнителят предявява иск, от останалите дължими суми на изпълнителя. Изпълнителят остава изцяло отговорен за работата, по отношение на която е извършено директно плащане.

52.2. Ако изпълнителят представи задоволителни причини за отказа си да посрещне пълния размер или част от задължението, предявено от подизпълнителя, възложителят изплаща на подизпълнителя единствено сумите, които не са спорни. Суми, предявени от подизпълнителя, по отношение на които изпълнителят е представил задоволителни причини за отказа си да плати, се изплащат от изпълнителя едва след като страните са уредили спора по мирен път или след като надзора е надлежно уведомен за решението на арбитражен орган или решение на съд.

52.3. Директни плащания към подизпълнители не надвишават стойността при договорни цени на извършените от подизпълнителя услуги, за които те изискват плащане; стойността при договорни цени се изчислява или оценява въз основа на инвентарния списък на количествата, ценовата листа или разбивката на общата сума на цената.

52.4. Директни плащания към подизпълнители се правят изцяло в националната валута на страната, в която се изпълнява договора, или частично в такава национална валута и частично в чуждестранна валута, в съответствие с договора.

52.5. Когато директни плащания към подизпълнители се правят в чуждестранна валута, те се изчисляват в съответствие с член 56. Те не водят до никакво увеличение на общата сума, платима в чуждестранна валута, както е предвидено в договора.

52.6. Разпоредбите на член 52 се прилагат съгласно изискванията на приложимото право по силата на член 54, засягащ правото на плащане на кредитори, които са получатели на цесия на кредит или допълнително обезпечение.

Член 53

Просрочени плащания

53.1. Изплащане на изпълнителя на сумите, дължими съгласно всяко от удостоверенията за междинно плащане и окончателния отчет за финансовото състояние, издадени от надзора се извършва от възложителя до 90 дни след като това удостоверение или отчет са доставени на възложителя. Ако постановеният срок за плащане е просрочен, изпълнителят получава право на лихва, изчислена пропорционално въз основа на броя дни на закъснението, при лихвен процент, посочен в специалните условия, обусловен от максималния срок, също посочен там. Изпълнителят има право също така на това плащане без да се засяга друго право или правно средство съгласно договора. В случай на окончателен отчет за финансовите разходи, лихвата за просрочено плащане се изчислява за ден при лихвения процент, посочен в специалните условия.

53.2. Просрочване на плащането с повече от 120 дни след изтичане на срока, постановен в член 53.1 дава право на изпълнителя или да не изпълни договора, или да го прекрати.

Член 54

Плащания на трети страни

54.1. Всички нареждания за плащане на трети страни могат да се извършват единствено след преотстъпване на договора, направено в съответствие с член 6. Възложителят се нотифицира за преотстъпването на договора.

54.2. Изпълнителят е единствено отговорен за нотифициране на бенефициентите.

54.3. В случай на правно задължаваща възбрана върху имуществото на изпълнителя, която засяга дължими на изпълнителя плащания съгласно договора, без да се засяга постановения в член 53 срок, възложителят разполага с 30 дни, от деня, в който е получил нотификация за окончателно отстраняване на пречката за плащане, да възстанови плащанията към изпълнителя.

Член 55

Искове за допълнителни плащания

55.1. Ако съгласно договора съществуват обстоятелства, които изпълнителят счита, че му дават право на допълнително заплащане, изпълнителят:

а) ако възнамерява да предяви иск за допълнително заплащане, предупреждава надзора за намеренията си или предявява такъв иск до 15 дни след като въпросните обстоятелства са станали достояние на изпълнителя, като посочва причината за иска си; и

б) във възможно най-краткия разумно изпълним срок след датата на това уведомление, но не по-късно от 60 дни след уведомлението, освен ако надзорът не е разрешил друго, представя на надзора пълни и детайлни подробности за иска си. Във всеки случай, тези подробности се представят не по-късно от датата на подаване на проекта на окончателен отчет на финансовото състояние. Изпълнителят след това незабавно представя допълнителни подробности, които надзорът може разумно да изиска, за да оцени валидността на иска.

55.2. Когато надзорът е получил изисканите пълни и детайлни подробности на иска на изпълнителя, без да засяга действието на член 21.4, след надлежно консултиране с възложителя и където е уместно — изпълнителя, определя дали изпълнителят има право на допълнително заплащане и нотифицира страните съответно.

55.3. Надзорът може да отхвърли иск за допълнително плащане, който не е в съответствие с изискванията на член 55.

Член 56

Плащания в чуждестранна валута

Когато съгласно договора изпълнителят има право на плащания в чуждестранна валута, обменните курсове за изчисляване на плащанията са тези, както са определени от Централната банка на държавата на възложителя, които преобладават 30 дни преди последната дата, определена за подаване на предложения за договор. Тези обменни курсове не се менят.

ПРИЕМАНЕ И ПОДДРЪЖКА

Член 57

Общи клаузи

57.1. Проверка на строителните работи от надзора с оглед на условно или окончателно приемане се извършва в присъствието на изпълнителя. Отсъствието на изпълнителя не представлява пречка за проверката при условие че изпълнителят е призван по надлежния ред поне 30 дни преди датата на проверката.

57.2. Ако изключителни обстоятелства възпрепятстват установяването на състоянието на строителните работи или по друг начин попречат на приемането им по време на срока, определен за условно или окончателно приемане, надзорът съставя декларация, удостоверяваща невъзможността за проверка, след консултация, когато това е възможно, с изпълнителя. Проверката се извършва и се съставя декларация за приемане или отхвърляне от надзора до 30 дни след датата, на която обстоятелствата престанат да съществуват. Изпълнителят не се възползва от тези обстоятелства с цел да избегне задължението си да представи строителните работи в състояние, подходящо за приемане.

Член 58

Изпитания за завършени строителни работи

58.1. Строителните работи не се приемат преди предписаните проверки и изпитания да са извършени за сметка на изпълнителя. Изпълнителят нотифицира надзора за датата, на която ще започнат тези проверки и изпитания.

58.2. Строителни работи, които не удовлетворяват положенията и условията на договора или при отсъствието на такива положения и условия - които не са извършени в съответствие с търговските практики на държавата, където са разположени строителните работи, ако се изиска се разрушават и изграждат наново от изпълнителя или се ремонтират, така че да удовлетворят надзора, в противен случай това се прави автоматически след надлежно уведомление за сметка на изпълнителя, по заповед на надзора. Надзорът може също така да изиска разрушаването и повторното изграждане от изпълнителя или ремонтране в удовлетворителна за надзора степен, при същите условия на работа, при които са използвани неприемливи материали или които са извършвани в периода на временно прекратяване, предвиден в член 38.

Член 59

Непълно/частично приемане

59.1. Възложителят може да използва различни постройки, части от постройки или отделения от строителния обект, които съставляват част от договора, когато и както те са завършени. Всяко заемане на постройки, части от постройки или отделения от строителния обект от страна на възложителя се предшества от тяхното частично условно приемане. При спешни случаи обаче строителния обект може да се земе преди приемането, при условие че надзорът състави инвентарен списък на неизпълнената работа, който се одобри предварително от изпълнителя и от надзора. След като възложителят встъпи във владение в постройки, части от постройки или отделения от строителния обект, от изпълнителя не може да се изисква да компенсира вреди, освен такива, които произтичат от неизправно строителство или работа.

59.2. Надзорът може, по искане на изпълнителя и ако характера на строителните работи позволява, да продължи с частичното условно приемане, при условие че постройки, части от постройки или отделения от строителния обект са завършени и подходящи за употреба както е описано в договора.

59.3. В случаите на частично условно приемане, упоменати в членове 59.1 и 59.2 срокът на поддръжка, предвиден в член 62 започва да тече, освен ако специалните условия не предвиждат друго, от датата на това частично условно приемане.

Член 60

Условно приемане

60.1. Възложителят придобива собственост над строителните работи след като те удовлетворително са преминали изпитанията при завършване и е издадено удостоверение за условно приемане, или се приеме, че такова е издадено.

60.2. Изпълнителят може да кандидатства, чрез съобщение до надзора, за удостоверение за условно приемане не по-рано от 15 дни преди строителните работи, по мнение на изпълнителя, да са завършени и готови за условно приемане. До 30 дни след получаване на искането на изпълнителя надзорът:

а) издава удостоверение на изпълнителя за условно приемане с копие до възложителя, като посочва, където е уместно, резервите си и между другото датата, на която по негово мнение строителните работи са били завършени в съответствие с договора и готови за условно приемане; или

б) отхвърля искането, като излага мотивите си и посочва действието, което по негово мнение се изисква от изпълнителя за издаване на удостоверението.

60.3. Ако надзорът не успее да издаде удостоверение за условно приемане или да отхвърли искането на изпълнителя в срока до 30 дни, приема се, че е издал удостоверението последния ден от този срок. Удостоверението за условно приемане не се приема за признание, че строителните работи са завършени във всяко едно отношение. Ако строителните работи са разделени от договора на секции, изпълнителят има право да кандидатства за отделни удостоверения за всяка отделна секция.

60.4. При условното приемане на строителните работи изпълнителят демонтира и отстранява временните постройки, както и материали, които не са необходими повече за употреба във връзка с изпълнението на договора. Той също така отстранява отпадъци или заграждения и коригира всяка промяна в положението на обекта, както се изисква по договор.

60.5. Незабавно след условно приемане възложителят може да използва завършените строителни работи.

Член 61

Задължения по поддръжка

61.1. Изпълнителят е отговорен да компенсира всеки дефект или увреждане на част от строителните работи, които могат да възникнат по време на срока на поддръжка или до 30 дни след изтичането му и които възникват или от:

- а) използването на дефектни съоръжения или материали или неизправна работа или дизайн на изпълнителя; и/или
- б) всяко действие или пропуск на изпълнителя по време на срока на поддръжка.

61.2. Изпълнителят за своя сметка изправя дефекта или увреждането във възможно най-краткия разумно изпълним срок. Срокът за поддръжка за всички подменени или подновени артикули започва да тече от датата, на която е извършена подмяната или подновяването в удовлетворителна за надзора степен. Ако договорът предвижда частично приемане, срокът на поддръжка се удължава само за тази част от строителните работи, засегнатата от подмяната или подновяването.

61.3. Ако такъв дефект или такова увреждане възникнат по време на срока, посочен в член 61.1, възложителят или надзорът нотифицира изпълнителя. Ако изпълнителят не успее да отстрани дефекта или увреждането в указания в нотификацията срок, възложителят може:

- а) да извърши строителните работи сам или да наеме някой друг да извърши строителните работи, за сметка и отговорност на изпълнителя, в който случай направените от възложителя разходи се приспадат от паричните средства, дължими на изпълнителя или от застраховки на изпълнителя или и двете; или
- б) да прекрати договора.

61.4. Ако дефектът или увреждането са такива, че възложителят е лишен съществено от пълната или частична полза от строителните работи, възложителят, без да засяга действието на други правни средства, има право на възстановяване на всички суми, изплатени по отношение на съответните части от строителните работи заедно с разходите по демонтирането на тези части и почистване на обекта.

61.5. При спешни случаи, когато не е възможен незабавен контакт с изпълнителя или при такъв контакт той не е в състояние да предприеме необходимите мерки, възложителят или надзора могат да възложат извършването на работата за сметка на изпълнителя. Възложителят или надзорът във възможно най-краткия изпълним срок нотифицират изпълнителя за предприетото действие.

61.6. Където специалните условия предвиждат, че работата по поддръжката, необходима във връзка с естественото износване и амортизация, се извършва от изпълнителя, тази работа се заплаща от условна сума. Влошаване в резултат на обстоятелствата, предвидени в член 21 или от необичайна употреба се изключва от това задължение, освен ако не издава грешка или дефект, които оправдават искането за ремонт или подмяна съгласно член 61.

61.7. Задълженията по поддръжка се предвиждат в специалните условия и технически спецификации. Ако срокът на поддръжка не е указан, той е 365 дни. Срокът на поддръжка започва от датата на условно приемане.

61.8. След условно приемане и без да се засягат задълженията по поддръжка, упоменати в член 61, изпълнителят не носи отговорност за рискове, които могат

да повлияят на строителните работи и които възникват в резултат на причини, които не могат да се отнесат към него. Изпълнителят е отговорен обаче от датата на условно приемане за здравината на постройката, както е постановено в специалните условия или от правото на държавата на възложителя.

Член 62

Окончателно приемане

62.1. При изтичане на срока на поддръжка или ако тези срокове са повече от един — при изтичане на последния срок и когато всички дефекти или увреждания са отстранени, надзорът издава на изпълнителя удостоверение за окончателно приемане с копие до възложителя, като обявява датата, на която изпълнителят е изпълнил задълженията си съгласно договора в степен, удовлетворителна за надзора. Удостоверението за окончателно приемане се предоставя от надзора до 30 дни след изтичане на посочения по-горе срок или възможно най-скоро след това при удовлетворителното за надзора завършване на работи следвайки указания съгласно член 61.

62.2. Строителните работи не се считат за завършени докато удостоверението за окончателно приемане не е подписано от надзора и изпратено на възложителя с копие до изпълнителя.

62.3. Независимо от издаването на удостоверение за окончателно приемане, изпълнителят и възложителят остават отговорни за изпълнението на всяко задължение, поето съгласно договора преди издаването на удостоверение за окончателно приемане, което остава неизпълнено по времето на издаване на това удостоверение за окончателно приемане. Характерът и степента на всяко такова задължение се определят съгласно разпоредбите на договора.

НАРУШЕНИЕ НА ДОГОВОРА И ПРЕКРАТЯВАНЕ

Член 63

Нарушение на договора

63.1. Всяка страна извършва нарушение на договора, ако не изпълни свое задължение съгласно договора.

63.2. При възникване на нарушение на договора, пострадалата от нарушението страна има право на следните средства на правна защита:

- а) обезщетение; и/или
- б) прекратяване на договора.

63.3. Обезщетението може да бъде:

- а) общо обезщетение; или
- б) оценъчна неустойка.

63.4. Във всички случаи, когато възложителят има право на обезщетение, той може да приспадне това обезщетение от суми, дължими на изпълнителя или от съответната гаранция.

Член 64

Прекратяване от възложителя

64.1. Възложителят може по всяко време и с незабавно действие да прекрати договора, освен в случаите, предвидени в член 64.2.

64.2. Освен когато в настоящите общи условия не е предвидено друго, възложителят може, след седемдневно предизвестие до изпълнителя, да прекрати договора и да изгони изпълнителя от обекта във всеки от случаите, когато:

- а) изпълнителят не изпълни строителните работи в значителна степен в съответствие с условията на договора;
- б) изпълнителят не се съобрази в разумен срок с предизвестие от надзора, изискващо от него добросъвестно да отстрани пропуск или неизпълнение на задълженията си съгласно договора, което сериозно влияе на правилното и навременно изпълнение на строителните работи;
- в) изпълнителят откаже или пренебрегне изпълняването на административни заповеди, издадени от надзора;
- г) изпълнителят преотстъпи договора или сключи договор с подизпълнител без разрешението на възложителя;
- д) изпълнителят фалира или изпадне в несъстоятелност или има съдебна заповед за завеждане на дело за несъстоятелност или постигне компромис с кредиторите си или дейността се извършва от синдик, попечител или доверител в полза на кредиторите му, или прекрати съществуването си;

- е) взето е неблагоприятно окончателно решение по отношение на нарушение, свързано с професионалното поведение на изпълнителя;
- ж) възникне друга неспособност, възпрепятстваща изпълнение на договора;
- з) възникне организационна промяна, която засяга промяна в правосубектността, характера или управлението на изпълнителя, освен ако такава промяна не е вписана в допълнителна клауза към договора;
- и) изпълнителят не осигури изисканата гаранция или застраховка или ако лицето, предоставящо предишната гаранция или застраховка не е в състояние да съблюдава задълженията си.

64.3. Прекратяването не засяга други права или правомощия съгласно договора на възложителя или изпълнителя. Възложителят може впоследствие сам да завърши строителните работи или да сключи друг договор с трета страна за сметка на изпълнителя. Отговорността на изпълнителя за закъснение при завършване незабавно се преустановява, когато възложителят го изгони от обекта без да се засяга друга отговорност, която вече е възникнала съгласно договора.

64.4. При издаването на предизвестие за прекратяване на договора надзорът указва на изпълнителя да предприеме незабавни стъпки за бързо и надлежно преустановяване на строителните работи, като съкрати разходите до минимум.

64.5. Възможно най-скоро след прекратяването надзорът удостоверява стойността на строителните работи и всички дължими суми на изпълнителя към датата на прекратяване

64.6. При прекратяване:

- а) надзорът изготвя отчет на извършената работа възможно най-скоро след проверка на строителните работи и съставя опис на временните постройки, материали, съоръжения и оборудване. Изпълнителят се призовава да присъства по време на проверката и съставянето на опис. Надзорът също така изготвя заявление за възнагражденията, които се дължат от изпълнителя на наетите работници във връзка с договора, както и за сумите, дължими от изпълнителя на възложителя;
- б) възложителят може да избира дали да придобие изцяло или частично временните постройки, които са одобрени от надзора, съоръжения и материали, специално доставени или изработени във връзка с изпълнението на работата съгласно договора;

в) закупната цена на временните постройки, оборудване, съоръжения и материали, упоменати по-горе, не надвишава неизплатената част от разходите, направени от изпълнителя, като тези разходи са ограничени до необходимите за изпълнението на договора при обичайни условия;

г) възложителят може да закупи на пазарни цени материалите и артикулите, доставени или поръчани от изпълнителя и все още неплатени от възложителя при условия, които надзорът смята за подходящи.

64.7. Възложителят не е задължен да прави по-нататъшни плащания на изпълнителя до завършването на строителните работи, когато възложителят има право да си възстанови от изпълнителя допълнителните разходи, ако има такива, за завършване на строителните работи или да изплати дължимата на изпълнителя разлика преди прекратяването на договора.

64.8. Ако възложителят прекрати договора, то той има право да си възстанови от изпълнителя загуби, които е понесъл до максималната стойност, посочена в договора. Ако такава максимална стойност не е посочена, възложителят няма право да си възстанови повече от тази част от договорната цена, съответстваща на стойността на частта от строителни работи, които поради вина на изпълнителя не могат да се използват по предназначение.

64.9. Когато прекратяването не е породено от действие или пропуск на изпълнителя, то той има право да предяви иск за обезщетение за понесени загуби в допълнение към сумите, които му се дължат за вече извършена работа.

Член 65

Прекратяване от изпълнителя

65.1. Изпълнителят може след като е дал 14-дневно предизвестие на възложителя да прекрати договора, ако възложителят:

а) не изплати на изпълнителя дължимите суми съгласно удостоверение, издадено от надзора след изтичането на посочения в член 53.2. срок; или

б) системно не изпълнява задълженията си след няколкократно напомняне; или

в) прекрати напредък на строителните работи или на част от тях за повече от 180 дни поради причини, които не са посочени в договора или които не се дължат на вина на изпълнителя.

65.2. Това прекратяване не засяга други права на възложителя или изпълнителя съгласно договора. При такова прекратяване изпълнителят има право съгласно правото на държавата на възложителя на незабавно отстраняване на оборудването си от обекта.

65.3. В случай на такова прекратяване възложителят заплаща на изпълнителя загуба или увреждане, които изпълнителят е понесъл. Това допълнително заплащане не надвишава лимит, който трябва да е посочен в договора.

Член 66

Форсмажорни обстоятелства

66.1. Нито една от страните не се счита за неизпълняваща или нарушаваща задълженията си съгласно договора, ако изпълнението на тези задължения е предотвратено от форсмажорни обстоятелства, които възникват след датата на нотификацията за възлагане или датата, когато договорът влезе в сила, която от двете дати е по-ранна.

66.2. Терминът „форсмажорни обстоятелства“ тук се използва за обозначаване на стихийни природни бедствия, стачки, локаути или други промишлени безредици, действия на обществено опасни лица, обявени или не войни, блокади, въстание, метежи, епидемии, свличания, земетресения, бури, светкавици, наводнения, отмивания, граждански безредици, експлозии и други подобни непредвидими събития, които не са в контрола на нито една от страните и които нито една от страните не е успяла да преодолее с подобаващо старание.

66.3. Независимо от разпоредбите на членове 36 и 64, изпълнителят не подлежи на конфискация на гаранцията си за изпълнение, оценъчна неустойка или прекратяване поради неизпълнение на задълженията ако и до степента, където закъснението му при изпълнение или друго неизпълнение на задълженията му съгласно договора са в резултат на форсмажорни обстоятелства. Възложителят по сходен начин не е отговорен, независимо от разпоредбите на членове 53 и 65, за лихви върху закъснелите плащания, за неизпълнение или прекратяване от изпълнителя поради неизпълнение на задълженията ако и до степента, където закъснението на възложителя или друго неизпълнение на задълженията му са в резултат на форсмажорни обстоятелства.

66.4. Ако някоя от страните смята, че са възникнали форсмажорни обстоятелства, които могат да повлияят върху изпълнението на нейните задължения, тя незабавно нотифицира другата страна и надзора, като представя подробности за характера, вероятната продължителност и очакваните

последници от обстоятелствата. Освен ако надзорът не е указал друго в писмен вид, изпълнителят продължава да изпълнява задълженията си съгласно договора, доколкото е разумно изпълнимо и търси всякакви разумни алтернативни средства за изпълнение на задълженията си, които не се възпрепятстват от форсмажорното събитие. Изпълнителят не използва тези алтернативни средства освен ако не му е указано от надзора.

66.5. Ако изпълнителят направи допълнителни разходи при съблюдаване указанията на надзора или при използването на алтернативни средства съгласно член 66.4, сумата за това се удостоверява от надзора.

66.6. Ако възникнат форсмажорни обстоятелства и продължат 180 дни, то тогава, независимо от удължаване на срока за завършване на строителните работи, което е предоставено на изпълнителя поради тези обстоятелства, всяка страна има право да представи на другата 30-дневно предизвестие за прекратяване на договора. Ако при изтичане на 30-дневния срок форсмажорните обстоятелства продължават, договорът се прекратява и в следствие на това съгласно правото, уреждащо договора, страните се освобождават от по-нататъшно изпълнение на договора.

Член 67

Смърт

67.1. В случаите, когато изпълнителят е физическо лице, договорът автоматично се прекратява при смърт на това лице. Възложителят обаче разглежда всяко предложение, представено му от наследниците или наследниците по завещание, ако те са уведомили за желанието си да продължат изпълнението на договора. Решението на възложителя се известява на засегнатите страни до 30 дни след получаването на такова предложение.

67.2. В случаите, когато изпълнителят представлява физически лица и едно или повече от тях почине, страните одобряват доклад за продължаването на строителните работи, а възложителят решава дали да прекрати или продължи договора в съответствие с гаранцията, дадена от оцелелите или наследниците или наследниците по завещание, какъвто е съответния случай.

67.3. В случаите, предвидени в членове 67.1 и 67.2 лицата, които предлагат да продължат изпълнението на договора нотифицират възложителя за това в срок от 15 дни от датата на смъртта.

67.4. Тези лица са солидарно отговорни, освен ако в специалните условия не е предвидено друго, за надлежното изпълнение на договора в същата степен, както починалия изпълнител. Продължаването на договора попада под действието на правилата, свързани с направената гаранция, предвидена в член 15.

РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРНИ ВЪПРОСИ

Член 68

Разрешаване на спорни въпроси

68.1. Възложителят и изпълнителят полагат всички усилия да разрешат по мирен път спорни въпроси, свързани с договора, които могат да възникнат между тях или между надзора и изпълнителя.

68.2. Специалните условия предвиждат:

- а) процедурата за разрешаване по мирен път на спорни въпроси;
- б) сроковете, в които след нотифициране на другата страна за спорния въпрос може да се възбуди процедурата за мирно разрешаване на спорни въпроси, както и максималния срок от време, в който може да се постигне мирно разрешаване, който не надвишава 120 дни от започването на приетата процедура;
- в) сроковете за отговор в писмен вид на искане за мирно разрешаване или на други искания, разрешени по време на тази процедура, както и последиците от неспазването на тези срокове.

68.3. Страните могат да се съгласят на разрешаване на спорния въпрос посредством помиряване в посочен срок от време от трета страна след неуспех на предприетата процедура за мирно разрешаване на спорни въпроси.

68.4. Мирното разрешаване или помирителната процедура във всички случаи включват процедура, съгласно която всички жалби и отговори се известяват на другата страна.

68.5. В отсъствието на мирно разрешаване или разрешаване чрез помиряване в максималните указани срокове, спорният въпрос:

- а) в случай на национален договор се разрешава в съответствие с националното законодателство на държавата на възложителя; и
- б) в случай на транснационален договор се разрешава от арбитраж в съответствие с процедурните правила, одобрени от Съвета на ЕИО.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

**ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ДОГОВОРИ ЗА ДОСТАВКИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ
ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ В ОСТ**

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Страница

Член 1 — Определения

Член 2 — Право и език на договора

Член 3 — Ред на превес на договорни документи

Член 4 — Обяви и писмени съобщения

Член 5 — Надзор и представител на надзора

Член 6 — Преотстъпване на договор

Член 7 — Сключване на договор с подизпълнител

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

Член 8 — Предоставяне на документи

Член 9 — Съдействие по отношение на местни наредби

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДОСТАВЧИКА

Член 10 — Общи задължения

Член 11 — Гаранция за изпълнение

Член 12 — Застраховка

Член 13 — План за изпълнение

Член 14 — Подробна разбивка на цени

Член 15 — Скици на доставчика

Член 16 — Обоснованост на тръжните цени

Член 17 — Задържана сума

НАЧАЛО И ЗАКЪСНЕНИЯ

Член 18 — Заповеди за стартиране

Член 19 — Срок на изпълнение

Член 20 — Удължаване срока на изпълнение

Член 21 — Закъснения при изпълнението

Член 22 — Изменения

Член 23 — Временно спиране

МАТЕРИАЛИ И РАБОТА

Член 24 — Качество на доставките

Член 25 — Проверка и изпробване

Член 26 — Собственост при доставките

ПЛАЩАНИЯ

Член 27 — Общи разпоредби

Член 28 — Договори с условни цени

Член 29 — Авансови плащания

Член 30 — Задържана сума

Член 31 — Промяна на цените

Член 32 — Междинни плащания

Член 33 — Окончателен отчет за финансовото състояние

Член 34 — Плащания на трети страни

Член 35 — Просрочени плащания

Член 36 — Плащания в чуждестранна валута

ПРИЕМАНЕ И ПОДДРЪЖКА

Член 37 — Доставка

Член 38 — Дейности по проверката

Член 39 — Условно приемане

Член 40 — Гаранционни задължения

Член 41 — Сервиз

Член 42 — Окончателно приемане

НАРУШЕНИЕ НА ДОГОВОРА И ПРЕКРАТЯВАНЕ

Член 43 — Нарушение на договора

Член 44 — Прекратяване от възложителя

Член 45 — Прекратяване от доставчика

Член 46 — Форсмажорни обстоятелства

Член 47 — Смърт

РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРНИ ВЪПРОСИ

Член 48 — Разрешаване на спорни въпроси

ПРЕДВАРИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Определения

1.3. За настоящите условия и за договора се прилагат следните определения:

ЕИО: Европейска икономическа общност,

ОСТ: асоциирането на отвъдморски страни и територии към ЕИО,

договор: подписаното споразумение между страните за изпълнение на доставките, включително всички приложения към него и всички документи, съставляващи част от него,

доставчик: страната, с която възложителят сключва договор,

възложител: държавата или юридическото лице, уредено от публичното или частното право, което сключва договора или от името на което се сключва договора с доставчика,

държавата на възложителя: ОСТ, на чиято територия ще се изпълни договора за доставка,

надзор: правителственият отдел - юридическо лице, уредено от публичното право, или физическото или юридическо лице, определено от възложителя съгласно правото на държавата на възложителя, което отговаря за управлението и/или контрола по изпълнение на договора за доставка и на което възложителят може да делегира права и/или пълномощия съгласно договора,

представител на надзора: всяко физическо или юридическо лице, определено за представител от надзора съгласно договора и упълномощено да представлява надзора при изпълнението на неговите задължения и при упражняването на делегираните му права и/или правомощия. Съответно, когато задължения, права и/или правомощия на надзора са делегирани на представителя на надзора, то тогава препратки към надзора включват също така и представителя на надзора,

доставка: всички артикули, които доставчикът трябва да достави на възложителя, включително където са необходими услуги като монтаж, изпробване, въвеждане в експлоатация, предоставяне на експертиза, надзор, поддръжка, ремонт, обучение и други задължения, свързани с доставяните съгласно договора артикули,

инвентарен списък на количества: документът, съдържащ подробна разбивка на доставките, които ще се изпълнят чрез договор по единична цена, като се посочва количество за всеки артикул и съответната единична цена на дребно,

ценова листа: пълна ценова листа, включваща разбивка на общата цена, представена от участника в търга заедно с неговото предложение, изменена както е необходимо и съставляваща част от договора по единична цена,

разбивка на общата цена: подробен списък на ставки и цени, който показва формирането на цената при договор за обща сума, но който не съставлява част от договора,

договорна цена: сумата, посочена в договора и представляваща първоначалната оценка, която следва да се изплати за предоставянето на доставките или друга такава сума, определена от окончателния отчет за финансовото състояние като дължима на доставчика съгласно договора,

скици: скици, предоставени от възложителя и/или от надзора и/или скици, предоставени от доставчика и одобрени от надзора, за предоставяне на доставките,

съобщения: сертификати, известия, заповеди и указания, издадени съгласно договора,

кореспонденция: всяко съобщение написано на ръка, на машина или отпечатано, включително телекс;, кабелна трансмисия или факсимиле,

гаранционен срок: срокът, посочен в договора, който следва незабавно след датата на условно приемане, по време на който доставчикът следва да завърши договора и да отстрани пропуските или грешките съгласно указанията на надзора,

удостоверение за окончателно приемане: удостоверение(я), издадени от надзора на доставчика в края на гаранционния срок, удостоверяващи, че изпълнителят е изпълнил задълженията си съгласно договора,

ден: календарен ден,

срокове: периоди от време в договора, които започват да текат от деня, последващ действието или събитието, което служи за начална точка на тези срокове. В случаите, когато последният ден от срока е неработен ден, срокът изтича в края на първия работен ден след последния ден от срока,

административна заповед: всяко указание или заповед, издадени от надзора на доставчика в писмен вид по отношение предоставянето на доставки,

национална валута: валутата на държавата на възложителя,

чуждестранна валута: всяка позволена валута, която не е националната валута и която е посочена в договора,

условна сума: сума, включена в договора и предназначена за доставката на стоки, материали, съоръжения или услуги, или за резерв, която сума може да се използва частично или изцяло или въобще да не се използва, съгласно указанията на надзора,

оценъчна неустойка: сумата, посочена в договора като компенсация, дължима от доставчика на възложителя за неизпълнение на договора или част от него в сроковете съгласно договора, или дължима от едната страна на другата за всяко друго посочено в договора нарушение,

общо обезщетение: сумата, не предварително посочена в договора, която се присъжда от съд или арбитражен съд или която се договаря между страните като компенсация, дължима на пострадалата страна при нарушение на договора от другата страна,

специални условия: специалните условия, издадени от възложителя като част от поканата за участие в търга, изменени където е необходимо и включени в договора, които се състоят от:

- а) изменения на настоящите общи условия;
- б) специални договорни клаузи;
- в) технически спецификации; и
- г) всеки друг въпрос, свързан с договора.

1.2. Заглавията и подзаглавията на настоящите общи условия не могат да се разглеждат отделно и самостоятелно при тълкуването на договора.

1.3. Където контекстът го позволява, думи, които въвеждат единствено число, се приема, че включват множествено число и обратно, а думи, които въвеждат мъжки род, се приема, че включват и женски род и обратно.

1.4. Думи, които въвеждат лица или страни, включват дружества и всяка организация с правна пригодност.

Член 2

Право и език на договора

2.1. Правото на договора е правото на държавата на възложителя, освен ако в специалните условия не е посочено друго.

2.2. За всички въпроси, които не са засегнати в настоящите общи условия, се прилага правото на договора.

2.3. Езикът на договора и на всички съобщения между доставчика, възложителя и надзора или техните представители, е този, посочен в специалните условия.

Член 3

Ред на превес на договорни документи

Освен ако в договора не е предвидено друго, редът на превес на договорните документи е този, посочен в специалните условия.

Член 4

Обяви и писмени съобщения

4.1. Освен ако специалните условия не предвиждат друго, съобщения между възложителя и/или надзора от една страна, и доставчика от друга се изпращат по поща, чрез кабелна трансмисия, телекс, факсимиле или лична доставка на подходящите адреси, посочени за целта от съответните страни.

4.2. Ако подателят изисква доказателство за получаване, той упоменава това изискване в съобщението си и изисква такова доказателство за получаване във всеки случай, когато има краен срок за получаване на съобщението. Във всички случаи подателят взима всички необходими мерки да осигури получаване на съобщението си.

4.3. Навсякъде в договора, където се посочва даването или издаването на обява, съгласие, одобрение, удостоверение или решение, освен ако не е посочено друго, тези обяви, съгласия, одобрения, удостоверения или решения се издават в писмен вид, а думите „обявявам“, „удостоверявам“, „одобрявам“ или „решавам“ се тълкуват съответно. Това съгласие, одобрение, удостоверение или решение не се отказва или забавя неоснователно.

Член 5

Надзор и представител на надзора

5.1. Надзорът изпълнява задълженията, посочени в договора. Освен ако не е изрично посочено в договора, надзорът няма пълномощия да освобождава доставчика от негови задължения съгласно договора.

5.2. Надзорът може от време на време, запазвайки пълна отговорност, да делегира на представителя на надзора някое от задълженията и пълномощията, предоставени на надзора и може по всяко време да отмени делегирането или да смени представителя. Това делегиране, оттегляне или смяна е в писмен вид и не влиза в сила докато копие от него не се представи на доставчика.

5.3. Всяко съобщение, предадено от представителя на надзора на доставчика в съответствие с условията на делегиране, има същото действие като да бе предадено от надзора, при условие че:

- а) всеки пропуск от страна на представителя на надзора да не одобри доставки не накърнява пълномощията на надзора да не одобри тези доставки и да даде необходимите указания за отстраняването и изправянето им;
- б) надзорът е свободен да отмени или да измени съдържанието на това съобщение.

5.4. Указания и/или заповеди, издадени от надзора, се дават посредством административни заповеди. Където е приложимо, тези заповеди са датирани, номерирани и вписани от надзора в регистър, като копия от тях се доставят на ръка, където е уместно, на представителя на доставчика.

Член 6

Преотстъпване на договор

6.1. Преотстъпване на договор е валидно само ако е писмено споразумение, с което доставчикът прехвърля своя договор или част от него на трета страна.

6.2. Доставчикът не преотстъпва без предварително писмено съгласие на възложителя договора или част от него, нито полза или дял в печалбите съгласно договора, с изключение на следните случаи:

- а) такса в полза на банката на доставчика за парични средства, дължими или които ще са дължими съгласно договора; или
- б) преотстъпване на застрахователите на доставчика на правото на доставчика да получи облекчение срещу всяко друго лице, задължено в случаи, когато застрахователите са погасили загуба или задължения на изпълнителя по договора.

6.3. За целите на член 6.2 одобрението за преотстъпване от възложителя не освобождава доставчика от неговите задължения за тази част от договора, която вече е изпълнена или за непреотстъпената част.

6.4. Ако доставчикът е преотстъпил своя договор без разрешение, възложителят може без официално известие за това да приложи автоматически санкциите за нарушение на договора, предвидени в членове 43 и 44.

6.5. Цесионерите трябва да удовлетворяват критериите за право на участие, приложими за сключването на договора.

Член 7

Сключване на договор с подизпълнител

7.1. Договор с подизпълнител е валиден единствено ако е писмено споразумение, с което доставчикът поверява изпълнението на част от своя договор на трета страна.

7.2. Доставчикът не сключва договори с подизпълнители без предварително писмено разрешение на възложителя. Частите от договора, които ще бъдат предмет на договор с подизпълнител и самоличността на подизпълнителите се обявяват на възложителя. Възложителят надлежно се отнася към разпоредбите на член 4.3 и в срок от 30 дни от получаването на нотификацията нотифицира доставчика за решението си, като излага причини, в случай че откаже такова разрешение.

7.3. При подбора на подизпълнители доставчикът дава предимство на физически лица или дружества от държавата на възложителя, които могат да предоставят доставките при сходни условия.

7.4. Подизпълнителите трябва да удовлетворяват критериите за право на участие, приложими за сключването на договора.

7.5. Възложителят не може да бъде в договорни отношения с подизпълнителите.

7.6. Доставчикът е отговорен за действията, пропуските и нехайството на своите подизпълнители и техните служители или служащи, като да бяха действия, пропуски и нехайство на доставчика, неговите служители или служащи. Одобрението от възложителя за сключване на договор за подизпълнение на част от договора или за подизпълнителя не освобождава доставчика от неговите задължения съгласно договора.

7.7. Ако подизпълнител е поел към доставчика продължително задължение по отношение на предоставяните от подизпълнителя доставки за срок от време, надхвърлящ гаранционния срок съгласно договора, доставчикът прехвърля на възложителя, по искане и за сметка на възложителя, незабавно по всяко време след изтичане на гаранционния срок ползата от това задължение за остатъка от срока.

7.8. Ако доставчикът сключи договор с подизпълнител без одобрение, възложителят може да приложи автоматически без официално известие за това санкциите за нарушение на договора, предвидени в членове 63 и 64.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

Член 8

Предоставяне на документи

8.1. В срок от 30 дни от създаването на гаранцията за изпълнение, предвидена в член 11, надзорът предоставя безплатно на доставчика копие на скиците, изготвени за изпълнението на договора, както и две копия на спецификациите и други договорни документи. Доставчикът може да закупи допълнителни копия на тези скици, спецификации и други документи, доколкото такива са налични. При издаване на удостоверение за гаранция или при окончателно приемане доставчикът връща на надзора всички скици, спецификации и други договорни документи.

8.2. Освен ако не е необходимо за целите на договора, скиците, спецификациите и други документи, предоставени от възложителя, не се използват или съобщават от доставчика на трета страна без предварителното съгласие на надзора.

8.3. Надзорът има пълномощия да издава административни заповеди на доставчика, включващи допълнителни скици и указания, които са необходими за правилното и задоволително изпълнение на договора и за отстраняването на допуснатите дефекти при изпълнение на договора.

Член 9

Съдействие по отношение на местни наредби

9.1. Доставчикът може да поиска съдействие от възложителя при получаване на копия от закони, наредби и информация относно местни обичаи, заповеди или подзаконовни актове на страната, където ще се доставят доставките и които могат да повлияят на доставчика при изпълнението на задълженията му съгласно договора. Възложителят може да осигури поисканото съдействие на доставчика за сметка на доставчика.

9.2. Доставчикът представя на възложителя навреме данни за доставките, които ще позволят на възложителя да получи всички необходими разрешения или разрешителни за внос.

9.3. Възложителят получава всички разрешения или разрешителни за внос или част от тях в разумен срок по отношение срока на доставка и завършване на договора.

9.4. Съгласно разпоредбите на законите и наредбите относно чуждестранна работна сила на държавата, където ще се доставят доставките, възложителят прави всичко възможно да улесни снабдяването на доставчика с всички необходими визи и разрешения, включително разрешения за работа и пребиваване, за служителите, чиито услуги доставчикът и възложителят считат за необходими, както и разрешения за пребиваване за техните семейства.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДОСТАВЧИКА

Член 10

Общи задължения

10.1. Доставчикът изпълнява договора с надлежна грижа и старание включително, където е посочено, проектира, изработва, доставя до обекта, инсталира, изпробва и въвежда в експлоатация доставките и извършва всяка друга работа, включително отстраняване на пропуски в доставките. Доставчикът също така осигурява необходимото оборудване, надзор, работа и съоръжения, необходими за изпълнение на договора.

10.2. Доставчикът се съобразява с административните заповеди, издадени от надзора. В случаите, когато доставчикът счита, че изискванията на дадена административна заповед са извън пълномощията на надзора или обхвата на договора, той, под страх от ограничения във времето, нотифицира надзора в срок от 30 дни след получаването на заповедта, като привежда доводи. Това уведомление не спира изпълнението на административната заповед.

10.3. Доставчикът спазва и съблюдава всички закони и наредби в сила в държавата на възложителя и осигурява спазването и съблюдаването им от страна на служителите си, техните семейства и местния си персонал. Доставчикът освобождава възложителя от иски и съдебно преследване, възникнали от нарушения на тези закони и наредби от страна на доставчика, неговите служители или техните семейства.

10.4. Ако доставчикът или някой от неговите подизпълнители, представители или служители предложи или се съгласи да предложи или даде или даде на лице подкуп, подарък, паричен подарък или комисионна като подбуда или възнаграждение за извършване или въздържане от извършване на действие свързано с договора или друг договор с възложителя; или като показва благоразположение или неблагоприятно положение към някого по отношение на договора или друг договор с възложителя, то тогава възложителят може без да накърнява придобити изискуеми права на доставчика по договора да прекрати договора, при който случай се прилагат разпоредбите на членове 43 и 44.

10.5. Доставчикът третира всички документи и сведения, получени във връзка с договора, като лични и поверителни и с изключение на случаите, когато е необходимо за целите на изпълнение на договора, не публикува или разкрива никакви подробности от договора без предварителното писмено съгласие на възложителя или надзора след консултация с възложителя. Ако възникне несъгласие относно необходимостта от публикуването или разкриването за целите на договора, решението на възложителя е окончателно.

10.6. Ако доставчикът е съвместно предприятие или консорциум от две или повече лица, всички тези лица солидарно са обвързани с изпълнението на условията на договора съгласно правото на държавата на възложителя и по искане на възложителя определят едно от тези лица за ръководител с пълномощия да обвързва съвместното предприятие или консорциум. Съставът или регистрацията на съвместното предприятие или консорциум не се променят без предварителното писмено съгласие на възложителя.

Член 11

Гаранция за изпълнение

11.1. В срок от 30 дни от получаване на нотификацията за възлагане на договор доставчикът представя на възложителя гаранция за пълното и надлежно изпълнение на договора. Стойността на гаранцията е тази, посочена в специалните условия и не надвишава 10 % от стойността на договорната цена, включително всички стойности, предвидени в допълнения към договора, освен където специалните условия не предвиждат друго. В никакъв случай обаче тя не надвишава 20 % от тази цена.

11.2. Гаранцията за изпълнение се задържа срещу плащане на възложителя за загуби вследствие на неизпълнение от страна на доставчика в пълна и надлежна степен на задълженията му съгласно договора.

11.3. Гаранцията за изпълнение е попълнена съгласно формуляра, посочен в специалните изисквания и може да се представи във вид на банкова гаранция, банков чек, сертифициран чек, облигация, предоставена от застрахователно и/или облигационно дружество, неотменяем акредитив или паричен депозит, предоставен на възложителя. Ако гаранцията за изпълнение се предоставя във вид на банкова гаранция, банков чек, сертифициран чек или облигация, тя се издава от банка или облигационно и/или застрахователно дружество, одобрени от възложителя в съответствие с критериите за право на участие, приложими за сключването на договора.

11.4. Освен ако специалните условия не предвиждат друго, гаранцията за изпълнение се деноминира във валутата и съотношението валути, в които се изплаща договора.

11.5. Не се извършват плащания на името на изпълнителя по договора преди предоставянето на гаранцията. Гаранцията остава валидна до пълното и надлежно изпълнение на договора.

11.6. По време на изпълнение на договора, ако физическото или юридическо лице, предоставящо гаранцията, не е в състояние да съблюдава задълженията си, гаранцията престава да е валидна. Възложителят нотифицира официално доставчика да предостави нова гаранция при същите условия като предишната. Ако доставчикът не представи нова гаранция, възложителят може да прекрати договора.

11.7. Възложителят изисква плащане от гаранцията на всички суми, за които поръчителят е задължен съгласно гаранцията, дължима при неизпълнение на задължение съгласно договора от страна на доставчика, в съответствие с условията на гаранцията и до нейната стойност. Поръчителят незабавно изплаща тези суми при поискване от възложителя и не може да повдига възражения по каквато и да е причина. Преди да предяви иск по гаранцията за изпълнение, възложителят нотифицира доставчика по договора, като изтъква характера на неизпълнението, по отношение на което се предявява иска.

11.8. С изключение на посочена в специалните условия част по отношение на сервиза, гаранцията за изпълнение се освобождава до 30 дни от издаването на подписаното удостоверение за окончателно приемане, упоменато в член 33.

Член 12

Застраховка

12.1. Без да се засяга член 37, в специалните условия може да се изиска разноските по транспорта на доставките да се покрият от застрахователна полица, условията на която са постановени в специалните условия. Те могат също така да съдържат разпоредби за друг вид застраховки за сметка на доставчика.

12.2. Независимо от задълженията на доставчика да застрахова в съответствие с член 12.1, доставчикът е единствено отговорен и освобождава възложителя и надзора от всякакви искове на трети страни за увреждане на имущество или телесни повреди, причинени при изпълнението на строителните работи от изпълнителя, неговите подизпълнители и служители във връзка с договора.

Член 13

План за изпълнение

13.1. Ако специалните условия изискват това, доставчикът представя за одобрение от надзора план за изпълнение на договора. Планът съдържа най-малко следното:

- а) реда, в който доставчикът предлага да изпълни договора, включително проектиране, изработка, доставка до място на приемане, монтаж, изпробване и въвеждане в експлоатация;
- б) сроковете, в които е необходимо подаването и одобрението на скиците;

в) общо описание на методите, които доставчикът предлага да използва за изпълнение на договора;

г) тези допълнителни детайли и сведения, които надзорът може да прецени за разумно да изиска.

13.2. Одобрението на плана от надзора не освобождава доставчика от нито едно от неговите задължения съгласно договора.

13.3. Не се правят никакви изменения в плана без одобрението на надзора. Ако обаче напредъкът по изпълнението на договора не съответства на плана, надзорът може да даде указания на доставчика да промени плана и да му представи изменения план за одобрение.

Член 14

Подробна разбивка на цени

14.1. Където е уместно и не по-късно от 20 дни след мотивираното искане на надзора, доставчикът представя подробна разбивка на ставките и цените, в случаите, където такава разбивка се изисква съгласно договора.

14.2. След нотификацията за възлагането на договора, където е уместно и в сроковете, посочени в специалните условия, доставчикът представя на надзора единствено за негова информация подробна предварителна оценка за паричния поток за тримесечия за всички плащания, които могат да са дължими на доставчика съгласно договора. Доставчикът впоследствие представя ревизирани предварителни оценки за паричния поток за тримесечия, ако надзорът ги изиска. Кореспонденцията не налага никаква отговорност на възложителя или надзора.

Член 15

Скици на доставчика

15.1. Ако в специалните условия е предвидено, доставчикът представя на надзора за одобрение:

а) скици, документи, мостри и/или макети, които се посочват в договора в сроковете, постановени там или в плана за изпълнение;

б) скици, които надзорът може с основание да изиска за изпълнението на договора.

15.2. Ако надзорът не извести решението си за одобрение, упоменато в член 15.1. в сроковете, посочени в договора или в одобрения план за изпълнение, тези скици, документи, мостри или макети се считат за одобрени в края на посочения срок. Ако не е посочен срок, те се считат за одобрени 30 дни след получаването им.

15.3. Одобрени скици, документи, мостри и макети се подписват или идентифицират по друг начин от надзора и се следват стриктно, освен ако надзора на даде други указания. Скици, документи, мостри или макети, които надзорът не одобри, незабавно се изменят, така че да изпълнят изискванията на надзора и се подават отново от доставчика за одобрение.

15.4. Доставчикът предоставя допълнителни копия на одобрените скици във вида и броя, посочени в договора или в последващи административни заповеди.

15.5. Одобрението на скиците, документите, мострите или макетите от надзора не освобождава доставчика от негови задължения съгласно договора.

15.6. Надзорът има право по всяко разумно време да инспектира всички скици, документи, мостри или макети по договора в сградата на доставчика.

15.7. Преди условното приемане на доставките, доставчикът предоставя наръчници за работа и поддръжка, заедно със скици, които са достатъчно подробни, за да позволят на възложителя да работи, поддържа, преустройва и поправя всички части на доставките. Освен ако специалните условия не предвиждат друго, наръчниците и скиците са на езика на договора и в такъв вид и брой, както е записано в договора. Доставките не се считат за изпълнени за целите на условно приемане, докато тези наръчници и скици не са предоставени на възложителя.

Член 16

Обосновааност на тръжните цени

16.1. Съгласно допълнителни разпоредби, постановени в специалните условия, приема се, че преди подаването на предложението доставчикът е удовлетворен от точността и пълнотата на предложението и е взел предвид всичко, което е

необходимо за пълното и надлежно изпълнение на договора и е включил в ставките и цените си всички разходи, свързани с доставките, по-специално:

- а) транспортни разходи;
- б) разходи за обработка, опаковане, товарене, разтоварване, транзит, доставка, разопаковане, проверка, застраховка и други административни разходи, свързани с доставките. Опаковката е собственост на възложителя, освен ако специалните условия не предвиждат друго;
- в) разходи за документи, свързани с доставките, когато тези документи се изискват от възложителя;
- г) изпълнение и надзор на монтажа на място и/или привездането в действие на направените доставки;
- д) предоставянето на инструменти, необходими за монтажа и/или поддръжката на направените доставки;
- е) предоставянето на подробни наръчници за работа и поддръжка за всяка част от направените доставки, както е посочено в договора;
- ж) надзор или поддръжка и/или ремонт на доставките за срок, посочен в договора, при условие че тази услуга не освобождава доставчика от гаранционни задължения съгласно договора; и
- з) обучение на персонала на възложителя в завода на доставчика и/или на друго място, както е посочено в договора.

16.2. Тъй като се приема, че доставчикът е определил цените си въз основа на собствени изчисления, действия и оценки, то той извършва без допълнително заплащане всякаква работа, която е предмет на точка в предложението му, за която не е определил единична цена или твърда сума.

Член 17

Патенти и разрешителни

Освен където специалните условия не предвиждат друго, доставчикът освобождава възложителя и надзора от всякакви иски, свързани с използването, както е посочено в договора, на патенти, разрешителни, скици, проекти, модели или търговски марки, освен в случаите, когато това нарушение е в резултат от съобразяване с проекта или спецификациите, предоставени от възложителя и/или надзора.

НАЧАЛО И ЗАКЪСНЕНИЯ

Член 18

Заповеди за стартиране

18.1. Възложителят определя началната дата за изпълнение на договора и я съобщава на доставчика в нотификацията за възлагане на договор или в административна заповед, издадена от надзора.

18.2. Началната дата за изпълнение е не по-късно от 180 дни след нотификацията за възлагане на договор, освен ако не е договорено друго между страните.

Член 19

Срок на изпълнение

19.1. Срокът на изпълнение започва на датата, определена в съответствие с член 18.1 и се посочва в договора, без да засяга удължаване на срока, което може да се разреши съгласно член 20.

19.2. Ако се предвиждат отделни срокове за изпълнение на доставката в отделни лотове, тези срокове не се събират в случаи, където едни доставчик изпълнява повече от един лот.

Член 20

Удължаване срока на изпълнение

20.1. Доставчикът може да помоли удължаване срока на изпълнение, ако някоя от следните причини е причинила или ще причини закъснение при завършване на договора:

- а) извънредни или допълнителни доставки, поръчани от възложителя;
- б) изключителни метеорологични условия в държавата на възложителя, които могат да повлияят монтажа или инсталацията на доставките;
- в) физически препятствия или условия, които могат да повлияят доставянето на доставките, които не биха могли разумно да се предвидят от компетентен доставчик;
- г) административни заповеди, които влияят на датата на завършване и различни от тези, които възникват по вина на доставчика;

- д) неизпълнение от страна на възложителя на задълженията му съгласно договора;
- е) всяко прекратяване на доставката и/или монтажа на доставките, които не са по вина на доставчика;
- ж) форсмажорни обстоятелства;
- з) всяка друга причина, посочена в настоящите общи условия, която не е по вина на доставчика.

20.2. До 15 дни след като доставчикът е осведомен за вероятността от възникване на закъснение, той нотифицира надзора за намерението си да поиска удължаване на срока на изпълнение, на който счита, че има право и до 60 дни след това, освен когато не е договорено друго между доставчика и надзора, предоставя на надзора в пълни подробности искането си, за да може тогава искането да бъде разгледано.

20.3. Надзорът предоставя чрез писмено уведомление до доставчика и след надлежна консултация с възложителя и когато е уместно — доставчика, удължаване на срока на изпълнение както е оправдано, за предстоящ или минал период или нотифицира доставчика, че няма право на удължаване на срока.

Член 21

Закъснения при изпълнението

21.1. Ако доставчикът не успее да достави някои или всички стоки или да изпълни услугите в сроковете, посочени в договора, възложителят без официално да известява за това и без да се засягат други негови правни средства съгласно договора, има право на оценъчни неустойки за всеки ден или част от него, който изтича между края на срока, посочен за изпълнение или удължен за изпълнение съгласно член 20 и действителната дата на завършване, при ставката и до максималната стойност, посочена в специалните условия.

21.2. Ако възложителят е получил право на максимален размер на иска съгласно член 21.1, той може след като уведоми доставчика да:

- а) конфискува гаранцията за изпълнение; и
- б) да сключи договор с трета страна за сметка на доставчика за предоставяне на остатъка от доставките.

Член 22

Изменения

22.1. Надзорът има пълномощия да нареди изменение на всяка част от доставките, необходимо за надлежното завършване и/или функциониране на доставките. Тези изменения могат да включват допълнения, пропуски, замени, промени в качеството, количеството, формата, характера, вида, както и скици, проекти или спецификации, когато доставките се произвеждат специално за възложителя, начин на доставка или опаковане, място на доставка и посочен ред, метод и време на изпълнение на доставките. Заповед за изменение не обезсилва договора, но финансовият ефект, ако има такъв, на всички изменения се остойностява в съответствие с членове 22.5 и 22.7.

22.2. Изменение се прави единствено посредством административна заповед, при условие че:

- а) ако по някаква причина надзорът е сметнал за необходимо да издаде устна заповед, възможно най-скоро след това той потвърждава заповедта чрез административна заповед;
- б) ако доставчикът потвърди в писмен вид устна заповед, дадена за целите на член 22.2, буква а) и писменото потвърждение след това от надзора не ѝ противоречи, се приема, че е издадена административна заповед за изменение;
- в) административна заповед за изменение не се изисква за увеличаване или намаляване на количеството работа, когато това увеличение или намаление е в резултат от това, че количеството надвишава или е по-малко от това, посочено в инвентарния списък на количествата или ценовата листа.

22.3. С изключение на случаите, предвидени в член 22.2, преди административна заповед за изменение надзорът нотифицира доставчика за характера и формата на това изменение. Възможно най-скоро след получаване на уведомлението доставчикът представя на надзора предложение, съдържащо:

- а) описание на заданията, ако има такива, които ще се изпълняват или на мерките, които ще се предприемат, както и план за изпълнение; и
- б) всички необходими изменения в плана на изпълнение или в задълженията на доставчика съгласно договора; и
- в) корекции на договорната цена в съответствие с правилата, постановени в член 22.

22.4. След като получи от доставчика описаните в член 22.3 документи, надзорът, след консултация с възложителя и където е необходимо — доставчика, решава възможно най-скоро дали изменението да се изпълни ли не. Ако надзорът реши, че изменението ще се извърши, той издава административна заповед, като заявява, че изменението се извършва при цените и съгласно условията, посочени в представените от доставчика документи, упоменати в член 22.3 или изменени от надзора в съответствие с член 22.5.

22.5. Цените за всички изменения, наредени от надзора в съответствие с членове 22.2 и 22.4 се удостоверяват от надзора в съответствие със следните принципи:

а) когато заданието е от сходен характер и се изпълнява при сходни условия спрямо артикул, оценен в инвентарния списък на количествата или ценовата листа, той се остойностява при тези ставки и цени, които се съдържат там;

б) когато заданието не е със сходен характер или не се изпълнява при сходни условия, ставките и цените в договора се използват като база за остойностяване доколкото това е разумно, а в противен случай надзорът извършва справедливо остойностяване;

в) ако характерът или стойността на дадено изменение свързано с характера или стойността на целия договор или на част от него са такива, че по мнението на надзора всяка ставка или цена, съдържащи се в договора за всяко друго перо работа по причина на това изменение се обезсмисля, то тогава надзорът определя такава ставка или цена, каквито при обстоятелствата той смята за разумни и уместни;

г) когато се налага изменение по вина на доставчика или неизпълнение на задължение на договора от страна на доставчика, всеки допълнителен разход, присъщ за това изменение, е за сметка на доставчика.

22.6. При получаването на административната заповед, изискваща изменението, доставчикът предприема изпълнение на изменението и при изпълнение на това изменение е обвързан с настоящите общи условия все така, че са посочени в договора. До одобрение на удължаване на срока за завършване или на корекции в договорната цена доставките се изпълняват навреме. Когато заповед за изменение предшества корекцията в договорната цена, доставчикът води отчет за разходите на осъществяване на изменението и за времето, отделено за това. Тези отчети подлежат на проверка от надзора по всяко разумно време.

22.7. Когато при условно приемане увеличение или намаление в общата цена на доставките, изискани съгласно договора, в резултат на административна заповед или на друго обстоятелство, което не е причинено по вина на доставчика, надвишава 15 % от договорната цена, надзорът, след консултация с възложителя

и доставчика определя всички увеличения или намаления на договорната цена вследствие от приложението на член 22.5. Така определената сума се основава на размера на увеличение или намаление в стойността на доставките над 15 %. Сумата се съобщава от надзора на възложителя и на доставчика и договорната цена се коригира съответно.

Член 23

Временно спиране

23.1. Надзорът може посредством административна заповед по всяко време да даде указания на доставчика временно да преустанови:

- а) производството на доставките; или
- б) доставката на мястото на приемане в посоченото в плана за изпълнение време на доставката или ако не е посочено време — подходящото за доставка време; или
- в) монтажа на доставката, направена на мястото на приемане.

23.2. По време на временното спиране доставчикът съхранява засегнатите доставки в свои складови помещения или на друго място и ги предпазва от влошаване, загуба или увреждания доколкото е възможно и съгласно указанията на надзора, дори ако доставките са доставени на мястото на приемане в съответствие с договора, но монтирането им е временно спряно от надзора.

23.3. Допълнителните разходи, направени във връзка с тези защитни мерки се добавят към договорната цена. Доставчикът няма право да му се заплатят допълнителните разходи, ако временното спиране е:

- а) предвидено по друг начин в договора; или
- б) необходимо поради причина на обичайни климатични условия на мястото на приемане; или
- в) необходимо по причина на вина на доставчика; или
- г) необходимо поради сигурността или надлежното изпълнение на договора или част от него доколкото тази необходимост не възниква от действие или пропуск на надзора или възложителя.

23.4. Доставчикът няма право на тези добавки към договорната цена, освен ако не е уведомил надзора до 30 дни след получаване на заповед за временно

спиране на изработката или доставката, за своето намерение да предяви иск за тях.

23.5. Надзорът, след консултация с възложителя и доставчика, определя допълнително заплащане и/или удължаване на срока за изпълнение, които се предоставят на доставчика по отношение на иск, както по мнението на надзора е справедливо и разумно.

23.6. Ако срокът на временно спиране надвишава 180 дни и временното спиране не е по вина на доставчика, доставчикът може чрез съобщение до надзора да поиска разрешение да продължи с доставките до 30 дни или да прекрати договора.

МАТЕРИАЛИ И РАБОТА

Член 24

Качество на доставките

24.1. Доставките трябва във всяко едно отношение да удовлетворяват техническите спецификации, постановени в специалните условия и да отговарят във всяко едно отношение на скиците, изследванията, моделите, мострите, шаблоните и други изисквания в договора, които се предоставят на разположение на възложителя или надзора за целите на удостоверяване за целия срок на изпълнение.

24.2. Всяко предварително техническо приемане, постановено в специалните условия подлежи на искане, изпратено от доставчика до надзора. Искането посочва спецификацията на материалите, артикулите и мострите, представени за това приемане съгласно договора, номера на лота и мястото, където ще се извърши приемането, както е уместно. Материалите, артикулите и мострите, посочени в искането, трябва да се удостоверят от надзора като отговарящи на изискванията за такова приемане преди тяхното включване в доставките.

24.3. Дори когато материали или артикули, които ще се включат в доставките или в изработката на елементи, които ще се доставят, са били технически приети по този начин, те могат да бъдат отхвърлени и трябва незабавно да бъдат заменени от доставчика, ако последваща проверка разкрие дефекти или пропуски. На доставчика може да се предостави възможност да поправи и компенсира материали и артикули, които са отхвърлени, но тези материали и артикули се приемат за включване в доставките само ако са поправени или компенсирани в степен, удовлетворителна за надзора.

Член 25

Проверка и изпробване

25.1. Доставчикът осигурява, че доставките да направени на мястото на приемане навреме, за да позволи надзора да продължи с приемането на доставките. Приема се, че доставчикът е отчетел в пълна степен трудностите, които могат да възникнат в това отношение и не се разрешава да изтъква каквито и да е причини за закъснение при изпълнение на задълженията си.

25.2. Надзорът има право лично или чрез свой представител от време на време да проверява, измерва и изпробва елементите, материалите и работата и да проверява напредъка на подготовката, направата или изработката на всичко, които се изготвя, прави или изработва за доставка съгласно договора, с цел да установи дали елементите, материалите и работата са с изискваното качество и количество. Това става на мястото на изработка, направа или подготовка или на мястото на приемане или на друго място, както е посочено в договора.

25.3. За целите на тези проверки и изпробвания, доставчикът:

- а) предоставя на надзора, временно и безплатно, съдействие, пробни мостри или части, машини, оборудване, инструменти, работа, материали, скици и производствени данни, които обичайно се изискват за проверка и изпробване;
- б) съгласува с надзора времето и мястото за провеждане на изпитанията;
- в) предоставя достъп на надзора по всяко разумно време до мястото, където ще се извършват изпитанията.

25.4. Ако надзорът не присъства на съгласуваната дата за изпитания, доставчикът може, освен ако надзорът не е дал указания за друго, да продължи с изпитанията, които се считат за извършени в присъствието на надзора. Доставчикът незабавно изпраща надлежно заверени копия от резултатите от изпитанията на надзора, който, ако не е присъствал на изпитанията, е обвързан от резултатите от изпитанията.

25.5. Когато елементи и материали са преминали изпитанията, посочени в член 25, надзорът нотифицира доставчика или приема удостоверение на доставчика в този смисъл.

25.6. Ако надзорът и доставчикът имат разногласия по отношение на резултатите от изпитанията, всеки един излага становището си и го изпраща на другия до 15 дни слее възникването на разногласието. Надзорът или доставчикът могат да изискат изпитанията да се повторят при същите положения и условия или ако някоя от страните поиска — от експерт, който се избира с общо съгласие. Всички отчети от изпитанията се представят на надзора, който съобщава резултатите от тези изпитания незабавно на доставчика. Резултатите от повторните изпитания са окончателни. Разходите за повторните изпитания са за сметка на страната, чието становище е опровергано от повторните изпитания.

25.7. При изпълнение на задълженията си надзорът и всички лица, упълномощени от него, разкриват единствено на лицата, които имат право да знаят това, сведения, които са получили посредством проверката или изпитанията за метода на изработка или действие на предприятието.

Член 26

Собственост при доставките

26.1. Специалните условия могат да предвидят, че за целите на осигуряване на плащане съгласно член 32 по отношение на част от доставките преди доставянето им на мястото на приемане доставчикът:

- а) прехвърля тази част от доставките на възложителя; или
- б) налага запор върху тази част от доставките в полза на възложителя; или
- в) по друг начин урежда тази част от доставките по отношение предимство при полза или гаранция.

26.2. При прекратяване на договор преди завършването му доставчикът доставя на възложителя всяка част от доставките, чиято собственост е прехвърлена на възложителя или е предмет на запор по силата на член 26.1. В случай че не направи това възложителят може да предприеме мерки, които счита за подходящи с цел да получи собственост върху тези доставки и да възстанови разходите за това от доставчика.

ПЛАЩАНИЯ

Член 27

Общи разпоредби

27.1. Плащания се извършват в националната валута освен в случаите, предвидени в договора.

27.2. Административните и технически условия, които обуславят плащането на авансови, междинни и/или окончателни плащания, направени в съответствие с членове 28—36 се посочват в специалните условия.

Член 28

Договори с условни цени

28.1. В изключителни случаи, когато цените не могат предварително да се определят, може да се сключи договор с условна цена след консултация и съгласуване между възложителя и доставчика. Стойността на договора се определя първоначално въз основа на предварителни цени, а когато условията за изпълнение на договора са известни, посредством процедурата, посочена в специалните условия.

28.2. Доставчикът предоставя информацията, която възложителят или надзорът разумно изискат по отношение на всеки въпрос, свързан с договора за целите на изчисленията. Когато не може да се постигне съгласие за стойността на доставките, сумите, които се дължат се определят от надзора.

Член 29

Авансови плащания

29.1. Освен ако в специалните условия не е предвидено друго, авансови плащания се правят на доставчика по негово искане за дейности, свързани с предоставянето на доставките като авансово плащане на обща сума.

29.2. В зависимост от разпоредбите на специалните условия общата сума на авансовите плащания не надхвърля 60 % от договорната цена.

29.3. Не се предоставят авансови плащания до:

- а) завършване на договора;
- б) предоставяне на възложителя от доставчика на гаранция за изпълнение в съответствие с член 11; и

в) предоставяне на възложителя от доставчика на отделна пряко задължена гаранция за пълната стойност на авансовото плащане от институциите, упоменати в член 11.3, която остава в сила за най-малко 60 дни след условното приемане на доставките.

29.4. Доставчикът използва авансовото плащане изключително за дейности, свързани с предоставянето на доставките. Ако доставчикът злоупотреби с част от авансовото плащане, то трябва незабавно да се издължи и изплати, като на доставчика не се правят други авансови плащания.

29.5. Ако гаранцията за авансовото плащане престане да е валидна и доставчикът не успее да поднови валидността ѝ, възложителят може да приспадне сумата на авансовото плащане от бъдещи плащания към доставчика съгласно договора или да приложи разпоредбите в член 11.6.

29.6. Ако договорът се прекрати по каквато и да е причина, гаранциите, осигуряващи авансовото плащане могат незабавно да се потърсят, за да се изплати остатъка от авансовото плащане, което доставчикът все още дължи, като поръчителят не забавя плащане или повдига възражение по каквато и да е причина.

29.7. Гаранцията за авансово плащане, предвидена в член 29 не се освобождава преди условно приемане на доставките, но се освобождава до 60 дни след това.

29.8. По-нататъшни условия и процедури за предоставяне и изплащане на авансови плащания се постановят в специалните условия.

Член 30

Задържана сума

30.1. Сумата, която се задържа от междинните плащания като гаранция за изпълнение на задълженията на доставчика по време на гаранционния срок, както и подробните правила, уреждащи тази гаранция, се постановяват в специалните условия, при условие че в никой случай сумата не надвишава 10 % от договорната цена.

30.2. Доставчикът може, след одобрение от възложителя и ако така пожелае, да замени не по-късно от условното приемане на доставките, тези задържани суми с гаранция за задържане на суми, издадена в съответствие с член 11.3.

30.3. Задържаната сума или гаранция за задържане на сума се освобождават до 90 дни от датата на окончателното приемане на доставките.

Член 31

Промяна на цените

31.1. Освен ако в специалните условия не е предвидено друго и с изключение на случаите, предвидени в член 31.4, договорът е с фиксирани цени, които не подлежат на промяна.

31.2. В случаите, когато съгласно договора цените могат да се променят, тези промени взимат предвид вариации в цените на важни местни или външни елементи, които служат като основа за изчисляване на тръжната цена, като работна сила, услуги, материали и доставки, както и такси, постановени със закон или наредба. Подробните правила за промяна са постановени в специалните условия.

31.3. Приема се, че цените, съдържащи се в предложението на доставчика:

- а) са определени въз основа на условията в сила 30 дни преди крайната дата, определена за подаване на предложения; или в случай на договори с пряко договаряне — датата на договора;
- б) взимат предвид законодателството и съответните данъчни разпоредби, приложими към датата, посочена в член 31.3, буква а).

31.4. В случай на промени или въвеждане на национален или държавен законодателен акт, наредба, указ или друг закон или наредба или подзаконов акт на местен или друг държавен орган след датата, посочена в член 31.3, което предизвиква промяна в договорните отношения между страните по договора, възложителят и доставчикът се консултират как най-добре да се продължи съгласно договора, и в резултат от тези консултации могат да решат:

- а) да променят договора; или

- б) едната страна да заплати компенсация на другата за възникналите несъответствия; или
- в) да прекратят договора по взаимно съгласие.

31.5. В случай на закъснение в изпълнението на договора, за които доставчикът е отговорен или в края на срока за изпълнение, изменен както е необходимо в съответствие с договора, не се разрешава промяна на цените до 30 дни преди условното приемане, освен когато се прилага нова ценова индексация, ако това е в полза на възложителя.

Член 32

Междинни плащания

32.1. Освен ако в специалните условия не е предвидено друго, доставчикът подава искане за междинно плащане до надзора в края на всеки период, упоменат в член 32.7 във формат, одобрен от надзора. Искането включва следните елементи, където са приложими:

- а) приблизително изчислената договорна стойност на доставките, направени до края на съответния период;
- б) сума, отразяваща всички промени на цените съгласно член 31;
- в) сума, която да бъде удържана като задържана сума съгласно член 30;
- г) кредит и/или дебит за съответния период по отношение на доставки, направени съгласно договора, но все още не инсталирани или невъведени в експлоатация в размера и съгласно условията, постановени в член 32.2;
- д) всяка друга сума, на която доставчикът може да има право съгласно договора.

32.2. Доставчикът има право на тези суми, които надзорът сметне за уместни по отношение на доставки, които са направени съгласно договора, но все още не са монтирани или въведени в експлоатация, при условие че:

- а) доставките отговарят на спецификацията на договора и са представени на партиди по начин, по който надзорът може да ги разпознае;
- б) тези доставки са доставени до мястото на приемане и са надлежно съхранени и защитени срещу загуба, повреда или влошаване, в задоволителна за надзора степен;

в) досието на доставчика за изисквания, поръчки, постъпления и използване на стоки и материали съгласно договора се съхраняват във формата, одобрен от надзора и тези досиета са на разположение за проверка от надзора;

г) доставчикът подава заедно със заявлението си приблизителна оценка за стойността на доставките на мястото на приемане заедно с тези документи, които надзорът може да изиска за целите на оценка на доставките и които представят доказателство за собственост и заплащане на собствеността; и

д) където специалните условия предвиждат това — приема се, че собствеността на доставките се прехвърля на възложителя.

32.3. Одобрение от надзора за междинно плащане, сертифицирано от него по отношение на стоки и материали съгласно член 32 не засяга упражняването на правомощия на надзора съгласно договора да отхвърли стоки или материали, които не са в съответствие с разпоредбите на договора. Където в специалните условия се предвижда това, при такова отхвърляне собствеността на отхвърлените стоки и материали незабавно се прехвърля обратно на доставчика.

32.4. Доставчикът е отговорен за всяка загуба или увреждане, както и за разходите за съхраняване, обработка и отстраняване от мястото на приемане на стоки и материали, които са отхвърлени и прави допълнителна застраховка, необходима да покрие риска от загуба или увреждане, причинени независимо по каква причина.

32.5. До 30 дни от получаване на искането за междинно плащане то се одобрява или изменя така че по мнението на надзора, искането да отразява сумата, дължима на доставчика в съответствие с договора. В случаите, където има различни мнения по отношение стойността на даден артикул, мнението на надзора има превес. При определяне на дължимата сума на доставчика, надзорът издава на възложителя и на доставчика удостоверение за междинно плащане за сумата, дължима на доставчика и нотифицира доставчика за кои доставки е направено плащане.

32.6. Надзорът може посредством удостоверение за междинно плащане да направи поправки или изменения в предишно удостоверение, издадено от него и има пълномощия да измени оценката в удостоверение за междинно плащане или да задържи издаването му, в случай че договорът или част от него не са изпълнени в степен, удовлетворителна за надзора.

32.7. Честотата на междинните плащания се постановява в специалните условия в съответствие с характеристиките на доставките.

32.8. Специалните условия могат да изискат определени междинни плащания да се подсигурят изцяло с гаранция, одобрена в съответствие с член 11.

Член 33

Окончателен отчет за финансовото състояние

33.1. Не по-късно от 60 дни след издаване на окончателния отчет за финансовото състояние, упоменат в член 41, доставчикът подава до надзора проект на окончателен отчет за финансовото състояние с подкрепящи документи, които показват в детайли стойността на направените в съответствие с договора доставки, заедно с всички други суми, които доставчикът счита, че му се дължат съгласно договора, за да позволи на надзора да изготви окончателния отчет за финансовото състояние. Специалните условия могат обаче, в съответствие с член 33.6, да постановят, че проекта на окончателен отчет за финансовото състояние и по-нататъшни процедури, свързани с него, се разглеждат преди издаването на удостоверение за условно приемане.

33.2. До 60 дни след получаване на проекта на окончателен отчет за финансовото състояние и на всякаква информация, разумно изискана за удостоверяването му, надзорът изготвя окончателен отчет за финансовото състояние, който определя:

- а) сумата, която според него е окончателно дължима съгласно договора; и
- б) след установяване на сумите, изплатени преди това от възложителя и всички суми, на които възложителя има право съгласно договора, остатъкът, ако има такъв, дължим от страна на възложителя на доставчика или от страна на доставчика на възложителя, какъвто е конкретния случай.

33.3. Надзорът издава на възложителя или на неговия надлежно упълномощен представител и на доставчика окончателния отчет за финансовото състояние, който посочва окончателната сума, на която доставчикът има право съгласно договора. Възложителят или надлежно упълномощеният му представител и доставчикът подписват окончателния отчет за финансовото състояние като потвърждение на пълната и окончателна стойност на направените съгласно договора доставки и незабавно представят подписано копие на надзора. Окончателният отчет за финансовото състояние не включва обаче спорни суми, които са предмет на преговори, помирителна процедура, арбитраж или съдебен процес.

33.4. Окончателният отчет за финансовото състояние, подписан от изпълнителя, съставлява писмено издължаване на възложителя, потвърждаващо, че общата сума в окончателния отчет за финансовото състояние представлява пълно и окончателно изплащане на всички парични средства, дължими на доставчика съгласно договора, различни от онези суми, които са предмет на мирна сделка, арбитраж или съдебен процес. Това издължаване обаче влиза в сила едва след като всички плащания, дължими в съответствие с окончателния отчет за финансовото състояние са направени и гаранцията за изпълнение, упомената в член 11 е върната на доставчика.

33.5. Възложителят не е отговорен пред доставчика за никакъв въпрос или предмет, възникващ от договора или предоставянето на доставките или свързан с тях, освен ако доставчикът не е включил иск в това отношение в проекта си на окончателен отчет за финансовото състояние.

33.6. Разпоредбите на член 33 могат да се изменят от специалните условия предвид практиките в държавата на възложителя.

Член 34

Плащания на трети страни

34.1. Всички нареждания на плащане на трети страни могат да се извършват единствено след преотстъпване на договора, направено в съответствие с член 6. Възложителят се нотифицира за преотстъпването на договора.

34.2. Доставчикът е единствено отговорен за нотифициране на цесионерите.

34.3. В случай на правно задължаваща възбрана върху имуществото на доставчика, която засяга дължими на доставчика плащания съгласно договора и без да се засяга постановения в член 35 срок, възложителят разполага с 30 дни, от деня, в който е получил уведомление за окончателно отстраняване на пречката за плащане, да възстанови плащанията към доставчика.

Член 35

Просрочени плащания

35.1. Изплащане на доставчика на сумите, дължими съгласно всяко от удостоверенията за междинно плащане и окончателния отчет за финансовото

състояние, издадени от надзора се извършва от възложителя до 90 дни след като това удостоверение или отчет са доставени на възложителя. Ако постановеният срок за плащане е просрочен, доставчикът получава право на лихва, изчислена пропорционално въз основа на броя дни на закъснението, при лихвен процент, посочен в специалните условия, обусловен от максимален срок, също посочен там. Доставчикът има право също така на това плащане без да се засяга друго право или правно средство съгласно договора. В случай на окончателен отчет за финансовите разходи, лихвата за просрочено плащане се изчислява за ден при лихвения процент, посочен в специалните условия.

35.2. Просрочване на плащането с повече от 120 дни след изтичане на срока, постановен в член 35.1 дава право на доставчика или да не изпълни договора, или да го прекрати.

Член 36

Плащания в чуждестранна валута

Когато съгласно договора доставчикът има право на плащания в чуждестранна валута, обменните курсове за изчисляване на плащанията са тези, както са определени от Централната банка на държавата на възложителя, които преобладават 30 дни преди последната дата, определена за подаване на предложения за договор. Тези обменни курсове не се менят.

ПРИЕМАНЕ И ПОДДРЪЖКА

Член 37

Доставка

37.1. Доставчикът извършва доставките в съответствие с условията, посочени в договора, като доставките остават отговорност на доставчика до условно приемане.

37.2. Доставчикът осигурява необходимото опаковане на доставките, за да се избегне увреждането или влошаването им по време на транзита до окончателната им дестинация както е указана в договора. Опаковането е достатъчно да издържи, без ограничения, груба обработка, излагане на много високи или ниски температури, сол и овлажняване по време на транзита и съхранение на открито. Размерът и теглото на опаковките отчитат, където е уместно, отдалечеността на крайната дестинация на доставките и възможна

липса на съоръжения за обработка на тежки товари във всички точки на транзита.

37.3. Опаковката, маркировката и документацията, вътре във или извън пакетите, съответстват на такива специални изисквания, и изрично са предвидени в поръчката, при условие че всички варианти са последователно разпоредени от надзорния орган.

37.4. До получаването от доставчика на писмено потвърждение от страна на надзора, че доставките могат да бъдат направени, доставки не се транспортират или експедират до мястото на приемане. Доставчикът е отговорен за доставяне до мястото на приемане на всички доставки и необходимото оборудване на доставчика за целите на договора.

37.5. Всяка доставка се придружава от заявление, изготвено от доставчика. Това заявление, чийто формат се предписва в специалните условия, съдържа по-специално:

- датата на доставка,
- референтен номер на договора,
- самоличността на доставчика,
- подробности за доставяните стоки и където е уместно — подробности как са разделени за опаковане.

37.6. Всяка опаковка е ясно обозначена със свой пореден номер, както е показано на заявлението, упоменато в член 37.5; при липса на указания за противното, това заявление съдържа списък на съдържанието на опаковката.

37.7. Приема се, че доставката е направена, когато съществува писмено доказателство на разположение и на двете страни, че направената доставка се е състояла в съответствие с условията на договора и фактурата/ите и всички други документи, посочени в специалните условия, са представени на възложителя. Когато доставките са доставени до сграда на възложителя, последният носи отговорност като депозитор, в съответствие с изискванията на правото на договора, за времето между доставянето за съхранение и приемането.

37.8. Всички материали и стоки, доставени съгласно договора са изцяло застраховани в полза на възложителя срещу загуба или увреждане, произтичащи от изработката или придобиването, транспортирането, съхраняването и доставянето по начина, посочен в специалните условия.

Член 38

Дейности по проверката

38.1. Доставките не се приемат преди предписаните проверки и изпитания да са извършени за сметка на доставчика. Проверките и изпитанията могат да се извършат във всяка точка от доставянето и/или в крайната дестинация на стоките.

38.2. Надзорът по време на напредването на доставките и преди доставките да са откарани, има пълномощията да нареди или да реши:

- а) отстраняването от мястото на приемане, в срок или срокове, както са посочени в заповедта на всички доставки, които по мнението на надзора не са в съответствие с договора;
- б) заместването с надлежни и подходящи доставки;
- в) отстраняването и надлежното преинсталиране независимо от предишни изпитания или междинно заплащане на всяка инсталация, която по отношение на материали, работа или проект на доставчика, за които той е отговорен, не е в съответствие с договора по мнението на надзора;
- г) че извършена работа или доставени стоки или материали, използвани от доставчика не са в съответствие с договора или че доставките или част от тях не отговарят на изискванията на договора.

38.3. Доставчикът възможно най-бързо и за своя сметка отстранява дефекти, ако е посочено. В случай на пропуск по вина на доставчика при изпълнението на тази заповед, възложителят има право да наеме други лица за изпълнение на заповедите, като всички разходи вследствие на това или произтичащи от това се възстановяват от доставчика на възложителя или се приспадат от възложителя от парични средства, които могат да се дължат на доставчика.

38.4. Доставки, които не са с изискваното качество се отхвърлят. Отхвърлените доставки могат да се обозначат със специален знак. Това се прави без те да се променят или да се нарушава търговската им стойност. Отхвърлени доставки се отстраняват от доставчика от мястото на приемане, ако надзорът така поиска, в посочен от надзора срок. В противен случай те се отстраняват за сметка и

отговорност на доставчика. Всяка работа, включваща отхвърлени материали се отхвърля.

38.5. Разпоредбите на член 38 не засягат правото на възложителя да предяви иск съгласно член 21, нито пък по някакъв начин освобождава доставчика от гаранция или друго задължение съгласно договора.

Член 39

Условно приемане

39.1. Възложителят придобива собственост върху доставките когато те са доставени в съответствие с договора, преминали са удовлетворително необходимите изпитанията или са въведени в експлоатация според случая и е издадено удостоверение за условно приемане, или се приема, че такова е издадено.

39.2. Доставчикът може да кандидатства, чрез съобщение до надзора, за удостоверение за условно приемане не по-рано от 15 дни преди доставките, по мнение на доставчика, да са завършени и готови за условно приемане. До 30 дни след получаване на искането на доставчика надзорът:

а) издава удостоверение на доставчика за условно приемане с копие до възложителя, като посочва, където е уместно, резервите си и между другото датата, на която по негово мнение доставките са били завършени в съответствие с договора и готови за условно приемане; или

б) отхвърля искането, като излага мотивите си и посочва действията, които по негово мнение се изискват от доставчика, за да може удостоверението да бъде издадено.

39.3. Ако изключителни обстоятелства осуетят процедурата по приемането на доставките по време на срока, определен за условно или окончателно приемане, надзорът съставя заявление, удостоверяващо невъзможността след консултация, където това е възможно, с доставчика. Удостоверението за приемане или отхвърляне се изготвя до 30 дни след датата, на която невъзможността престане да съществува. Доставчикът не се позовава на тези обстоятелства с цел да избегне задължението да представи доставките в състояние, подходящо за приемане.

39.4. Ако надзорът не успее да издаде удостоверение за условно приемане или да отхвърли доставките в срок до 30 дни, приема се, че е издал удостоверението

в последния ден от този срок. Удостоверението за условно приемане не се приема за признание, че доставките са направени във всяко едно отношение. Ако доставките са разделени от договора на лотове, доставчикът има право да кандидатства за отделни удостоверения за всеки един от лотовете.

39.5. При условното приемане на доставките доставчикът демонтира и отстранява временните съоръжения, както и материали, които не са необходими повече за употреба във връзка с изпълнението на договора. Той също така отстранява отпадъци или заграждения и всяка промяна в състоянието на мястото на приемане, както се изисква по договор.

Член 40

Гаранционни задължения

40.1. Доставчикът гарантира, че доставките са нови, неупотребявани, от най-новите модели и включват всички последни подобрения в проектирането и материалите, освен ако в договора не е предвидено друго. Доставчикът представя гаранция, че всички доставки нямат дефекти, произтичащи от проектирането, материалите или работата, с изключение на случаите, когато проектирането или материалите се изискват от спецификациите или когато произтичат от действие или пропуск на възложителя, които могат да възникнат при употреба на доставките при съществуващите условия в държавата на възложителя.

40.2. Освен където в специалните условия не е предвидено друго, тази гаранция остава в сила 360 дни след като доставките или част от тях според случая са доставени и въведени в експлоатация в крайната дестинация, посочена в договора, или 540 дни от датата на транспортиране от товарното пристанище в страната на произход, който от двата срока изтича по-рано. Задължението за поддръжка на доставките се предвижда в специалните условия и спецификации, които определят срока и условията му.

40.3. Доставчикът е отговорен за отстраняването на дефекти или увреждане на част от доставките, които могат да се появят или възникнат по време на гаранционния срок или до 30 дни след изтичането му и които възникват или:

- а) от използването на дефектни материали, неизправна работа или проектиране на доставчика; или
- б) от действие или пропуск на доставчика по време на гаранционния срок; или
- в) по време на проверката, извършена от или от името на възложителя.

40.4. Доставчикът отстранява дефекта или увреждането за своя сметка във възможно най-краткия изпълним срок. Гаранционният срок за всички подменени или подновени артикули започва да тече от датата, на която е извършена подмяната или подновяването в удовлетворителна за надзора степен. Ако договорът предвижда частично приемане, гаранционният срок се удължава само за тази част доставките, засегната от подмяната или подновяването.

40.5. Ако такъв дефект или такова увреждане възникнат по време на срока, посочен в член 40.3, възложителят или надзорът нотифицира доставчика. Ако доставчикът не успее да отстрани дефекта или увреждането в указания в съобщението срок, възложителят може:

- а) да отстрани дефекта или увреждането сам или да наеме друг да извърши работата за сметка и отговорност на доставчика, в който случай направените от възложителя разходи се приспадат от парични средства, дължими на доставчика или от гаранции, държани срещу доставчика или от двете; или
- б) да прекрати договора.

40.6. При спешни случаи, когато не е възможно да се осъществи контакт с доставчика или при такъв контакт той не е в състояние да предприеме необходимите мерки, възложителят или надзора могат да възложат извършването на работата за сметка на доставчика. Възложителят или надзорът във възможно най-краткия изпълним срок нотифицират доставчика за предприетото действие.

Член 41

Сервиз

Ако договорът изисква сервиз след продажбата, той се предоставя в съответствие с подробностите, предвидени в специалните условия. Доставчикът предприема да извърши или друг да извърши поддръжката и ремонта на доставки и да осигури бърза доставка на резервни части. Специалните условия могат да посочат, че се изисква доставчикът да осигури всички или някои от следните материали, съобщения и документи по отношение на резервни части, произведени или разпространявани от доставчика:

- а) резервни части, които възложителят избере да закупи от доставчика, при условие че този избор не освобождава доставчика от гаранционни задължения съгласно договора; и
- б) в случай на прекратяване на производството на резервните части, изпраща съобщение до възложителя да предостави необходимите изисквания; и

след това прекратяване да представи безплатно на възложителя проекти, скици и спецификации на резервните части, ако и когато се поискат.

Член 42

Окончателно приемане

42.1. При изтичане на гаранционния срок или ако тези срокове са повече от един — при изтичане на последния срок и когато всички дефекти или увреждания са отстранени, надзорът издава на доставчика удостоверение за окончателно приемане с копие от него до възложителя, като обявява датата, на която доставчикът е изпълнил задълженията си съгласно договора в степен, удовлетворителна за надзора. Удостоверението за окончателно приемане се предоставя от надзора до 30 дни след изтичане на гаранционния срок или възможно най-скоро след това при завършване на корекции, следвайки указанията на член 40 в степен, удовлетворителна за надзора.

42.2. Договорът не се смята за изцяло изпълнен докато удостоверението за окончателно приемане не е подписано от надзора и изпратено на възложителя с копие до изпълнителя по договора.

42.3. Независимо от издаването на удостоверение за окончателно приемане, доставчикът и възложителят остават отговорни за изпълнението на всяко задължение, поето съгласно договора преди издаването на удостоверение за окончателно приемане, което остава неизпълнено по времето на издаване на това удостоверение за окончателно приемане. Характерът и степента на всяко такова задължение се определят съгласно разпоредбите на договора.

НАРУШЕНИЕ НА ДОГОВОРА И ПРЕКРАТЯВАНЕ

Член 43

Нарушение на договора

43.1. Всяка страна извършва нарушение на договора, ако не изпълни свое задължение съгласно договора.

43.2. При възникване на нарушение на договора, пострадалата от нарушението страна има право на следните средства на правна защита:

- a) обезщетение; и/или

б) прекратяване на договора.

43.3. Обезщетението може да бъде:

а) общо обезщетение; или

б) оценъчна неустойка.

43.4. Във всички случаи, когато възложителят има право на обезщетение, той може да приспадне това обезщетение от суми, дължими на доставчика или от съответната гаранция.

Член 44

Прекратяване от възложителя

44.1. Възложителят може по всяко време и с незабавно действие да прекрати договора, освен в случаите, предвидени в член 44.2.

44.2. Освен когато в настоящите общи условия не е предвидено друго, възложителят може, след седемдневно предизвестие до доставчика, да прекрати договора във всеки един от следните случаи, където:

а) доставчикът не направи доставките в пълно съответствие с разпоредбите на договора;

б) доставчикът не се съобрази в разумен срок с предизвестие от надзора, изискващо от него добросъвестно да отстрани пропуск или неизпълнение на задълженията си съгласно договора, което сериозно влияе на правилното и навременно изпълнение на договора;

в) доставчикът откаже или пренебрегне изпълняването на административни заповеди, издадени от надзора;

г) доставчикът преотстъпи договора или сключи договор с подизпълнител без разрешението на възложителя;

д) доставчикът фалира или изпадне в несъстоятелност или има съдебна заповед за завеждане на дело за несъстоятелност или постигне компромис с кредиторите си или дейността се извършва от синдик, попечител или доверител в полза на кредиторите му, или прекрати съществуването си;

е) взето е неблагоприятно окончателно решение по отношение на нарушение, свързано с професионалното поведение на доставчика;

ж) възникне друга неспособност, възпрепятстваща изпълнение на договора;

з) възникне организационна промяна, която засяга промяна в правосубектността, характера или управлението на доставчика, освен ако такава промяна не е вписана в допълнителна клауза към договора;

и) доставчикът не осигури изисканата гаранция или застраховка или ако лицето, предоставящо предишната гаранция или застраховка не е в състояние да съблюдава задълженията си.

44.3. Прекратяването не засяга други права или правомощия съгласно договора на възложителя или доставчика. Възложителят може впоследствие да сключи друг договор с трета страна за сметка на доставчика. Отговорността на доставчика за закъснение при завършване незабавно се преустановява при прекратяване на договора без да се засяга друга отговорност съгласно договора, която вече е възникнала.

44.4. При издаването на предизвестие за прекратяване на договора надзорът дава указания на доставчика да предприеме незабавни стъпки за бързо и надлежно преустановяване на доставките, като съкрати разходите до минимум.

44.5. Възможно най-скоро след прекратяването надзорът удостоверява стойността на доставките и всички дължими на доставчика суми към датата на прекратяване

44.6. При прекратяване:

а) в присъствието на доставчика или негов представител или след като са били надлежно призовани да присъстват, надзорът изготвя отчет на направените доставки и извършена работа възможно най-скоро след проверка на строителните работи и съставя опис на доставените и неизползвани. Изготвя се също така заявление за суми, които доставчикът дължи на възложителя;

б) възложителят може да закупи на пазарни цени материалите и артикулите, доставени или поръчани от доставчика, които все още не са платени от възложителя при условия, които възложителят сметне за подходящи.

44.7. Възложителят не е задължен да прави по-нататъшни плащания на доставчика до завършването на доставките, когато възложителят има право да си възстанови от доставчика допълнителните разходи, ако има такива, за

доставянето на доставките или да изплати дължимата на доставчика разлика преди прекратяването на договора.

44.8. Ако възложителят прекрати договора, то той има право да си възстанови от доставчика загуби, които е понесъл до максималната стойност, посочена в договора. Ако такава максимална стойност не е посочена, възложителят няма право да си възстанови повече от тази част от договорната цена, съответстваща на стойността на частта от доставките, които поради вина на доставчика не могат да се използват по предназначение.

44.9. Когато прекратяването не е породено от действие или пропуск на доставчика, то той има право да предяви иск за обезщетение за понесени загуби в допълнение към сумите, които му се дължат за вече извършена работа.

Член 45

Прекратяване от доставчика

45.1. Доставчикът може след като е дал 14-дневно предизвестие на възложителя да прекрати договора, ако възложителят:

- а) не изплати на доставчика дължимите суми съгласно удостоверение, издадено от надзора след изтичането на посочения в член 35.2. срок;
- б) системно не изпълнява задълженията си след няколкократно напомняне; или
- в) прекрати напредък на доставките или на част от тях за повече от 180 дни поради причини не са посочени в договора или не се дължат на вина на изпълнителя.

45.2. Това прекратяване не засяга други права на възложителя или доставчика съгласно договора.

45.3. В случай на такова прекратяване възложителят заплаща на доставчика загуба или увреждане, които доставчикът е понесъл. Това допълнително заплащане не надвишава лимит, който трябва да е посочен в договора.

Член 46

Форсмажорни обстоятелства

46.1. Нито една от страните не се счита за не изпълняваща или нарушаваща задълженията си съгласно договора, ако изпълнението на тези задължения е предотвратено от форсмажорни обстоятелства, които възникват след датата на уведомление за сключване на договор или датата, когато договорът влезе в сила, която от двете дати е по-ранна.

46.2. Терминът „форсмажорни обстоятелства“ тук се използва за обозначаване на стихийни природни бедствия, стачки, локауги или други промишлени безредици, действия на обществено опасни лица, обявени или не войни, блокади, въстание, метежи, епидемии, свличания, земетресения, бури, светкавици, наводнения, отмивания, граждански безредици, експлозии и други подобни непредвидими събития, които не са в контрола на нито една от страните и които нито една от страните не е успяла да преодолее с подобаващо старание.

46.3. Независимо от разпоредбите на членове 21 и 44, доставчикът не подлежи на конфискация на гаранцията си за изпълнение, оценъчна неустойка или прекратяване поради неизпълнение на задълженията ако и до степента, където закъснението му при изпълнение или друго неизпълнение на задълженията му съгласно договора са в резултат на форсмажорни обстоятелства. Възложителят по сходен начин не е отговорен, независимо от разпоредбите на членове 35 и 45, за лихви върху закъснелите плащания, за неизпълнение или прекратяване от доставчика поради неизпълнение на задълженията ако и до степента, където закъснението на възложителя или друго негово неизпълнение на задълженията му са в резултат на форсмажорни обстоятелства.

46.4. Ако някоя от страните смята, че са възникнали форсмажорни обстоятелства, които могат да повлияят върху изпълнението на нейните задължения, тя незабавно нотифицира другата страна и надзора, като представя подробности за характера, вероятната продължителност и очакваните последици от обстоятелствата. Освен ако надзорът не е указал друго в писмен вид, доставчикът продължава да изпълнява задълженията си съгласно договора, доколкото е разумно изпълнимо и търси всякакви разумни алтернативни средства за изпълнение на задълженията си, които не се възпрепятстват от форсмажорното събитие. Доставчикът не използва тези алтернативни средства освен ако не му е указано от надзора.

46.5. Ако доставчикът направи допълнителни разходи при съблюдаване указанията на надзора или при използването на алтернативни средства съгласно член 46.4, сумата за това се удостоверява от надзора.

46.6. Ако възникнат форсмажорни обстоятелства и продължат 180 дни, то тогава, независимо от удължаване на срока за завършване на договора, което е предоставено на доставчика поради тези обстоятелства, всяка страна има право да представи на другата 30-дневно предизвестие за прекратяване на договора. Ако при изтичане на 30-дневния срок форсмажорните обстоятелства продължават, договорът се прекратява и в следствие на това съгласно правото, уреждащо договора, страните се освобождават от по-нататъшно изпълнение на договора.

Член 47

Смърт

47.1. В случаите, когато доставчикът е физическо лице, договорът автоматично се прекратява при смърт на това лице. Възложителят обаче разглежда всяко предложение, представено му от наследниците или наследниците по завещание, ако те са уведомили за желанието си да продължат изпълнението на договора. Решението на възложителя се известява на засегнатите страни до 30 дни след получаването на такова предложение.

47.2. В случаите, когато доставчикът представлява физически лица и едно или повече от тях почине, страните одобряват доклад за напредъка по изпълнение на договора, а възложителят решава дали да прекрати или продължи договора в съответствие с гаранцията, дадена от оцелелите или наследниците или наследниците по завещание, какъвто е съответния случай.

47.3. В случаите, предвидени в членове 47.1 и 47.2 лицата, които предлагат да продължат изпълнението на договора нотифицират възложителя за това в срок от 15 дни от датата на смъртта.

47.4. Тези лица са солидарно отговорни, освен ако в специалните условия не е предвидено друго, за надлежното изпълнение на договора в същата степен, както починалия изпълнител. Продължаването на договора попада под действието на правилата, свързани с направената гаранция, предвидена в член 11.

РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРНИ ВЪПРОСИ

Член 48

Разрешаване на спорни въпроси

48.1. Възложителят и доставчикът полагат всички усилия да разрешат по мирен път спорни въпроси, свързани с договора, които могат да възникнат между тях или между надзора и доставчика.

48.2. Специалните условия предвиждат:

- а) процедурата за разрешаване по мирен път на спорни въпроси;
- б) сроковете, в които след нотифициране на другата страна за спорния въпрос може да се възбуди процедурата за мирно разрешаване на спорни въпроси, както и максималния срок от време, в който може да се постигне мирно разрешаване, който не надвишава 120 дни от започването на приетата процедура;
- в) сроковете за отговор в писмен вид на искане за мирно разрешаване или на други искания, разрешени по време на тази процедура, както и последиците от неспазването на тези срокове.

48.3. Страните могат да се съгласят на разрешаване на спорния въпрос посредством помиряване в посочен срок от време от трета страна след неуспех на предприетата процедура за мирно разрешаване на спорни въпроси.

48.4. Мирното разрешаване или помирителната процедура във всички случаи включват процедура, съгласно която всички жалби и отговори се известяват на другата страна.

48.5. В отсъствието на мирно разрешаване или разрешаване чрез помиряване в максималните указани срокове, спорният въпрос:

- а) в случай на национален договор се разрешава в съответствие с националното законодателство на държавата на възложителя; и
- б) в случай на транс национален договор се разрешава от арбитраж в съответствие с процедурните правила, одобрени от Съвета на ЕИО.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ДОГОВОРИ ЗА УСЛУГИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ В ОСТ

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Страница

Член 1 — Определения

Член 2 — Право и език на договора

Член 3 — Ред на превес на договорни документи

Член 4 — Обяви и писмени съобщения

Член 5 — Надзор и представител на надзора

Член 6 — Преотстъпване на договор

Член 7 — Сключване на договор с подизпълнител

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

Член 8 — Предоставяне на информация

Член 9 — Съдействие по отношение на местни наредби

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КОНСУЛТАНТА

Член 10 — Общи задължения

Член 11 — Кодекс за етично поведение

Член 12 — Независимост

Член 13 — Спецификации и дизайн

Член 14 — Застраховане

Член 15 — Медицински и застрахователни разпореждания

Член 16 — Права на собственик в отчети и документи

ХАРАКТЕР НА УСЛУГИТЕ

Член 17 — Обхват на услугите

Член 18 — Предоставяне на персонал

Член 19 — Екип и оборудване

Член 20 — Стажанти

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА

Член 21 — Заповеди за започване

Член 22 — Срок на изпълнение

Член 23 — Удължаване срока на изпълнение

Член 24 — Закъснения при изпълнението

Член 25 — Временно прекратяване

Член 26 — Изменения

Член 27 — Работно време

Член 28 — Право на отпуск

Член 29 — Сведения /Информация

Член 30 — Отчетни документи

Член 31 — Представяне на отчети

Член 32 — Одобрение на отчети и документи

ПЛАЩАНИЯ

Член 33 — Общи разпоредби

Член 34 — Авансови плащания

Член 35 — Процедура за плащане

Член 36 — Пътуване и транспорт

Член 37 — Промяна на цени

Член 38 — Просрочени плащания

Член 39 — Плащания на трети страни

НАРУШЕНИЕ НА ДОГОВОРА И ПРЕКРАТЯВАНЕ

Член 40 — Нарушение на договора

Член 41 — Прекратяване от възложителя

Член 42 — Прекратяване от консултанта

Член 43 — Форсмажорни обстоятелства

Член 44 — Смърт

РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРНИ ВЪПРОСИ

Член 45 — Разрешаване на спорни въпроси

ПРЕДВАРИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Определения

1.4. За настоящите общи условия и за договора се прилагат следните определения:

ЕИО: Европейска икономическа общност,

ОСТ: асоциирането на отвъдморски страни и територии към ЕИО,

договор: подписаното споразумение между страните за изпълнение на услугите, включително всички приложения към него и всички документи, съставляващи част от него,

консултант: страната, с която възложителят сключва договор,

възложител: държавата или юридическото лице, уредено от публичното или частното право, което сключва договора или от името на което се сключва договора с консултанта,

държавата на възложителя: ОСТ, на чиято територия ще се изпълни договора за услуги,

надзор: правителственият отдел - юридическо лице, уредено от публичното право, или физическото или юридическо лице, определено от възложителя съгласно правото на държавата на възложителя, което отговаря за управлението и/или контрола по изпълнение на договора за услуги и на което възложителят може да делегира права и/или пълномощия съгласно договора,

представител на надзора: всяко физическо или юридическо лице, определено за представител от надзора съгласно договора и упълномощено да представлява надзора при изпълнението на неговите задължения и при упражняването на делегираните му права и/или правомощия. Съответно, когато задължения, права и/или правомощия на надзора са делегирани на представителя на надзора, тогава препратки към надзора включват също така и представителя на надзора,

услуги: задания, които консултантът трябва да извърши съгласно договора като изследвания, проекти, предоставяне на техническа помощ и обучение,

официално задание: заявлението, издадено от възложителя, което дава дефиниция на неговите изисквания и/или цели на услугите, включително, където това е приложимо, методите и средствата, които да се използват от консултанта и/или резултатите, които да се постигнат от него,

ден: календарен ден,

срокове: периоди от време в договора, които започват да текат от деня, последващ действието или събитието, което служи за начална точка на тези

срокове. В случаите, когато последният ден от срока е неработен ден, срокът изтича в края на първия работен ден след последния ден от срока,

договорна цена: сумата, посочена в договора и представляваща първоначалната оценка, която следва да се изплати за предоставянето на услугите или друга такава сума, определена в края на договора като дължима на консултанта съгласно договора,

проект: проектът, във връзка с който следва да се предоставят услугите съгласно договора,

ценова листа: пълна ценова листа, включваща разбивка на общата цена, представена от участника в търга заедно с неговото предложение, изменена както е необходимо и съставляваща част от договора по единична цена,

разбивка на общата цена: подробен списък на ставки и цени, който показва формирането на цената при договор за обща сума, но който не съставлява част от договора,

скици: скици, предоставени от възложителя и/или от надзора и/или скици, предоставени от консултанта и одобрени от надзора, за предоставянето на услугите,

кореспонденция: всяко съобщение написано на ръка, на машина или отпечатано, включително телекс, кабелна трансмисия или факсимиле,

административна заповед: всяко указание или заповед, издадени в писмен вид от надзора на консултанта по отношение предоставянето на услугите,

съобщения: удостоверения, известия, заповеди и указания, издадени съгласно договора,

национална валута: валутата на държавата на възложителя,

чуждестранна валута: всяка позволена валута, която не е националната валута и която е посочена в договора,

общо обезщетение: сумата, не предварително посочена в договора, която се присъжда от съд или арбитражен съд или която се договаря между страните като компенсация, дължима на пострадалата страна при нарушение на договора от другата страна,

оценъчна неустойка: сумата, посочена в договора като компенсация, дължима от консултанта на възложителя за неизпълнение на договора или част от него в сроковете съгласно договора, или дължима от едната страна на другата за всяко друго посочено в договора нарушение,

специални условия: специалните условия, издадени от възложителя като част от поканата за участие в търга, изменени където е необходимо и включени в договора, които се състоят от:

а) изменения на настоящите общи условия;

- б) специални договорни клаузи;
- в) технически спецификации; и
- г) всеки друг въпрос, свързан с договора.

1.2. Заглавията и подзаглавията на настоящите общи условия не могат да се разглеждат отделно и самостоятелно при тълкуването на договора.

1.3. Където контекстът го позволява, думи, които въвеждат единствено число, се приема, че включват множествено число и обратно, а думи, които въвеждат мъжки род, се приема, че включват и женски род и обратно.

1.4. Думи, които въвеждат лица или страни, включват дружества и всяка организация с правна пригодност.

Член 2

Право и език на договора

2.1. Правото на договора е правото на държавата на възложителя, освен ако в специалните условия не е посочено друго.

2.2. За всички въпроси, които не са засегнати в настоящите общи условия, се прилага правото на договора.

2.3. Езикът на договора и на всички съобщения между консултанта, възложителя и надзора или техните представители, е този, посочен в специалните условия. Всички отчети, препоръки и досиета, изготвени от консултанта съгласно договора, са също така на езика, посочен в специалните условия.

Член 3

Ред на превес на договорни документи

Освен ако в договора не е предвидено друго, редът на превес на договорните документи е този, посочен в специалните условия.

Член 4

Обяви и писмени съобщения

4.1. Освен ако специалните условия не предвиждат друго, съобщения между възложителя и/или надзора от една страна, и консултанта от друга се изпращат по поща, чрез кабелна трансмисия, телекс, факсимиле или лична доставка на подходящите адреси, посочени за целта от съответните страни.

4.2. Ако подателят изисква доказателство за получаване, той упоменава това изискване в съобщението си и изисква такова доказателство за получаване във всеки случай, когато има краен срок за получаване на съобщението. Във всички случаи подателят взима всички необходими мерки да осигури получаване на съобщението си.

4.3. Навсякъде в договора, където се посочва даването или издаването на обява, съгласие, одобрение, удостоверение или решение, освен ако не е посочено друго, тези обяви, съгласия, одобрения, удостоверения или решения се издават в писмен вид, а думите „обявявам“, „удостоверявам“, „одобрявам“ или „решавам“ се тълкуват съответно. Това съгласие, одобрение, удостоверение или решение не се отказва или забавя неоснователно.

Член 5

Надзор и представител на надзора

5.1. Надзорът изпълнява задълженията, посочени в договора. Освен ако не е изрично посочено в договора, надзорът няма пълномощия да освобождава консултанта от негови задължения съгласно договора.

5.2. Надзорът може от време на време, запазвайки пълна отговорност, да делегира на представителя на надзора някое от задълженията и пълномощията, предоставени на надзора и може по всяко време да отмени делегирането или да смени представителя. Това делегиране, оттегляне или смяна е в писмен вид и не влиза в сила докато копие от него не се представи на доставчика.

5.3. Всяко съобщение, предадено от представителя на надзора на консултанта в съответствие с условията на делегиране, има същото действие като да бе предадено от надзора, при условие че:

- а) всеки пропуск от страна на представителя на надзора да не одобри отчет или част от услугите не накърнява пълномощията на надзора да не одобри този отчет или услуги и да даде необходимите указания за отстраняването и изправянето им;
- б) надзорът е свободен да отмени или да измени съдържанието на това съобщение.

5.4. Указания и/или заповеди, издадени от надзора, се дават посредством административни заповеди. Където е приложимо, тези заповеди са датирани, номерирани и вписани от надзора в регистър, като копия от тях се доставят на ръка, където е уместно, на представителя на консултанта.

Член 6

Преотстъпване на договор

6.1. Преотстъпване на договор е валидно само ако е писмено споразумение, с което доставчикът прехвърля своя договор или част от него на трета страна.

6.2. Консултантът не преотстъпва без предварително писмено съгласие на възложителя договора или част от него, нито полза или дял в печалбите съгласно договора, с изключение на следните случаи:

- а) такса в полза на банката на консултанта за парични средства, дължими или които ще са дължими съгласно договора; или
- б) преотстъпване на застрахователите на консултанта на правото на консултанта да получи облекчение срещу всяко друго лице, задължено в случаи, когато застрахователите са погасили загуба или задължения на консултанта.

6.3. За целите на член 6.2 одобрението за преотстъпване от възложителя не освобождава консултанта от неговите задължения за тази част от договора, която вече е изпълнена или за не преотстъпената част.

6.4. Ако консултантът е преотстъпил своя договор без разрешение, възложителят може без официално известие за това да приложи автоматически санкциите за нарушение на договора, предвидени в членове 63 и 64.

6.5. Цесионерите трябва да удовлетворяват критериите за право на участие, приложими за сключването на договора.

Член 7

Сключване на договор с подизпълнител

7.1. Договор с подизпълнител е валиден единствено ако е писмено споразумение, с което консултантът поверява изпълнението на част от своя договор на трета страна.

7.2. Консултантът не сключва договор с подизпълнител, нито наема друг независим консултант да изпълни част от услугите без предварително писмено разрешение на възложителя. Услугите, които ще бъдат предмет на договор с подизпълнител и самоличността на независимия консултант се обявяват на възложителя. Възложителят надлежно се отнася към разпоредбите на член 4.3 и в срок от 30 дни от получаването на нотификацията нотифицира консултанта за решението си, като излага причини, в случай че откаже такова разрешение.

7.3. При подбора на подизпълнители и/или други независими консултанти се дава предимство на физически лица или дружества от държавата на възложителя, които могат да предоставят необходимите услуги при сходни условия.

7.4. Подизпълнителите и/или независимите консултанти трябва да удовлетворяват критериите за право на участие, приложими за сключването на договора.

7.5. Възложителят не може да бъде в договорни отношения с подизпълнителите и/или независимите консултанти.

7.6. Консултантът е отговорен за действията, пропуските и нехайството на своите подизпълнители и/или други независими консултанти и техните представители или служители, като да бяха действия, пропуски и нехайство на консултанта, неговите представители или служители. Одобрението от възложителя за сключване на договор за подизпълнение на част от договора или за наемането от консултанта на други независими консултанти или подизпълнители за извършване на част от услугите не освобождава консултанта от неговите задължения съгласно договора.

7.7. Ако възложителят или надзорът установят, че подизпълнител или независим консултант са некомпетентни в изпълнението на задълженията си, възложителят или надзорът могат да поискат от консултанта незабавно да предостави на тяхно място независим консултант или подизпълнител с приемливи от възложителя квалификации и опит или консултантът сам да извърши услугите.

7.8. Ако консултантът сключи договор с подизпълнител или наеме друг независим консултант без предварително одобрение, възложителят може без официално известие за това да приложи автоматически санкциите за нарушение на договора, предвидени в членове 40 и 41.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

Член 8

Предоставяне на информация

8.1. Във възможно най-кратки срокове възложителят предоставя на консултанта цялата информация и/или документация на негово разположение, която може да има отношение за изпълнението на договора. Тези документи се връщат на възложителя при завършване на услугите.

8.2. Доколкото е възможно възложителят предоставя на консултанта съдействие при получаването на релевантна за договора информация, която консултантът разумно поиска за изпълнението на договора.

Член 9

Съдействие по отношение на местни наредби

9.1. Консултантът може да поиска съдействие от възложителя при получаване на копия от закони, наредби и информация относно местни обичаи, заповеди или подзаконови актове на страната, където ще се предоставят услугите и които могат да повлияят на консултанта при изпълнението на задълженията му съгласно договора. Възложителят може да осигури поисканото съдействие на консултанта за сметка на консултанта.

9.2. Съгласно разпоредбите на законите и наредбите относно чуждестранна работна сила на държавата, където ще се предоставят услугите, възложителят

прави всичко възможно да улесни снабдяването на консултанта с всички необходими визи и разрешения, включително разрешения за работа и пребиваване, за служителите, чиито услуги консултантът и възложителят считат за необходими, както и разрешения за пребиваване за техните семейства.

9.3. Възложителят издава на своите служители и представители всички необходими или уместни инструкции за улесняване надлежното и ефективно изпълнение на услугите.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КОНСУЛТАНТА

Член 10

Общи задължения

10.1. Консултантът спазва и съблюдава всички закони и наредби в сила в държавата на възложителя и осигурява спазването и съблюдаването на тези закони и наредби от страна на своя персонал, техните семейства и местните си служители. Консултантът освобождава възложителя от иски и съдебно преследване, възникнали от нарушения на тези закони и наредби от страна на консултанта, неговите служители или техните семейства.

10.2. Консултантът изпълнява услугите с надлежна грижа, ефикасност и старание съгласно най-добрите професионални практики и в съответствие с настоящите общи условия, официалното задание и указанията на надзора.

10.3. Консултантът се съобразява с административни заповеди, издадени от надзора. В случаите, когато консултантът смята, че изискванията на дадена административна заповед са извън пълномощията на надзора или обхвата на договора, той, под страх от ограничения във времето, нотифицира надзора в срок от 30 дни след получаването на заповедта, като привежда доводи. Това уведомление не спира изпълнението на административната заповед.

10.4. Ако консултантът или негови подизпълнители, независими консултанти, представители или служители предложи или се съгласи да предложи или даде или даде на лице подкуп, подарък, паричен подарък или комисионна като подбуда или възнаграждение за извършване или въздържане от извършване на действие свързано с договора или друг договор с възложителя; или като показва благоразположение или неблагоприятно отношение към някого по отношение на договора или друг договор с възложителя, то тогава възложителят може без да накарнява придобити изискуеми права на консултанта съгласно договора да

прекрати договора, при който случай се прилагат разпоредбите на членове 40 и 41.

10.5. Консултантът третира всички документи и сведения, получени във връзка с договора, като лични и поверителни и с изключение на случаите, когато е необходимо за целите на изпълнение на договора, не публикува или разкрива никакви подробности от договора без предварителното писмено съгласие на възложителя или надзора след консултация с възложителя. Ако възникне несъгласие относно необходимостта от публикуването или разкриването за целите на договора, решението на възложителя е окончателно.

10.6. Ако консултантът е съвместно предприятие или консорциум от две или повече лица, всички тези лица солидарно са обвързани с изпълнението на условията на договора съгласно правото на държавата на възложителя и по искане на възложителя определят едно от тези лица за ръководител с пълномощия да обвързва съвместното предприятие или консорциум. Съставът или регистрацията на съвместното предприятие или консорциум не се променят без предварителното писмено съгласие на възложителя.

Член 11

Кодекс за етично поведение

11.1. Консултантът действа по всяко време лоялно и безпристрастно и като верен съветник на възложителя в съответствие с правилата и/или етичния кодекс на своята професия, както и с необходимото благоразумие. Той поспециално се въздържа от публични изявления по отношение на проекта или услугите без предварителното одобрение на възложителя и от участие в дейност, която противоречи на задълженията му към възложителя съгласно договора. Той по никой начин не задължава възложителя без неговото предварително съгласие и когато е уместно изяснява това задължение на трети страни.

11.2. За времето на срока на договора консултантът и неговите служители съблюдают политическите, културни и религиозни практики, разпространени в държавата на възложителя.

11.3. Възнаграждението на консултанта съгласно договора съставлява негово единствено възнаграждение във връзка с договора и нито той, нито негов служител приемат комисионна, отстъпка, непряко плащане или друга отплата във връзка с, или по отношение на, или при изпълнение на своите задължения съгласно договора.

11.4. Консултантът не се възползва, пряко или косвено, от възнаграждение или паричен подарък или комисионна по отношение на патентован или защитен артикул или процес, използвани в или за целите на договора или проекта, освен ако възложителят не е изразил съгласието си за това в писмен вид.

11.5. Консултантът и неговият екип пазят професионална тайна за времето на срока на договора и след изтичането му. В тази връзка, освен с предварителното писмено съгласие на възложителя, нито консултантът, нито наетият от него персонал или служители не съобщават на лице или институция поверителна информация, разкрита им или открита от тях и не оповестяват информация относно препоръките, формулирани в процеса на или в резултат на услугите. Освен това те не използват във вреда на възложителя предоставена им информация и резултати от изследвания, изпитания и проучвания, извършени в процеса или за целите на изпълнение на договора.

Член 12

Независимост

12.1. Консултантът се въздържа от взаимоотношения, които биха могли да компрометират неговата независимост или тази на неговия екип. Ако консултантът не успее да поддържа такава независимост, възложителят може, без да се накърнява правото му на обезщетение за понесените по тази причина от него вреди, да прекрати договора незабавно, без да дава официално предизвестие за това.

12.2. След завършване или прекратяване на договора консултантът ограничава ролята си във връзка с проекта за предоставяне на услугите. Освен с писмено разрешение на възложителя, консултантът или друг изпълнител, консултант или доставчик, филиал на или свързано дружество с консултанта се лишават от право на изпълнението на строителните работи, доставки или други услуги за проекта във всякакво качество, включително подаване на предложение за част от проекта.

Член 13

Спецификации и дизайн

13.1. Консултантът изготвя всички спецификации и проекти за дизайн като използва приети и общопризнати системи, приемливи за възложителя и като взема предвид най-новите критерии за дизайн.

13.2. Консултантът осигурява, че спецификациите и проектите за дизайн и цялата документация, свързана с възлагането на стоки и услуги за проекта са изготвени безпристрастно за насърчаване на конкурентността на предложенията.

Член 14

Обезщетяване

14.1. Консултантът обезщетява, предпазва и защитава за своя сметка възложителя, неговите представители и служители от и срещу всякакви действия, искове, загуби и вреди, възникнали в резултат на негово действие или бездействие при изпълнението на услугите, включително нарушение на правни разпоредби или права на трети страни по отношение на патенти, търговски марки и други форми на интелектуална собственост като авторски права.

14.2. Консултантът застрахова, предпазва и защитава за своя сметка възложителя, неговите представители и служители от и срещу всякакви действия, искове, загуби и вреди, възникнали в резултат на неизпълнение от страна на консултанта на негови задължения съгласно член 10, при условие че:

- а) консултантът се нотифицира за тези действия, искове, загуби и вреди не по-късно от 30 дни след като възложителят научи за тях;
- б) таванът на отговорността на консултанта съгласно член 14 е ограничен до сумата, посочена в специалните условия, като този таван не се прилага за действия, искове, загуби или вреди, причинени от умишлено от консултанта;
- в) отговорността на консултанта съгласно член 14 е ограничена до действия, искове, загуби или вреди, пряко причинени от неизпълнение на неговите задължения по договора и не включва отговорност, възникнала от непредвидими събития, които са случайни или непряко свързани с това неизпълнение.

14.3. По искане на възложителя консултантът отстранява за своя сметка дефект в изпълнението на услугите, в случай на неизпълнение от страна на консултанта на негово задължение съгласно договора.

14.4. Независимо от разпоредби на член 14 в обратния смисъл, консултантът не носи никаква отговорност за действия, искове, загуби или вреди, предизвикани от:

- а) поведение на възложителя, състоящо се в неизпълнение на препоръка на консултанта, или обезсилване на действие, решение или препоръка на консултанта, или налагане на консултанта да изпълни решение или препоръка, с които последният не е съгласен или по отношение които изразява сериозни резерви; или
- б) неправилното изпълнение на указания на консултанта от страна на представители, служители или независими изпълнители на възложителя.

14.5. Консултантът остава отговорен за всяко нарушение на своите задължения съгласно договора за срока след изпълнение на услугите, който е определен от правото на договора.

Член 15

Медицински и застрахователни разпореждания

15.1. Наемането на консултанта от възложителя е под условие от предоставянето на задоволителни за възложителя доказателства, че консултантът и/или неговият персонал са в добро здраве и не страдат от нетрудоспособност, която би могла да повлияе на изпълнението на услугите. Възложителят може да поиска консултантът и/или неговият персонал, който изпълнява услугите, да преминат медицински изследвания от квалифициран практикуващ лекар преди да напуснат обичайното си местопребиваване и във възможно най-бързи разумни срокове представят на възложителя медицинското заключение от изследванията

15.2. За времето на срока на договора консултантът получава медицинска застраховка за себе си и други лица, наети от него съгласно договора. С изключение на случаите, посочени в договора, възложителят не носи отговорност по отношение на медицински разходи на консултанта.

15.3. Възложителят не носи отговорност по отношение на застраховка живот, здравна застраховка, застраховка злополука, пътна или друга застраховка, която е необходима или желателна за персонала на консултанта или неговите подизпълнители или други независими консултанти за целите на услугите, нито за други членове на семействата на тези лица.

15.4. В срок от 20 дни от уведомяването за одобрение на договора консултантът прави и поддържа пълна застрахователна полица за сума до посочения в специалните условия лимит и покриваща от началото на изпълнение на договора и за целия срок на договора следните аспекти:

- а) отговорността на консултанта по отношение на заболяване или промишлена злополука, засягащи негови служители, включително разходите за репатриране по здравословни причини;
- б) загуба или увреждане на оборудване на възложителя, използване за изпълнение на договора;
- в) гражданска отговорност при злополуки, причинени на трети страни или на възложителя и на всеки служител на възложителя, възникващи при изпълнение на договора;
- г) неочаквана смърт или трайна нетрудоспособност в резултат от телесна повреда, причинени по време на договора; и
- д) друга застраховка, която специалните условия могат да посочват, изисквана от законите на държавата на възложителя.

15.5. Специалните условия също така изискват от консултанта да застрахова срещу загуба или увреждане личното имущество на своите служители и техните семейства, намиращи се в държавата на възложителя.

15.6. Консултантът също така незабавно предоставя при поискване от възложителя или надзора доказателство за застрахователната полица и за редовно плащане на премии.

Член 16

Права на собственик в отчети и документи

16.1. Всички отчети и сведения като карти, диаграми, скици, спецификации, планове, статистически данни, изчисления и подкрепящи документи или материали, придобити, съставени или изготвени от консултанта при изпълнение на договора са поверителни и са пълна собственост на възложителя. При завършване на договора консултантът предава всички тези документи и сведения на възложителя. Консултантът може да получи копия от тези документи и сведения, но не ги използва за цели, които не са свързани с договора му без предварително писмено одобрение от възложителя.

16.2. Консултантът не публикува статии, свързани с услугите и не се позовава на тях при изпълнение на услуги за други, нито разгласява информация, получена от възложителя без писменото съгласие на възложителя.

ХАРАКТЕР НА УСЛУГИТЕ

Член 17

Обхват на услугите

17.1. Консултантът изпълнява услугите съгласно договора в съответствие с официалното задание.

17.2. Договорът може да се състои от една или повече от следните задачи:

- проект за установяване и изследване за определяне,
- икономическо или пазарно изследване,
- предварително проучване за практическа приложимост и/или проучване за практическа приложимост,
- проучване за изпълнение на проекта (предварителен или подробен проект и където е уместно — окончателен проект за изпълнение, подготовка на тръжна документация),
- надзор на проекта,
- управление изпълнението на проекта,
- предоставяне на персонал,
- друг вид техническа помощ.

17.3. Специалните условия формулират официалното задание, което включва между другото:

- а) предмета и обхвата на договора;
- б) степента на точност, която да се постигне и различните етапи или части на услугите; и
- в) типа и съдържанието на отчети, заявления, планове, изчисления, измервания, спецификации, оценки и всеки друг документ, който консултантът трябва да състави при завършване на всеки етап от изследването и при завършването на самото изследване.

17.4. Когато договoрът е за техническа помощ за възложителя и/или надзора, консултантът е натоварен и със съветателна функция в полза на възложителя и/или надзора по отношение на всички технически аспекти на проекта, които могат да възникнат при изпълнението му. Консултантът няма отговорност за взимане на решения.

17.5. Когато договoрът е за управление на проекта, консултантът поема в съответствие със законите на държавата на възложителя и в зависимост от пълномощията на надзора, всички задължения по управление, присъщи за контрол по изпълнението на проект.

17.6. Ако съгласно специалните условия от консултанта се изисква да изготви тръжна документация, документацията съдържа всички документи, необходими за консултиране на подходящи изпълнители, производители и доставчици, както и за изготвяне на предложения с оглед извършването на строителни работи или предоставянето на доставки или услуги, включени в покана за участие в търг. Възложителят предоставя на консултанта информацията, необходима за съставяне на административната част от тръжната документация.

17.7. Когато договoрът е за надзор на проект, на консултанта се поверява управлението на изпълнителния етап от проекта.

17.8. Независимо от член 12.2, на консултанта, отговорен за етапите на изследването и/или дизайн на проекта, може да се поверят други услуги при управлението и надзора на проекта, включително предоставянето на технически помощници.

Член 18

Предоставяне на персонал

18.1. Когато договoрът е за предоставяне на персонал за изпълнение на проект, консултантът предоставя този персонал в определени области, свързани с изпълнението на проекта, във вид на техническа помощ в съветническа или управленска роля. Този персонал е на пряко подчинение на надзора.

18.2. Услугите се извършват от посочения в договора персонал за сроковете, обозначени там. Консултантът може с предварителното одобрение на

възложителя да прави незначителни промени в тези срокове, както е подходящо за осигуряване на ефективно изпълнение на услугите, при условие че тези промени не са причина плащания, направени съгласно договора да надвишават договорната цена.

18.3. Консултантът е отговорен за способностите на екипа, който той предоставя на възложителя.

18.4. Консултантът не прави промени в състава на персонала без предварителното одобрение на възложителя. Консултантът осигурява обаче заместник най-малко с равностойни квалификации и опит и приемлив за възложителя, ако:

а) поради заболяване или злополука член на екипа не може да продължи да предоставя услугите си;

б) възложителят установи, че лице, посочено в договора, е некомпетентно или неподходящо за изпълнението на задълженията си съгласно договора;

(в поради всяка друга причина извън контрола на консултанта е необходимо да замени член на персонала си.

18.5. Възнаграждението, което следва да се заплати на лице, представено като заместник не надвишава възнаграждението, което би се платило на заместваното лице.

18.6. С изключение на случаите на заместване в резултат от смърт или когато възложителят поиска заместване, което не е предвидено в договора, консултантът поема допълнителните разходи, възниквали от или свързани с това заместване. Тези разходи включват пътните разходи за завръщането на заместения член на екипа и семейството му и ако е необходимо, разходите, възниквали от необходимостта да се поддържа едновременно на работното място замествания член на екипа и заместника му.

Член 19

Екип и оборудване

19.1. Екипът, който консултантът използва за изпълнение на договора се одобрява от възложителя. Специалните условия посочват минималното ниво на обучение, квалификации и опит на персонала на консултанта и където е уместно — изискваните специализации.

19.2. Препоръки и/или биографични справки за всеки член на консултантския екип, който ще се наеме съгласно договора се подават за одобрение на възложителя или заедно с предложението на консултанта в случай на тръжна процедура, или в други случаи — преди сключването на договора.

19.3. Възложителят известява за одобрението или отказа си в срок от 30 дни от назначаването на консултанта или подаването на документите съгласно член 19.2., какъвто е случая.

19.4. Одобрен от възложителя персонал започва да изпълнява задълженията си на датата или в срока, постановен в специалните условия или, при липса на такива — на датата или в сроковете, указани на консултанта от възложителя.

19.5. Освен ако специалните условия не предвиждат друго, персоналет на консултанта пребивава близо до работното си място. В случаите, когато част от услугите следва да се извършат извън държавата на възложителя, консултантът съобщава на надзора имената и квалификацията на персонала, определен за тази част от услугите, както и за използваното оборудване.

19.6. Консултантът:

а) в срок от 15 дни от сключването на договора изпраща на надзора предложения график за назначаване на персонала, спецификация на задълженията им и списък с оборудването, което възнамерява да използва за услугите;

б) нотифицира надзора навреме за датата на пристигане и отпътуване на всеки член на екипа;

в) подава до надзора за одобрение от негова страна навременно искане за всяка промяна на персонала и за всяко изменение на първоначалния график или промяна на оборудването.

19.7. Консултантът предприема всички необходими мерки да осигури и продължава да осигурява на персонала си необходимото оборудване за изпълнение на посочените им задължения съгласно условия, благоприятстващи максимално ефективността.

Член 20

Стажанти

20.1. Консултантът осигурява обучение по време на срока на договора за стажанти, определени от възложителя съгласно условията на договора.

20.2. Обучение от консултанта на тези стажанти не им предоставя статут на служители на консултанта. Те обаче се съобразяват с указанията на консултанта, както и с разпоредбите на член 11, като да бяха служители на консултанта. Консултантът може при аргументирано искане в писмен вид да получи заместник на определен стажант, чиято работа или поведение са незадоволителни.

20.3. Освен когато не е предвидено друго в договора, възнаграждения за стажанти и пътни разходи, разходи за настаняване и всички други разходи, направени от стажантите, са за сметка на възложителя.

20.4. Консултантът докладва на всеки три месеца на възложителя за заданието по обучение. Непосредствено преди завършването на услугите консултантът съставя отчет за резултата от обучението и оценка на получените от стажантите квалификации с оглед бъдещото им назначение. Формата на тези отчети и процедурата за представянето им се постановяват в специалните условия.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА

Член 21

Заповеди за започване

21.1. Възложителят определя датата, на която изпълнението на договора трябва да започне и нотифицира консултанта в нотификацията за възлагане на договор или чрез административна заповед издадена от надзора.

21.2. Датата на започване на изпълнението е не по-късно от 180 дни след нотификацията за възлагане на договор, освен ако страните не се договорят друго.

21.3. Когато се предвижда услуги да се изпълнят извън държавата на възложителя, по отношение на тези услуги договорът започва на действителната

дата на тяхното изпълнение, което не предхожда датата, определена от възложителя.

Член 22

Срок на изпълнение

22.1. Срокът на изпълнение започва на датата, определена в съответствие с член 21.1 и се посочва в договора без да се засяга удължения на срока, които могат да се предоставят съгласно член 23.

22.2. Ако се предвиждат отделни срокове за изпълнение за отделни лотове, тези срокове не се събират в случаи, когато един консултант изпълнява повече от един лот.

22.3. Ако в случай на проекти за техническо сътрудничество, които обхващат няколко години, специалните условия предвиждат няколко договорни срока, срокът на изпълнение се определя като се вземат предвид разпоредбите на член 31, като страните са задължени само за първия период. С изключение на случаите, когато една от страните желае да прекрати договора при изтичане срока на договора, договорът се подновява последователни допълнения към договора в края на всеки срок, като се посочват мерките, които консултантът трябва да предприеме. Възнаграждението за новия срок се определя от принципите, установени в договора.

22.4. Всяко намерение да не се поднови договора за следващ договорен срок трябва да се съобщи на другата страна не по-късно от 90 дни преди изтичането на текущия договорен срок.

Член 23

Удължаване срока на изпълнение

23.1. Консултантът може да поиска удължаване срока на изпълнение ако е закъснял или ще закъсне със завършването на договора поради някоя от следните причини:

- а) извънредни или допълнителни услуги, поръчани от надзора;
- б) административни заповеди, които засягат датата на завършване, но не по вина на консултанта;

- в) неизпълнение от страна на възложителя на негови задължения съгласно договора;
- г) временно прекратяване на услугите, което не е по вина на консултанта;
- д) форсмажорни обстоятелства;
- е) всяка друга причина, посочена в настоящите общи условия, която не е по вина на консултанта.

23.2. В срок от 15 дни след като консултантът е осведомен за вероятността от възникване на закъснение, той нотифицира надзора за намерението си да поиска удължаване на срока на изпълнение, на който счита, че има право и до 60 дни след това, освен когато не е договорено друго между консултанта и надзора, предоставя на надзора в пълни подробности искането си, за да може тогава искането да бъде разгледано.

23.3. Надзорът предоставя чрез писмено уведомление до консултанта и след надлежна консултация с възложителя и когато е уместно — консултанта, удължаване на срока на изпълнение както е оправдано, за предстоящ или минал период или нотифицира консултанта, че няма право на удължаване на срока.

Член 24

Закъснения при изпълнението

24.1. Ако консултантът не изпълни услугите в срока/сроковете на изпълнение, посочени в договора, възложителят без официално да известява за това и без да се засягат други негови правни средства съгласно договора, има право на оценъчни неустойки за всеки ден или част от него, който изтича между края на срока, посочен за изпълнение или удължен за изпълнение съгласно член 23 и действителната дата на завършване, при ставката и до максималната стойност, посочена в специалните условия.

24.2. Ако възложителят е получил право на максимален размер на иска съгласно член 24.1, той може след като уведоми консултанта да:

- а) прекрати договора; и
- б) да завърши услугите за сметка на консултанта.

Член 25

Временно прекратяване

25.1. По заповед на надзора консултантът спира временно изпълнението на услугите или част от тях за срок от време и по начин, които надзорът сметне за необходимо.

25.2. Надзорът след консултация с възложителя и консултанта определя на консултанта такова удължаване срока на изпълнение във връзка с този иск, каквото по мнението на надзора е справедливо и разумно.

25.3. Ако срокът на временно прекратяване надвишава 180 дни и временното прекратяване не е по вина на консултанта, консултантът може чрез съобщение до надзора да поиска разрешение да поднови изпълнението на услугите в срок от 30 дни или да прекрати договора.

Член 26

Изменения

26.1. Надзорът има правомощия без да променя предмета или обхвата на договора да нареди изменение на част от услугите, необходимо за надлежното завършване на услугите. Тези изменения могат да включва допълнения, пропуски, замени, промени в качеството, количеството и промени в определената последователност, метод или график за изпълнение на услугите. Заповед за изменение не обезсилва като последица договора, но финансовите последиствия, ако има такива, от тези изменения се остойностяват в съответствие с членове 26.5 и 26.7.

26.2. Изменение се прави единствено чрез административна заповед, при условие че:

а) ако по някаква причина надзорът е сметнал за необходимо да издаде устна заповед, възможно най-скоро след това той потвърждава заповедта чрез административна заповед;

б) ако консултантът потвърди в писмен вид устна заповед, издадена за целите на член 26.2, буква а) и потвърждението не се опровергае незабавно в писмен вид от надзора, приема се, че е издадена административна заповед за изменение.

26.3. С изключение на случаите, предвидени в член 26.2, преди всяка административна заповед за изменение надзорът нотифицира консултанта за

характера и формата на това изменение. Възможно най-скоро след получаването на такова уведомление консултантът подава до надзора предложение, съдържащо:

- а) описание на услугата, която ще се изпълни или мерките, които ще се предприемат, както и план за изпълнение; и
- б) всички необходими промени в плана за изпълнение или в някои от задълженията на консултанта съгласно договора; и
- в) всяка промяна на договорната цена в съответствие с правилата, постановени в член 26.

26.4. След като получи от консултанта документите, посочени в член 26.3 надзорът след консултация с възложителя и където е уместно — с консултанта, решава възможно най-бързо дали измененията да се извършат или не. Ако надзорът реши, че измененията ще се извършат, той издава административна заповед, като заявява, че изменението се извършва при цените и съгласно условията, представени в документите на консултанта, упоменати в член 26.3 или изменени от надзора съгласно член 26.5.

26.5. Цените на всички изменения, наредени от надзора в съответствие с членове 26.2 и 26.4 се удостоверяват от надзора в съответствие със следните принципи:

- а) когато задачата е от сходен характер и се изпълнява при сходни условия спрямо артикул, оценен в ценовата листа, той се остойностява при тези ставки и цени, които се съдържат там;
- б) когато задачата не е от сходен характер или не се изпълнява при сходни условия, ставките и цените в договора се използват като основа за остойностяването доколкото е разумно, в противен случай надзорът определя стойността справедливо;
- в) ако характера или стойността на дадено изменение, отнасящо се до характера или стойността на целия договор или част от него са такива, че по мнението на надзора всяка ставка или цена, съдържащи се в договора за независимо кое задание по причина на това изменение се обезсмисля, то тогава надзорът определя такава ставка или цена, каквито при дадените обстоятелства смята за разумни и уместни;
- г) когато изменението се налага поради неизпълнение на задължение или нарушение на договора от страна на консултанта, всеки допълнителен разход, присъщ на това изменение, е за сметка на консултанта.

26.6. При получаването на административната заповед, изискващо изменението, консултантът пристъпва към изпълнение на изменението и при изпълнението на това изменение е задължен от настоящите общи условия като да бяха посочени в договора. До одобрения на удължаване срока на завършване или корекции в договорната цена услугите се изпълняват навреме. Когато заповед за изменение предшества корекцията в договорната цена, консултантът води отчет за разходите за изпълнение на изменението и времето, отделено за това. Тези отчети са на разположение на надзора за проверка по всяко уместно време.

26.7. Когато при условно приемане увеличение или намаление в общата цена на услугите, изискани съгласно договора, в резултат на административна заповед или на друго обстоятелство, което не е причинено по вина на консултанта, надвишава 15 % от договорната цена, надзорът след консултация с възложителя и консултанта определя всички увеличения или намаления на договорната цена вследствие приложението на член 26.5. Така определената сума се базира на сумата, с която увеличението или намалението в стойността на услугите надвишава 15 %. Надзорът нотифицира възложителя и консултанта за сумата, а договорната цена се коригира съответно.

Член 27

Работно време

27.1. Работните дни и часове на консултанта в държавата на възложителя се определят въз основа на законите, наредбите и обичаите на държавата на възложителя и изискванията на услугите.

Член 28

Право на отпуск

28.1. Където в договора се предвижда годишен отпуск, консултантът има право за времето на срока на договора да ползва годишен отпуск при условията постановени в член 28.

28.2. Право на годишен отпуск се натрупва съгласно посочената в договора ставка. Този отпуск се разрешава за всеки пълни шест месеца и част от месец след това, по време на който консултантът изпълнява услугите. Годишен отпуск се ползва по време на срока на изпълнение на договора в момент, който надзорът одобри.

28.3. Право на годишен отпуск не се заменя за пари в брой, освен ако по мнението на надзора изискванията на услугите са такива, че не може да се ползва годишен отпуск по време на изпълнение на договора.

28.4. Консултантът няма право на отпуск по болест или на случаен отпуск пи условие обаче, че надзорът може, изцяло по свое усмотрение поради състрадание или други причини, да разреши на консултанта да ползва неплатен отпуск по време на изпълнението на договора.

Член 29

Сведения/информация

Консултантът предоставя на надзора сведения, свързани с услугите и проекта, които надзорът може да поиска по всяко време. В това отношение консултантът изготвя периодични отчети, чиито предмет и честота са тези, постановени в специалните условия. Трудности при изпълнението или технически пропуски в официалното задание са предмет на нарочни отчети.

Член 30

Отчетни документи

30.1. Консултантът води точни и системни отчети и сметки по отношение на услугите във вид и степен на подробност, каквито са обичайни за професията и достатъчни да покажат точно, че разходите, упоменати в член 35 са надлежно направени за изпълнението на услугите.

30.2. Консултантът разрешава на надзора да проверява по всяко разумно време отчетните документи и сметки, свързани с услугите и да прави копия от тях, както и разрешава на надзора или друго лице, упълномощено от надзора, по всяко разумно време да извърши одит на тези отчетни документи и сметки както по време, така и след предоставянето на услугите.

Член 31

Представяне на отчети

31.1. Непосредствено преди завършването на услугите консултантът съставя поверителен общ отчет заедно, където е уместно, с финансов анализ на проекта и критично изследване на основни проблеми, които могат да са възникнали по време на изпълнението на проекта.

31.2. Отчетът упоменат в член 31.1 се изпраща на надзора в броя копия, посочен в специалните условия не по-късно от 60 дни след завършването на услугите от консултанта. Този отчет не задължава възложителя.

31.3. Когато договорът се изпълнява на етапи, изпълнението на всеки етап дава основание за изготвянето на отчет от консултанта, с изключение на случаите, когато специалните условия предвиждат друго.

31.4. Лицата, с изключение на надзора, до които трябва да се изпратят копия от отчетите и документите, посочени в членове 29 и 31, както и сроковете, в които консултантът трябва да ги изпрати до тях, се посочват в специалните условия. Тези срокове взимат предвид времето, посочено в специалните условия за разглеждане и одобряване или отхвърляне на отчети и документи от възложителя.

Член 32

Одобрение на отчети и документи

32.1. Одобрението от възложителя на отчети и документи, изготвени и представени от консултанта, удостоверява, че те са съобразени с условията на договора.

32.2. В сроковете, постановени в специалните условия, възложителят нотифицира консултанта за решението си по отношение на представените му документи и отчети, като излага причини, в случай че отхвърли отчетите или документите, или поиска изменения.

32.3. Когато даден отчет или документ е одобрен от възложителя под условие на изменения, които консултантът ще направи, възложителят предписва срок за въвеждане на поисканите изменения.

32.4. Когато договорът се осъществява поетапно, извършването на всеки етап е обект на одобрението от възложителя на предходния етап, освен в случаите, в които етапите се извършват едновременно.

ПЛАЩАНИЯ

Член 33

Общи разпоредби

33.1. Валутата или валутите, в които се правят плащания, са тези, посочени в договора.

33.2. Административните и технически условия, които обуславят плащането на авансови плащания, междинни плащания и/или плащания на остатък, направени в съответствие с членове 34—39, се посочват в специалните условия.

Член 34

Авансови плащания

34.1. Ако специалните условия предвиждат това, авансови плащания се правят на консултанта по негово искане за дейности, свързани с изпълнението на услугите като авансово плащане на обща сума, което му позволява да посрещне разходи, произтичащи от започването на договора.

34.2. В зависимост от разпоредбите на специалните условия общата сума на авансовите плащания не надхвърля 60 % от договорната цена.

34.3. Не се предоставят авансови плащания до:

- а) завършване на договора;
- б) предоставяне на възложителя от консултанта на отделна пряко задължена гаранция за пълната стойност на авансовото плащане, направена във вид на банкова гаранция, банков чек, сертифициран чек, облигация, предоставена от застрахователно и/или облигационно дружество, неотменяем акредитив или паричен депозит. Ако гаранцията се предоставя във вид на банкова гаранция, банков чек, сертифициран чек или облигация, те се издават от банка или облигационно и/или застрахователно дружество, одобрени от възложителя в съответствие с критериите за право на участие, приложими за сключването на договора. Във всеки случай гаранцията е валидна и остава в сила най-малко 60 дни след получаването на окончателния отчет.

34.4. Консултантът използва авансовото плащане изключително за дейности, свързани с изпълнението на услугите. Ако консултантът злоупотреби с част от авансовото плащане, то трябва незабавно да се издължи и изплати, като на консултанта не се предоставят други авансови плащания.

34.5. Ако гаранцията за авансовото плащане престане да е валидна и консултантът не успее да поднови валидността ѝ, възложителят може да приспадне сумата на авансовото плащане от бъдещи плащания към консултанта съгласно договора или ако по мнението на възложителя такова приспадане е неосъществимо, възложителят може да прекрати договора.

34.6. Ако договорът се прекрати по каквато и да е причина, гаранциите, осигуряващи авансовото плащане могат незабавно да се потърсят, за да се изплати остатъка от авансовото плащане, което консултантът все още дължи, като поръчителят не може да забавя плащане или да повдига възражение по каквато и да е причина.

34.7. Гаранцията за авансово плащане, предвидена в член 34 не се освобождава при изплащане на авансовите плащания.

34.8. По-нататъшни условия и процедури за предоставяне и изплащане на авансови плащания се постановят в специалните условия.

Член 35

Процедура за плащане

35.1. Консултантът има право на междинно плащане или на изплащане на окончателния баланс в съответствие с процедурите, графика и сроковете, постановени в договора и когато услугите са предоставени и приети.

35.2. Възнаграждение за части от месец се изчисляват върху дневна ставка от една тридесета от съответната месечна единична цена. Намаления за непълно предоставяне на услуги се прави въз основа на цените, постановени в договора по отношение на тази част от услугите, която не е предоставена.

35.3. За тази част от договора, която е на база общи и фиксирани цени или цени на дребно, могат да се предвидят междинни плащания само по отношение на направени услуги, а в случай че част от договора се базира на възстановяване на разходи — при представяне на подходящите подкрепящи документи.

35.4. Размерът на междинно плащане не надвишава 90 % от стойността на услугите, за които се отнася; останалите 10 %, които се задържат, се изплащат при окончателния баланс.

35.5. Честотата на междинните плащания се постановява в специалните условия. Като общо правило те се правят месечно или при завършване на определени етапи или части от услугите.

35.6. Условията, от които плащания, свързани с други поверени на консултанта услуги се обуславят се постановяват в специалните условия.

35.7. За всяко плащане консултантът изпраща на възложителя четири копия от писмено искане за плащане заедно с подробни заявления, придружени от бележки, фактури, ваучери и други подходящи подкрепящи материали, за дължимите суми за всеки месец или период.

35.8. В срок от 30 дни от получаването на въпросното искане за междинно плащане то се одобрява или изменя по такъв начин, че по мнение на надзора искането да отразява сумата, дължима на консултанта в съответствие с договора. В случаи, когато има различни мнения по отношение стойността на даден артикул, становището на надзора има превес. При определяне на дължимата на консултанта сума надзорът издава на възложителя и на консултанта удостоверение за междинно плащане за сумата, дължима на консултанта и нотифицира консултанта за кои услуги е направено плащането.

35.9. Надзорът може посредством удостоверение за междинно плащане да внесе корекции или изменения във всяко предишно удостоверение, което е издал и има правомощия да измени стойността в удостоверение за междинно плащане или да задържи издаването му, ако услугите или част от тях не са извършени в удовлетворителна за него степен.

35.10. Изплащане на окончателния баланс се обуславя от изпълнение от консултанта на всички негови задължения, свързани с изпълнението на всички етапи или части от услугите и одобрението на възложителя на последния етап или последната част от услугите. Окончателно плащане се прави едва след като окончателният отчет и окончателно заявление, определени като такива, са представени от консултанта и одобрени като задоволителни от възложителя. Всяка сума, която възложителят е заплатил, или е принуден да заплати в съответствие с член 35 сврѹх тази, на която консултантът има право съгласно

договора, се възстановява от консултанта на възложителя в срок от 30 дни след като консултанта получи известие за това.

35.11. Ако някое от следните събития възникне или продължи, възложителят може чрез писмено известие до консултанта временно да спре всички или част от дължими плащания на консултанта съгласно договора:

- а) неизпълнения на задължения на консултанта при изпълнение на договора;
- б) всяко друго условие, за което консултантът е отговорен съгласно договора и което по мнение на възложителя пречи или заплашва да попречи на успешното завършване на проекта или договора.

Член 36

Пътуване и транспорт

36.1. Освен ако в специалните условия не е предвидено друго, пътните разноски за служители на консултанта, които имат право на това, и техните съпрузи и несамостоятелни деца по смисъла на правото на страната, в която се намира регистрираното място на стопанска дейност на консултанта, са за сметка на възложителя. Тези разходи са ограничени до разхода за най-директния възможен маршрут между обичайното местожителство и мястото, където се изпълнява договора.

36.2. При пътуване със самолет се ползва икономическа класа. Пътувания, които налагат придвижване по море, с влак или по река са първа класа. Разходите за транспортиране на багажа на служители, които имат право на това, между обичайното местожителство и мястото, където се изпълнява договора са за сметка на възложителя в рамките на постановените в специалните условия лимити за товар.

36.3. Условията, при които транспортни разходи за документи, оборудване и материали могат да се поемат от възложителя се посочват в специалните условия.

36.4. Във всички случаи възстановяването е обусловено от предоставяне на подкрепящи документи.

Член 37

Промяна на цени

37.1. Освен ако в специалните условия не е предвидено друго и с изключение на случаите, предвидени в член 37.4, договорите са с фиксирани цени, които не подлежат на промяна.

37.2. В случаите, когато съгласно договора цените могат да се променят, тези промени взимат предвид вариации в цените на важни местни или външни елементи, които са послужили като база за изчисляване цената на предложението, като работна сила и други услуги. Подробните правила за промяна се постановяват в специалните условия.

37.3. Приема се, че цените, съдържащи се в предложението на консултанта:

- а) са определени на база условията в сила 30 дни преди крайната дата, определена за подаване на предложения; или в случай на договори с пряко договаряне — датата на договора;
- б) взимат предвид законодателството и съответните данъчни разпоредби, приложими към датата, посочена в член 37.3, буква а).

37.4. В случай на промени или въвеждане на национален или държавен законодателен акт, наредба, указ или друг закон или наредба или подзаконов акт на местен или друг държавен орган след датата, посочена в член 37.3, което предизвиква промяна в договорните отношения между страните по договора, възложителят и консултантът обсъждат как най-добре да се продължи съгласно договора, и в резултат от тези обсъждания могат да решат:

- а) да променят договора; или
- б) едната страна да заплати обезщетение на другата за възникналите несъответствия; или
- в) да прекратят договора по взаимно съгласие.

37.5. В случай на закъснение в изпълнението на услугите, за които консултантът е отговорен или в края на срока за изпълнение, изменен както е необходимо в съответствие с договора, не се разрешава промяна на цените в срок от 30 дни преди завършване на услугите, освен когато се прилага нова ценова индексация, ако това е в полза на възложителя.

Член 38

Просрочени плащания

38.1. Изплащане на консултанта на сумите, дължими съгласно всяко от удостоверенията за междинно плащане и удостоверение за окончателен баланс, издадени от надзора се прави от възложителя в срок до 90 дни след като това удостоверение е получено от възложителя. Ако постановеният срок за плащане е просрочен, консултантът има право на лихва, изчислена пропорционално въз основа на броя дни на закъснението, при лихвен процент, посочен в специалните условия, обусловен от максимален срок, също посочен там. Консултантът има право на това плащане без официално известие и без да се засяга друго право или правно средство съгласно договора. В случай на окончателен отчет за финансовите разходи, лихвата за просрочено плащане се изчислява за ден при лихвения процент, посочен в специалните условия.

38.2. Просрочване на плащането с повече от 120 дни след изтичане на срока, постановен в член 38.1 дава право на консултанта или да не изпълни договора, или да го прекрати.

Член 39

Плащания на трети страни

39.1. Всички нареждания за плащане на трети страни могат да се изпълнят едва след преотстъпване на договора, направено в съответствие с член 6. Възложителят се нотифицира за преотстъпването на договора.

39.2. Консултантът е единствено отговорен за нотифициране на цесионерите.

39.3. В случай на правно задължаваща възбрана върху имуществото на консултанта, което засяга дължими на консултанта плащания съгласно договора и без да се засяга постановления в член 38 срок, възложителят разполага с 30 дни от деня, в който е получил уведомление за окончателно отстраняване на пречката за плащане, да възстанови плащанията към консултанта.

НАРУШЕНИЕ НА ДОГОВОРА И ПРЕКРАТЯВАНЕ

Член 40

Нарушение на договора

40.1. Всяка страна извършва нарушение на договора, ако не изпълни свое задължение съгласно договора.

40.2. При възникване на нарушение на договора, пострадалата от нарушението страна има право на следните средства на правна защита:

- а) обезщетение; и/или
- б) прекратяване на договора.

40.3. Обезщетението може да бъде:

- а) общо обезщетение; или
- б) оценъчна неустойка.

40.4. Във всички случаи, когато възложителят има право на обезщетение, той може да приспадне това обезщетение от суми, дължими на консултанта или от съответната гаранция.

40.5. Съгласно законодателството на държавата на възложителя, възложителят има право на обезщетение за на всички, които са станали явни след изпълнението на поръчката.

Член 41

Прекратяване от възложителя

44.1. Възложителят може по всяко време и с незабавно действие да прекрати договора, освен в случаите, предвидени в член 41.2.

44.2. Освен когато в настоящите общи условия не е предвидено друго, възложителят може, със седемдневно предизвестие на консултанта, да прекрати договора във всеки един от следните случаи, когато:

- а) консултантът не извърши съществена част от услугите в съответствие с договора;
- б) консултантът продължава да не изпълнява задължения в срок от 14 дни след като възложителят го е уведомил за временно спиране на плащания съгласно член 35.11;

- в) консултантът не се съобрази в разумен срок с предизвестие от надзора, изискващо от него добросъвестно да отстрани пропуск или неизпълнение на задълженията си съгласно договора, което сериозно влияе на правилното и навременно изпълнение на договора;
- г) консултантът откаже да изпълни или пренебрегне изпълнението на административни заповеди, издадени от надзора;
- д) консултантът преотстъпи договора или сключи договор с подизпълнител без разрешението на възложителя;
- е) консултантът фалира или изпадне в несъстоятелност или има съдебна заповед за завеждане на дело за несъстоятелност или постигне компромис с кредиторите си или дейността се извършва от синдик, попечител или доверител в полза на кредиторите му, или прекрати съществуването си;
- ж) взето е неблагоприятно окончателно решение по отношение на нарушение, свързано с професионалното поведение на консултанта;
- з) възникне друга неспособност, възпрепятстваща изпълнение на договора;
- и) възникне организационна промяна, която засяга промяна в правосубектността, характера или управлението на консултанта, освен ако такава промяна не е вписана в допълнителна клауза към договора;
- й) консултантът не успее да поддържа независимостта си в съответствие с член 12.1.
- к) консултантът не успее да предостави изискваните гаранции или застраховка, или ако лицето, предоставящо предишни гаранции или застраховки, не може да спази задълженията си.

41.3. Прекратяването не засяга други права или правомощия съгласно договора на възложителя и консултанта. Възложителят може впоследствие сам да завърши услугите или да сключи друг договор с трета страна за сметка на консултанта. Отговорността на консултанта за закъснение при завършване незабавно се преустановява при прекратяване от страна на възложителя на договора без да се засяга друга отговорност съгласно договора, която вече е възникнала.

41.4. При прекратяване на договора или при получаване на предизвестие за това, консултантът предприема незабавни стъпки да приключи услугите надлежно и почтено, като съкрати разходите до минимум.

41.5. Възможно най-скоро след прекратяване на договора надзорът удостоверява стойността на услугите и всички дължими на консултанта суми към датата на прекратяване.

41.6. Възложителят не е длъжен да прави по-нататъшни плащания на консултанта, до завършване на услугите, когато възложителят има право да си възстанови от консултанта допълнителни разходи, ако има такива, за завършване на услугите или изплаща на консултанта остатък, който му дължи.

41.7. Ако възложителят прекрати договора, той има право да си възстанови от консултанта загуби, които е понесъл до максималната стойност, посочена в договора. Ако такава максимална стойност не е посочена, възложителят, без да засяга други свои правни средства съгласно договора, има право да си възстанови тази част от договорната цена, която съответства на частта от услугите, която не е завършена задоволително по вина на консултанта.

41.8. Когато прекратяването не е породено от действие или пропуск на консултанта, той има право да предяви иск за обезщетение за понесени загуби в допълнение към сумите, които му се дължат за вече извършена работа.

Член 42

Прекратяване от консултанта

42.1. Консултантът може след като е дал 14-дневно предизвестие на възложителя да прекрати договора, ако възложителят:

- а) не изплати на консултанта дължимите суми съгласно удостоверение на надзора след изгичането на посочения в член 38.2. срок; или
- б) системно не изпълнява задълженията си след няколкократно напомняне; или
- в) прекрати изпълнението на услугите или на част от тях за повече от 180 дни поради причини, които не са посочени в договора или не се дължат на вина на консултанта.

42.2. Това прекратяване не засяга други права на възложителя или на консултанта, придобити съгласно договора.

42.3. В случай на такова прекратяване възложителят заплаща на консултанта загуба или увреждане, които консултантът е понесъл. Това допълнително заплащане не надвишава лимит, който трябва да е посочен в договора.

Член 43

Форсмажорни обстоятелства

43.1. Нито една от страните не се счита за не изпълняваща или нарушаваща задълженията си съгласно договора, ако изпълнението на тези задължения е предотвратено от форсмажорни обстоятелства, които възникват след датата на уведомление за сключване на договор или датата, когато договорът влезе в сила, която от двете дати е по-ранна.

43.2. Терминът „форсмажорни обстоятелства“ тук се използва за обозначаване на стихийни природни бедствия, стачки, локаути или други промишлени безредици, действия на обществено опасни лица, обявени или не войни, блокади, въстание, метежи, епидемии, свличания, земетресения, бури, светкавици, наводнения, отмивания, граждански безредици, експлозии и други подобни непредвидими събития, които не са в контрола на нито една от страните и които нито една от страните не е успяла да преодолее с подобаващо старание.

43.3. Независимо от разпоредбите на членове 24 и 41, консултантът не е задължен да изплати оценъчна неустойка или прекратяване поради неизпълнение на задълженията ако и до степента, където закъснението му при изпълнение или друго неизпълнение на задълженията му съгласно договора са в резултат на форсмажорни обстоятелства. Възложителят по сходен начин не е отговорен, независимо от разпоредбите на членове 38 и 42, за лихви върху закъснелите плащания, за неизпълнение или прекратяване от консултанта поради неизпълнение на задълженията ако и до степента, където закъснението на възложителя или друго негово неизпълнение на задълженията му са в резултат на форсмажорни обстоятелства.

43.4. Ако някоя от страните смята, че са възникнали форсмажорни обстоятелства, които могат да повлияят върху изпълнението на нейните задължения, тя незабавно нотифицира другата страна и надзора, като представя подробности за характера, вероятната продължителност и очакваните последици от обстоятелствата. Освен ако надзорът не е указал друго в писмен вид, консултантът продължава да изпълнява задълженията си съгласно договора, доколкото е разумно изпълнимо и търси всякакви разумни алтернативни средства за изпълнение на задълженията си, които не се възпрепятстват от форсмажорното събитие. Консултантът не използва тези алтернативни средства освен ако не му е указано от надзора.

43.5. Ако консултантът направи допълнителни разходи при съблюдаване указанията на надзора или при използването на алтернативни средства съгласно член 43.4, сумата за това се удостоверява от надзора.

43.6. Ако възникнат форсмажорни обстоятелства и продължат 180 дни, то тогава, независимо от удължаване на срока за завършване на договора, което е предоставено на консултанта поради тези обстоятелства, всяка страна има право да представи на другата 30-дневно предизвестие за прекратяване на договора. Ако при изтичане на 30-дневния срок форсмажорните обстоятелства продължават, договорът се прекратява и в следствие на това съгласно правото, уреждащо договора, страните се освобождават от по-нататъшно изпълнение на договора.

Член 44

Смърт

44.1. В случаите, когато консултантът е физическо лице, договорът автоматично се прекратява при смърт на това лице. Възложителят обаче разглежда всяко предложение, представено му от наследниците или наследниците по завещание, ако те са уведомили за желанието си да продължат изпълнението на договора. Решението на възложителя се известява на засегнатите страни до 30 дни след получаването на такова предложение.

44.2. В случаите, когато консултантът представлява физически лица и едно или повече от тях почине, страните одобряват отчет за напредъка по изпълнение на договора, а възложителят решава дали да прекрати или продължи договора в съответствие с гаранцията, дадена от оцелелите или наследниците или наследниците по завещание, какъвто е съответния случай.

44.3. В случаите, предвидени в членове 44.1 и 44.2 лицата, които предлагат да продължат изпълнението на договора нотифицират възложителя за това в срок от 15 дни от датата на смъртта.

44.4. Тези лица са солидарно отговорни, освен ако в специалните условия не е предвидено друго, за надлежното изпълнение на договора в същата степен, както консултанта. Продължаването на договора попада под действието на правилата, свързани с направената гаранция, предвидена в настоящите условия.

РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРНИ ВЪПРОСИ

Член 45

Разрешаване на спорни въпроси

45.1. Възложителят и консултантът полагат всички усилия да разрешат по мирен път спорни въпроси, свързани с договора, които могат да възникнат между тях или между надзора и консултанта.

45.2. Специалните условия предвиждат:

- а) процедурата за разрешаване по мирен път на спорни въпроси;
- б) сроковете, в които след нотифициране на другата страна за спорния въпрос може да се възбуди процедурата за мирно разрешаване на спорни въпроси, както и максималния срок от време, в който може да се постигне мирно разрешаване, който не надвишава 120 дни от започването на приетата процедура;
- в) сроковете за отговор в писмен вид на искане за мирно разрешаване или на други искания, разрешени по време на тази процедура, както и последиците от неспазването на тези срокове.

45.3. Страните могат да се съгласят на разрешаване на спорния въпрос посредством помиряване в посочен срок от време от трета страна след неуспех на предприетата процедура за мирно разрешаване на спорни въпроси.

45.4. Мирното разрешаване или помирителната процедура във всички случаи включват процедура, съгласно която всички жалби и отговори се известяват на другата страна.

45.5. В отсъствието на мирно разрешаване или разрешаване чрез помиряване в максималните указани срокове, спорният въпрос:

- а) в случай на национален договор се разрешава в съответствие с националното законодателство на държавата на възложителя; и
- б) в случай на транс национален договор се разрешава от арбитраж в съответствие с процедурните правила, одобрени от Съвета на ЕИО.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ПРОЦЕДУРНИ ПРАВИЛА ПРИ ПОМИРЕНИЯ И АРБИТРАЖ НА ДОГОВОРИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ В ОСТ

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Страница

Член 1 — Приложно поле

Член 2 — Определения

Член 3 — Известия и изчисляване на срокове

Член 4 — Изчерпване на вътрешни административни процедури

Член 5 — Помирение

II. СЪДЪТ

Член 6 — Националност на арбитрите

Член 7 — Брой арбитри

Член 8 — Назначаване на едноличен арбитър

Член 9 — Назначаване на трима арбитри

Член 10 — Назначения на назначаващия орган

Член 11 — Отвод на арбитри

Член 12 — Заместване на арбитър

III. АРБИТРАЖНА ПРОЦЕДУРА

Член 13 — Общи разпоредби

Член 14 — Приложимо право и процедурни правила

Член 15 — Език на арбитражната процедура

Член 16 — Място на разглеждане на делото

Член 17 — Представителство и помощ

Член 18 — Образуване на арбитражната процедура

Член 19 — Искова молба

Член 20 — Писмено възражение на ответника по иск

Член 21 — Изменения в иска или възражението на ответника

Член 22 — Възражения против юрисдикцията на съда

Член 23 — По-нататъшни писмени заявления

Член 24 — Срокове

Член 25 — Доказателства

Член 26 — Устни производства

Член 27 — Временни защитни мерки

Член 28 — Експерти

Член 29 — Пропуски

Член 30 — Доказателства

Член 31 — Отказ от право на позоваване на настоящите правила

IV. АРБИТРАЖНО РЕШЕНИЕ

Член 32 — Решения

Член 33 — Срок, обхват, форма и действие на арбитражното решение

Член 34 — Изпълнение на арбитражното решение

Член 35 — Спогодба или други основания за прекратяване

Член 36 — Тълкуване на арбитражното решение

Член 37 — Поправка на арбитражно решение

Член 38 — Допълване на арбитражното решение

Член 39 — Такси

Член 40 — Разноски

Член 41 — Авансово депозирание на разноски

I — ВЪВЕДЕНИЕ

Член 1

Приложно поле

Спорни въпроси, свързани с договор финансиран от Европейския фонд за развитие (ЕФР), които съгласно разпоредбите на общите условия и специалните условия, уреждащи договора, могат да се уредят чрез помирителна процедура или арбитраж, се уреждат в съответствие с настоящите процедурни правила.

Член 2

Определения

В настоящите правила, освен ако контекстът не изисква друго, следните думи и изрази имат значението, определено им тук:

ОСТ: отвъдморските страни и територии, асоциирани чрез Съвета към Европейската икономическа общност (ЕИО),

Решение на Съвета: Решение 91/482/ЕИО от 25 юли 1991 г. на Съвета на Европейските общности относно асоциирането на отвъдморските страни и територии към ЕИО,

държава-членка: държава-членка на ЕИО,

административен орган: органът в съответната ОСТ, натоварен със задължението да урежда посредством административни методи спорни въпроси, възникнали съгласно или във връзка с договори, по които възложителят е страна,

съдът: арбитражният съд,

назначаващ орган: органът, съгласуван от страните по арбитража или при отсъствието на такова споразумение, установено от настоящите правила, органът, който назначава арбитър,

възложител: държавата или юридическото лице, уредено от публично или частно право, които сключват договора или за сметка на които се сключва договора,

договорът: ЕФЛ договор за строителни работи, доставки или услуги,

ищец: страната, която възбужда арбитражната съдебна процедура като нотифицира другата страна за искането на арбитраж и представя иск,

ответник: страната по арбитраж, срещу която са предявени искиове,

страна: използвано във връзка с арбитраж — ищецът или ответникът в арбитража.

Член 3

Известия и изчисляване на срокове

3.1. Известие, предвидено в настоящите правила, се връчва чрез писмо с обратна разписка или физическа доставка с искане за потвърждение за получаването и в двата случая. Приема се, че известието е получено в деня, когато е доставено по този начин.

3.2. За целите на изчисляване на срок от време съгласно настоящите правила, срок от време започва да тече в деня след датата на получаване на известие, съобщение или предложение. Ако последният ден от този срок е официален празник или неработен ден на адреса, посочен в известието, съобщението или предложението, срокът се удължава до първия работен ден, който следва. Официални празници или неработни дни обаче, възникващи по време на срока от време, се включват при изчисляване на срока.

Член 4

Изчерпване на вътрешни административни процедури

4.1. Съгласно настоящите условия спор не се отнася до арбитраж, освен ако всички вътрешни административни процедури, предвидени от съответната ОСТ за уреждане на такива спорове, не са изчерпани или се считат за изчерпани. Административната съдебна процедура се счита за изчерпана, ако административният орган в срок до 120 дни от получаването на първоначалното искане за уреждане на спора не е издал окончателно решение.

4.2. В случаите, когато не е възможно просителят да се обърне към административна съдебна процедура поради липсата на такава в съответната ОСТ, спорът може да се отнесе към арбитраж съгласно настоящите правила едва след като просителят е уведомил другата страна за тази жалба и другата страна не е предприела смислени стъпки да поправи или отстрани причината за жалбата в срок до 120 дни след получаването на нотификацията.

Член 5

Помирение

5.1. По всяко време преди искане за арбитраж, лице с правото да поиска арбитража може да поиска мирно посредничество на органа, финансиращ договора или уреждане на спорния въпрос чрез помирение в съответствие с настоящите правила.

5.2. Ако страните по спора се съгласят, помирението се води от едноличен/единствен помирител, в противен случай се води от тричленна помирителна комисия.

5.3. За да отговаря на изискванията за назначаване за помирител, лицето трябва да е гражданин на ОСТ или на държава-членка.

5.4. Когато помирението ще се води от едноличен помирител, страните по спора се договарят за помирителя. Когато помирението ще се води от помирителна комисия, всяка от страните по спора предлага един от членовете на комисията. Третият член на комисията, който е председател и който е с националност, различна от тази на засегнатите страни, се избира от другите двама члена на комисията.

5.5. Страната, която отправя искане за помирение, нотифицира другата страна за искането.

Искането се състои от изложение на случая на просителя и се придружава от копия на релевантни документи. Искането съдържа също така името и адреса на лицето, предложено за помирител.

5.6. В срок до 60 дни от получаването на нотификацията за искането, другата страна нотифицира просителя дали е готова да приеме опит за помирение и в такъв случай да представи на просителя отговор на случая на просителя. Отговорът също съдържа името и адреса на лицето, предложено от другата страна за помирител.

5.7. В срок до 30 дни от получаването на отговора членовете на помирителната комисия, избрани от страните, предлагат председателя.

5.8. Съдебното разглеждане от помирител или помирителна комисия е възможно най-неформално и бързо, доколкото е съвместимо със справедливо и обективно уреждане на спора и се основава на безпристрастно изслушване на всяка страна.

Всяка от страните може да се яви лично или да се представлява от представител по свой избор.

5.9. След разглеждане на случая, помирителят или помирителната комисия предлага на страните условия на спогодба.

5.10. Ако възникне споразумение, помирителят или помирителната комисия съставят и подписват протокол за споразумението. Протоколът се подписва от страните, за да декларират, че го приемат. Така подписаният от страните протокол от споразумението е задължителен за тях.

5.11. Копия от така подписания протокол на споразумение се дава на страните.

5.12. Ако не възникне споразумение, страните са свободни да отнесат спора си към арбитраж съгласно настоящите правила, в който случай никаква информация, изтекла във връзка със съдебното разглеждане пред помирител или помирителна комисия по никой начин не засяга законните права на всяка от страните.

5.13. Лице, което е разглеждало като помирител или член на помирителна комисия уреждане на спора не може да бъде назначено за арбитър по същия въпрос.

II — АРБИТРАЖЕН СЪД

Член 6

Националност на арбитрите

За да отговаря на изискванията за назначаване за арбитър, лицето трябва да е гражданин на ОСТ или държава-членка.

Член 7

Брой арбитри

Ако страните са съгласни, съдът се състои от един единствен арбитър. Такова споразумение се постига от страните в срок до 15 дни след като ответникът получи известието за започване на арбитражната съдебна процедура, както е предвидено в член 18. Ако страните не успеят да се споразумеят за арбитраж от един арбитър в посочения срок, или ако се споразумеят за друго, съдът се състои от трима арбитри.

Член 8

Назначаване на едноличен арбитър

8.1. Ако се назначава едноличен арбитър, страните се споразумяват за този арбитър или за назначаващия орган, който да назначи арбитър в срок до 60 дни след започването на арбитражната съдебна процедура, както е постановено в член 18.

8.2. Когато:

- а) страните не могат да се споразумеят за арбитъра или за назначаващия орган в посочения 60-дневен срок; или
- б) съгласуваният от страните назначаващ орган откаже да действа или не успее да назначи арбитър в срок до 60 дни от получаване на искане от страните за това,

всяка от страните може да поиска най-старшите по чин измежду съдиите на Международния съд в Хага, които са граждани на ОСТ и държава-членка, да упражнят правомощията на назначаващия орган.

Член 9

Назначаване на трима арбитри

9.1. Ако трябва да са назначат трима арбитри, всяка страна назначава един арбитър. Така назначените двама арбитри избират третия арбитър, който е председателстващият арбитър на съда.

9.2. Всяка страна назначава арбитър в срок от 60 дни от датата на споразумението между страните за тричленен състав на съда или от датата,

когато учредяването на съд с едноличен арбитър от гледна точка на член 7.1 е било изключено.

9.3. Ако:

а) в срок до 30 дни след като всяка страна е назначила свой арбитър двамата избрани арбитри не са избрали третия арбитър; или

б) в срок до 30 дни след като едната страна е получила уведомление за назначаването на арбитър другата страна не уведоми първата страна кой арбитър е назначила,

по искане на една от страните назначаващият орган назначава необходимия арбитър.

9.4. Не по-късно от 60 дни след конкретната липса на резултат, която налага необходимостта да се призове назначаващия орган, страните се споразумяват за назначаващия орган. Ако след изтичането на този срок страните не са се споразумели за назначаващ орган, всяка страна може да поиска най-старшите по чин измежду съдиите на Международния съд в Хага, които са граждани на ОСТ и държавите-членки, да упражнят правомощията на назначаващ орган.

Член 10

Назначения на назначаващия орган

10.1. Когато назначаващ орган е помолен да назначи арбитър, страната, която отправя искането изпраща на назначаващия орган копие от известието за арбитраж, посочено в член 18.1 и копие от договора, съгласно който или във връзка с който е възникнал спора. Назначаващият орган може да изиска от всяка страна такава информация, каквато сметне за необходима за изпълнение на задълженията си.

10.2. Всяка от страните може да предложи имена на лица, подходящи да бъдат назначени като арбитри от назначаващия орган. Когато се прави такова предложение се дават пълните имена, адреси и националност на предлаганите лица заедно с описание на квалификацията им.

10.3. Назначаващият орган назначава арбитъра или арбитрите възможно най-скоро. При назначаването назначаващият орган:

а) обръща внимание на съображения, които вероятно ще осигурят назначаването на независим и безпристрастен арбитър с националност, различна от националностите на страните и с репутация на висок морал, който има призната вещина в областта на правото, технически науките или финансите, приложима за спорните въпроси; и

б) освен когато двете страни не са се споразумели друго или назначаващият орган реши по свое усмотрение, че процедурата не е подходяща за конкретния случай/случай, използва следната списък процедура:

i) назначаващият орган изпраща на двете страни идентичен списък, съдържащ най-малко три имена на лица, които отговарят на изискванията за назначаване за арбитър по смисъла на член 6.1 и член 10.3, буква а);

ii) до 30 дни след получаването на този списък всяка страна връща списъка на назначаващия орган, след като е изтрила името или имената, срещу които възразява и като е номерирала останалите имена в списъка по реда на предпочитанията си. Ако списъкът не се изпрати обратно или не е направена промяна в реда, по който имената се появяват в първоначалния списък, имената върху този списък се приемат за одобрени от съответната страна в реда, по който се появяват;

iii) при обратно получаване на списъка от двете страни или след изтичане на срока за обратно получаване, която от двете дати е по-рано, назначаващият орган назначава в срок от 30 дни арбитъра измежду одобрените или приети за одобрени имена от списъка и в съответствие с реда на предпочитание, отбелязан от страните;

iv) ако независимо поради каква причина не може да се направи назначаване съгласно тази процедура, назначаващият орган може да назначи подходящ арбитър, като надлежно отчита интереса на страните, характера на спора и където е приложимо — факта, че една от страните е държава.

Член 11

Отвод на арбитри

11.1. Евентуален арбитър разкрива на тези, които се обръщат към него във връзка с негово възможно назначаване, всякакви факти или обстоятелства, които е вероятно да предизвикат основателни съмнения или подозрение по отношение на неговата безпристрастност или независимост. Лице, назначено за арбитър разкрива такива факти или обстоятелства на страните, освен ако те вече не са информирани от него за тези обстоятелства.

11.2. Страна може да поиска отвод на всеки арбитър, ако съществуват факти или обстоятелства, които предизвикват основателни съмнения или подозрения по отношение на неговата безпристрастност или вещина. Страна обаче може да

поиска отвод на арбитър, назначен от нея или при чието назначение е участвала само поради причини, за които тя научава след като назначаването е направено.

11.3. Страна, която възнамерява да поиска отвод на арбитър изпраща известие за това в писмен вид, като излага причините за искания отвод, до съда, арбитъра, чийто отвод се иска и другата страна. Известието се изпраща до 15 дни от учредяването на съда или от назначаването на арбитъра, чийто отвод се иска, което от двете е по-късно, или до 15 дни след като обстоятелствата, оправдаващи отвода, са станали известни на страната, която иска отвода.

11.4. Когато другата страна е съгласна с отвод, поискан от едната страна, или когато арбитъра, чийто отвод се иска, се оттегли от поста, пълномощието на този арбитър в арбитражната съдебна процедура се прекратява. Нито споразумението на страните да поискат отвод, нито оттеглянето на арбитъра, чийто отвод се иска, не предполагат приемане на валидността на основанията за направения отвод.

11.5. Ако другата страна не се съгласи с отвода или ако арбитъра, чийто отвод се иска не се оттегли, решение за отвода се взема по следния начин:

- а) когато назначаването на арбитъра е направено от назначаващия орган — от този орган;
- б) когато назначаването на арбитъра не е направено от назначаващия орган — от останалите членове на съда, ако има такива останали;
- в) във всички други случаи или в случай на разногласие между останалите членове на съда — от назначаващ орган, който е определен или ще се определи в съответствие с процедурата, предвидена в член 9.4.

Решението на посочения тук орган е окончателно.

Член 12

Заместване на арбитър

12.1. Заместник арбитър се назначава в съответствие с процедурата, постановена в членове 8, 9 и 10, която е приложима за назначаването на конкретния арбитър, който бъде заместен, във следните случаи:

- а) другата страна се е съгласила с отвод на арбитър; или

- б) арбитър, на когото е поискан отвод, се е оттеглил; или
- в) независимо от липсата на съгласие с другата страна или отказ на арбитъра, чийто отвод е поискан, да се оттегли, отвод на арбитър се приеме; или
- г) арбитър почине по време на арбитражната процедура; или
- д) поради всякаква друга причина арбитър не успее да действа или за него стане невъзможно *de jure* и *de facto* да изпълнява задълженията си.

12.2. Ако арбитър е заменен, всички изслушвания могат по усмотрение на съда да се повторят, а решение или заповед, издадени по време на съдебната процедура, могат да се анулират от съда.

III — АРБИТРАЖНА ПРОЦЕДУРА

Член 13

Общи разпоредби

13.1. При условията на настоящите правила съдът може да проведе арбитража по начин, който смята за подходящ.

13.2. Съдът води арбитража възможно най-експедитивно и с надлежна грижа за спестяване на разходи, доколкото е съвместимо с правораздаване между страните. Страните се третират равноправно и на всеки етап от съдебната процедура на всяка се дава пълна възможност да представи своя случай.

13.3. Ако някоя от страните поиска, на всеки етап от съдебната процедура съдът изслушва показания на свидетели, включително свидетели-експерти или прения на страните. При липсата на такова искане съдът решава дали да проведе такива изслушвания или да проведе съдебната процедура въз основа на документи и други материали.

13.4. Всички документи или сведения, предоставени на съда от едната страна едновременно се изпращат от тази страна на другата страна. Такъв документ или материал не може да се използва в подкрепа на случай на едната страна без доказателство, че е изпратен и на другата страна.

Член 14

Приложимо право и процедурни правила

14.1. Съдът прилага правото на държавата на възложителя за спорни въпроси, освен ако в договора не е посочено друго, в който случай съдът прилага посоченото там право. Във всеки случай съдът решава в съответствие с условията на договора и може да вземе предвид търговските обичаи, приложими за сделката.

14.2. Когато приложимото право не предвижда нищо по дадена точка, съдът прилага правилата за конфликт на правните норми, произтичащи от правото, приложимо за договора. Съдът не може да откаже да вземе арбитражно решение на основание, че законът не предвижда нищо или е неясен по дадената точка.

14.3. Независимо от разпоредбите на членове 5.1 и 14.1, ако по време на арбитражната съдебна процедура страните упълномощят ясно съда за това, той решава мирен компромис или по справедливост и добросъвестност.

14.4. Цялата арбитражна съдебна процедура се води в съответствие с настоящите правила. При отсъствие на споразумение между страните, всеки процедурен въпрос, който не е предвиден в настоящите правила, се решава от съда, който в такъв случай по-специално осигурява, че принципът на равенство между страните се съблюдава.

Член 15

Език на арбитражната процедура

15.1. Арбитражната процедура се провежда, а арбитражното решение се издава на езика на договора, условията или изпълнението на който са предизвикали спора.

15.2. Съдът може да нареди всички документи, прикрепени към исковата молба или писменото възражение на ответника по иска и всеки друг документ или

веществено доказателство, представени по време на арбитражната процедура, които не са съставени на езика на арбитражната процедура, да са придружени от легализиран превод на езика на арбитражната процедура.

Член 16

Място на разглеждане на делото

16.1. Арбитражната процедура се провежда в съответната ОСТ, в която е сключен или се изпълнява договора. Съдът може обаче със съгласието на страните и с достатъчно основание, да реши да проведе арбитража на друго място. Съдът взема решение за това друго място с оглед на обстоятелствата на делото, включително свързани с него разходи, удобство на страните, както и възможния обратен ефект на процедурните правила на алтернативно място върху страните и арбитражната процедура.

16.2. При условията на член 16.1 съдът може да провежда изслушвания и срещи навсякъде, където сметне за подходящо с оглед на обстоятелствата на делото.

16.3. Съдът може да се среща навсякъде, където сметне за подходящо за проверката на строителни работи, стоки, друга собственост или документи. Страните се нотифицират навреме, за да имат възможност да присъстват при тези проверки.

Член 17

Представителство и помощ

Страните могат да се представляват и/или подпомагат от лица по техен избор. Имената и адресите на тези лица трябва да се съобщят писмено на другата страна и на съда. Съобщението трябва да посочва дали назованото лице е назначено за целите на представителство или помощ.

Член 18

Образуване на арбитражната процедура

18.1. Ищецът в арбитража изпраща на ответника известие за арбитраж. Това известие е с изтекъл срок на давност, освен ако не изпратено не по-късно от 90 дни след получаването на решението за приключване на окончателната

административна съдебна процедура, взето в съответната ОСТ или, когато такава административна съдебна процедура не е налице — не по-късно от 90 дни след изтичане на предвидения в член 4.2 срок от 120 дни за отстраняване на жалба, за която другата страна е нотифицирана.

18.2. Приема се, че арбитражната съдебна процедура започва на датата, на която ответникът е получил известие за арбитраж.

18.3. Известието за арбитраж включва следното:

- а) искане спорът да се отнесе към арбитраж;
- б) имената и адресите на страните и тяхната националност към момента на нотификацията;
- в) препратка към договора, от който или във връзка с който възниква спорът и по-специално клаузата или клаузите в договора, които се оспорват или прилагат;
- г) общия характер на иска и съответната сума, ако има такава;
- д) средството на съдебна или правна защита, което се търси;
- е) кратко датирано заявление за административни съдебни процедури или за изпратено известие за жалби, както и изхода от тези стъпки;
- ж) предложение за броя на арбитрите (т.е. един или трима).

18.4. Известието за арбитраж може също да включва:

- а) името на лицето и/или органа, предложен за назначаване като едноличен арбитър и/или назначаващия орган, упоменат в член 8.1;
- б) уведомление за назначаването от ищеца на арбитър, упоменат в член 9.1;
- в) исковата молба, упомената в член 19.

Член 19

Искова молба

19.1. Освен ако исковата молба не се съдържа в известието за арбитраж, в срок, който се определя от съда, ищецът изпраща исковата си молба в писмен вид на ответника и на всеки от арбитражите. Към него се прилага копие от договора.

19.2. Исковата молба, подписана и датирана от ищеца и/или надлежно упълномощен негов представител, включва следните подробности:

- а) имената и адресите на страните;
- б) изявление за фактите, подкрепящи иска;
- в) средството на правна или съдебна защита, което се търси.

Ищецът прилага като приложения към исковата си молба всички документи, които сметне за уместни, или вмъква препратка към документите и други доказателства, които ще представи.

Член 20

Писмено възражение на ответника по иск

20.1. В срок, определен от съда, ответникът изпраща своето писмено възражение по иска на ищеца и на всеки от арбитражите.

20.2. Писменото възражение на ответника по иска отговаря на подробностите на исковата молба, направена в съответствие с член 19.2, букви б), в) и г). Ответникът прилага към възражението си по иска документите, на които се осланя за възражението си или добавя препратка към документите или други доказателства, които ще представи.

20.3. В писменото си възражение по иска или на по-късен етап от арбитражната съдебна процедура, ако съдът реши, че закъснението е оправдано предвид обстоятелствата, ответникът може да предяви насрещен иск, произтичащ от същия договор, или да направи възражение за прихващане, произтичащо от същия договор.

20.4. Разпоредбите на член 19.2 се прилагат за насрещния иск и за възражението за прихващане.

Член 21

Изменения в иска или възражението на ответника

По време на арбитражната съдебна процедура всяка от страните може да измени или допълни иска си или възражението си по иска, освен ако съдът не реши, че е неподходящо да разреши такова изменение или допълнение с оглед на закъснението или неправомерната вреда, които би причинило на другата страна.

Член 22

Възражения против юрисдикцията на съда

22.1. Съдът има право да се произнесе по възражения срещу юрисдикцията си.

22.2. Съдът има право да определи съществуването или валидността на договора. Решение на съда, че договорът е загубил законна сила не засяга валидността на арбитражната клауза в договора или споразумението спорът да се отнесе към арбитраж и следователно не засяга прилагането на настоящите правила.

22.3. Възражение че съдът няма юрисдикция се повдига в писменото възражение на ответника по иска или по отношение на насрещен иск — в отговора на насрещния иск, но не по-късно. Тази разпоредба се прилага също така за нови иски и насрещни иски, признати в хода на съдебната процедура.

22.4. По принцип съдът се произнася по възражение относно юрисдикцията си като предварителен въпрос. Съдът може обаче да пристъпи към арбитража и след това да се произнесе по такова възражение в окончателното си арбитражно решение.

Член 23

По-нататъшни писмени заявления

Съдът решава кои по-нататъшни писмени заявления, в допълнение към исковата молба и писмените възражения на ответника по иска, се изискват от страните или могат да се представят от тях и ако случаят е такъв — начина, по който те се представят, като определя срокове за изпращането на тези заявления.

Член 24

Срокове

Сроковете, определени от съда за изпращането на писмени заявления (включително исковата молба и писмените възражения на ответника по иска) във всеки случай не надвишават 45 дни. Съдът може обаче да удължи тези срокове ако прецени, че удължаването е оправдано.

Член 25

Доказателства

25.1. Всяка страна носи тежестта на доказване на факта, на който тя разчита, за да подкрепи иска си или възражението си по иска.

25.2. Съдът може, ако сметне за подходящо, да изиска страните да представят на съда и на другата страна в срокове, определени от него, резюме на документите и други доказателства, които тази страна предложи да представи в подкрепа на спорните факти, изложени в исковата молба или в писменото възражение на ответника по иска.

25.3. По всяко време на съдебната процедура съдът може да изиска от страните да представят документи, веществени доказателства или други доказателства, в определен от него срок.

Член 26

Устни производства

26.1. В случай на устно производство, съдът дава на страните достатъчно предизвестие за датата, часа и мястото на устното производство

26.2. Ако ще се изслушват свидетели, всяка страна съобщава на съда и на другата страна най-малко 15 дни преди разглеждане на делото имената и адресите на свидетелите, които възнамерява да призове, въпросите, по които свидетелите ще дават свидетелски показания под клетва и езиците, на които ще го направят.

26.3. Съдът разпорежда превода на устните изявления, направени при разглеждане на делото и за протокола от заседанието, ако прецени такива за необходими с оглед на обстоятелствата по случая или ако страните са се споразумели за това и са известили съда за споразумението си най-малко 15 дни преди разглеждане на делото.

26.4. Делото се гледа при закрити врати, освен ако страните не са споразумели друго. Съдът може да изиска оттегляне на свидетел или свидетели по време на

свидетелските показания на други свидетели. Съдът е свободен да определя начина, по който свидетелите се разпитват, без да накърнява правото на всяка от страните по нейно искане да разпитва свидетели на другата страна.

26.5. Показания на свидетели могат също да се представят във формата на писмени твърдения под клетва, подписани от тях. По молба на една от страните обаче и с разрешение на съда тези свидетели могат да се изслушат при разглеждане на делото, когато страните имат възможността да присъстват и да разпитват свидетелите.

26.6. Съдът определя допустимостта, релевантността, значимостта и тежестта на предложените доказателства.

Член 27

Временни защитни мерки

27.1. По молба на една от страните съдът може да вземе временни мерки, които прецени за необходими по отношение предмета на спора, включително мерки за запазване, съхраняване или задържане на стоките, представляващи предмет на спора, като нареждане за депозиране на стоките при трета страна или продажба на нетрайни стоки. Съдът също така може да нареди да се депозира парична сума или да се предостави гаранция за цялата оспорвана сума или за част от нея. При неизпълнение на това нареждане съдът има право да състави заключения, които могат логично да се предположат за това неизпълнение.

27.2. Тези временни мерки могат да се постановят във вид на временно арбитражно решение. Съдът има право да изиска гаранция за разходите, свързани с тези мерки.

Член 28

Експерти

28.1. Съдът може да назначи един или двама независими експерти да разгледат и докладват на съда в писмен вид по специфични въпроси, които се определят от съда. Страна има право да възрази срещу експерт на основания за компетентност и пристрастност и ако такова възражение се приеме от съда, този експерт се оттегля. Копие от официалното задание на експерта, постановено от съда, се изпраща на страните.

28.2. Страните дават на експерта всякаква релевантна информация или предоставят за проверка всички релевантни документи или стоки, които той може да изиска от тях. Всеки спор между страна и експерт по отношение релевантността на изисканата информация или предоставянето на документи или стоки се отнася към съда за решение.

28.3. При получаване на отчета на експерта съдът изпраща копие от отчета до страните, на които се предоставя възможност да изразят в писмен вид становището си за отчета. Страна има право да разгледа всеки документ, на който експертът се е оплянал в отчета си.

28.4. По молба на всяка от страните експертът след изпращане на отчета може да бъде изслушан при разглеждане на делото, като страните имат възможност да присъстват и да го разпитат. При това изслушване всяка от страните може да извика свидетел-експерт, за да свидетелства по повдигнатите въпроси. За тази съдебна процедура се прилагат разпоредбите на член 26.

Член 29

Пропуски

29.1. Ако ищецът не изпрати в определения от съда срок исквата си молба без да изтъкне достатъчна причина за този пропуск, съдът издава заповед за прекратяване на съдебната процедура. Ако ответникът не изпрати в определения от съда срок писменото си възражение по исквата молба без да представи достатъчна причина за този пропуск, съдът, след като вземе под внимание конкретните ограничения, приложими за ответника, нарежда съдебната процедура да се продължи и взема арбитражно решение дори ако дотогава не е подадено писмено възражение на ответника против иска.

29.2. Ако една от страните, надлежно уведомена съгласно настоящите правила, не се яви на разглеждане на дело, без да представи достатъчни причини за това неявяване, съдът може да продължи с арбитража.

29.3. Ако една от страните, надлежно поканена да представи документни доказателства, не направи това в определения срок, без да представи достатъчна причина за това, съдът може да издаде арбитражно решение въз основа на доказателствата, с които разполага, като надлежно отчете пропуската и отношението му към случая.

Член 30

Доказателства

30.1. Съдът може да се осведоми от страните дали имат други доказателства, които да предложат или други свидетели, които да се изслушат или други документи, които да представят и ако няма такива, може да обяви делото за закрито.

30.2. Съдът може, ако сметне за необходимо предвид изключителни обстоятелства, да реши по своя собствена воля или по молба на страна да поднови делото по всяко време след произнасяне на арбитражното решение.

Член 31

Отказ от право на позоваване на настоящите правила

Приема се, че страна, която се въздържа незабавно да повдигне възражение за несъобразяване с разпоредбите или изискванията на настоящите правила, се отказва от правото си на възражение.

IV — АРБИТРАЖНО РЕШЕНИЕ

Член 32

Решения

32.1. Когато има трима арбитри, арбитражно решение или други решения на арбитражния съд се взимат с мнозинство на арбитрите. Ако няма мнозинство обаче, председателстващият арбитър има решаващ глас, но посочва причините за упражняването на този глас.

32.2. В случай на процедурни въпроси, когато няма мнозинство или когато съдът разреши това, председателстващият арбитър може сам да реши въпроса, което решение подлежи на контрола, ако има такъв, на арбитражния съд.

Член 33

Срок, обхват, форма и действие на арбитражното решение

33.1. Арбитражното решение се произнася възможно най-бързо след изслушването или получаването на доказателства относно фактите, които страните желаят да представят на съда.

33.2. В допълнение към произнасянето на окончателно арбитражно решение, съдът има право да произнася временни, междинни или частични арбитражни решения.

33.3. Арбитражното решение се произнася писмено и е окончателно и задължително за страните. Страните изпълняват арбитражното решение незабавно. Всяка ОСТ или държава-членка признават като задължително всяко арбитражно решение, произнесено съгласно настоящите правила и осигуряват неговото изпълнение на своя територия като да бе окончателно решение на техен съд или трибунал.

33.4. Съдът посочва мотивите, на които се основава арбитражното решение, освен ако страните не се споразумеят да такива да не се посочват.

33.5. Арбитражното решение се подписва и надлежно заверява от арбитрите и съдържа датата и мястото, когато е произнесено. Когато има трима арбитри и един от тях не успее да подпише, в арбитражното решение се посочва причината за липса на подписа.

33.6. Арбитражното решение може да бъде оповестено публично само със съгласието и на двете страни.

33.7. Копия от арбитражното решение се подписват и заверяват от арбитрите и се изпращат на страните от съда.

Член 34

Изпълнение на арбитражното решение

34.1. За да получи признаване и изпълнение на арбитражното решение на територията на ОСТ или държава-членка, засегнатата страна трябва да представи заверено копие на арбитражното решение на органа, който държавата е определила за целта. Разпореждането за изпълнение се прикрепя към представеното копие без никакво удостоверение, различно от това за достоверност на копие.

34.2. Всяка подписала държава в срок до 180 дни от влизането в сила на настоящите правила нотифицира Председателя на ЕИО за органа, който е определила за тази цел и го информира за всички промени. Председателят на Съвета на министрите предава незабавно тази информация на Председателя на Комисията.

34.3. Изпълнението на арбитражното решение се урежда от закона относно изпълнението на съдебни решения, който е в сила в държавата, на чиято територия следва да се извърши изпълнението на решението.

Член 35

Спогодба или други основания за прекратяване

35.1. Ако преди произнасяне на арбитражното решение страните се съгласят да уредят спора чрез други средства, съдът издава разпореждане за прекратяване на арбитражната процедура или, ако това бъде поискано и от двете страни и прието от съда, той регистрира спогодбата под формата арбитражно решение при договорените условия. Съдът не е длъжен да изтъква причини за такова решение.

35.2. Ако преди произнасяне на арбитражното решение продължаването на съдебната процедура стане ненужно или невъзможно по независимо каква

причина, различна от спогодба по член 35.1, съдът нотифицира страните, че ако до 30 дни не получи възражение, ще разпорежи прекратяването на съдебната процедура. Ако някоя от страните възражи в посочените 30 дни, съдът не издава такова разпореждане, докато не е изслушал страните и установил, че не съществуват оправдателни причини за възражение.

35.3. Копия от разпореждането за прекратяване на съдебната процедура или за арбитражното решение при договорените условия, подписани от арбитражите, се изпращат от съда на страните. Когато се произнеса арбитражно решение при договорените условия се прилагат разпоредбите на членове 33.3 и 33.5—33.7.

Член 36

Тълкуване на арбитражното решение

36.1. В срок до 60 дни след получаване на арбитражното решение, всяка от страните, като извести другата страна, може да поиска съдът да даде тълкувание на арбитражното решение. Ако след изтичане на предвидения срок се открие нов факт, срокът от 60 дни започва да тече от датата на откриване на новия факт, при условие че максималният срок за молба, основана на откриване на нов факт не надвишава 120 дни от датата на арбитражното решение.

36.2. Тълкуванието се дава в писмен вид възможно най-скоро след получаване на искането. Тълкуванието е част от арбитражното решение и се прилагат разпоредбите на членове 33.2—33.6.

Член 37

Поправка на арбитражно решение

37.1. В срок до 60 дни след получаване на арбитражното решение всяка от страните, като извести другата страна, може да поиска съдът да поправи в арбитражното решение грешки при изчисляване, канцеларска грешка при преписване или печатане или други грешки от подобен характер. Съдът може в срок до 30 дни след изпращането на арбитражното решение да внесе тези корекции по своя инициатива.

37.2. Тези поправки са в писмен вид и се прилагат разпоредбите на членове 33.2 - 33.6.

Член 38

Допълнително арбитражно решение

38.1. В срок до 60 дни след получаване на арбитражното решение всяка от страните, като извести другата страна, може да поиска от съда допълнително арбитражно решение по отношение на искове, представени при съдебната процедура, но пропуснати в арбитражното решение.

38.2. Ако съдът сметне искането за допълнително арбитражно решение за основателна и прецени, че пропусъкът може да бъде отстранен без по-нататъшни изслушвания или доказателства, той допълва арбитражното решение в срок до 60 дни след получаване на искането.

38.3. При произнасяне на допълнително арбитражно решение се прилагат разпоредбите на членове 33.2—33.6.

Член 39

Такси

39.1. Таксите на съда са разумни като сума и вземат предвид сложността на въпроса, отделеното от арбитражите време и всички други релевантни обстоятелства по случая.

39.2. Ако страните са се споразумели за назначаващ орган или такъв е определен по силата на настоящите правила и ако този орган е издал тарифа на такси за арбитражи по международни дела, която той прилага, при определяне на таксите си съдът взема предвид тази тарифа до степента, която смята за подходящо с оглед обстоятелствата по случая.

39.3. Ако такъв назначаващ орган не е издал тарифа за такси за арбитражи по международни дела, всяка страна може по всяко време преди съдът да издаде арбитражно решение, което определя таксите му, да поиска назначаващият орган да издаде заявление, което определя базата за определяне на такси, която обичайно се използва в международни случаи, при които назначаващият орган назначава арбитражите. Ако назначаващият орган се съгласи да предостави такова заявление, съдът при определяне на таксите си взема предвид тази информация до степента, която сметне за подходящо с оглед на обстоятелствата по случая.

39.4. В случаите, упоменати в членове 39.2 и 39.3, когато страна поиска и назначаващият орган се съгласи да състави предложение за такси, съдът определя таксите си само след консултация с назначаващия орган, който може да изкаже до съда всякакво мнение, което счита за подходящо по отношение на таксите.

Член 40

Разноски

40.1. Съдът определя разходите за арбитраж с арбитражното си решение. Терминът „разноски“ включва единствено:

- а) таксите за съда, които се излагат отделно за всеки арбитър и се определят от самия съд в съответствие с член 39;
- б) пътни и други разходи, направени от арбитрите;
- в) разходите за експертен съвет и друго съдействие, изискано от съда;
- г) пътните и други разходи на свидетелите до степента, в която тези разходи са одобрени от съда;
- д) разходите за юридическо представителство и помощ на страната, спечелила делото, ако тези разходи са предявени по време на съдебната процедура и само до степента, която съдът определи, че стойността на тези разходи е разумна;
- е) такси и разходи на назначаващия орган.

40.2. С изключение на предвидените в член 40.3, разноските за арбитраж по принцип са за сметка на не спечелилата страна по делото. Съдът може обаче да разпредели всеки от тези разходи между страните, ако определи, че това разпределяне е разумно, като взема предвид обстоятелствата по случая.

40.3. По отношение на разходите за юридическо представителство и помощ, упоменати в член 40.1, буква д), съдът, като взема предвид обстоятелствата по случая, е свободен да определя коя страна поема тези разходи или може да разпредели тези разходи между страните, ако реши, че това разпределение е разумно.

40.4. Когато съдът издава заповед за прекратяване на съдебната процедура или произнася арбитражно решение при договорените условия, той се произнася и

относно разноските за арбитража, упоменати в член 40.1 в текста на тази заповед или арбитражно решение.

40.5. За тълкуване или поправка или допълнително арбитражно решение съгласно членове 36 до 38 не се начисляват допълнителни такси от съда.

Член 41

Авансово депозирание на разноски

41.1. Съдът при учредяването си може да поиска всяка страна да внесе равни суми като аванс за разноските, посочени в член 40.1, букви а), б) и в).

41.2. По време на арбитражната съдебна процедура съдът може да поиска допълнителни депозити от страните по валидни причини.

41.3. Ако страните са се споразумели за назначаващ орган или такъв е определен от настоящите правила и когато някоя от страните поиска и назначаващият орган се съгласи да изпълни задължението, съдът определя стойността на тези депозити или допълнителни депозити едва след консултация с назначаващия орган, който може да изказва до съда мнения, които смята за подходящи по отношение стойността на тези депозити и допълнителни депозити.

41.4. Ако поисканите депозити не са изплатени изцяло до 30 дни след получаване на искането, съдът нотифицира страните, така че едната или другата да извършат исканото плащане. Ако такова плащане не се извърши, съдът може въпреки това да реши да продължи съдебната процедура или да издаде заповед за временно спиране на съдебната процедура.

41.5. След произнасяне на арбитражното решение съдът отчита на страните получените депозити и връща непохарчения остатък на страните.